

Алимуҳаммад Муродӣ

БОҒИ МУРОД

Душанбе
«Адиб»
2015

ББК 84 (Тоҷик) 7-4
М-42

Мухаррир *Сафар Амирхон*

М-42 **Алимухаммад Муродӣ. Боғи мурод** (*маҷмӯаи ашъор*). – Душанбе, “Адиб”, 2015, 224 саҳ.

Ашъори “Боғи мурод”-и Алимухаммад Муродӣ реша бар назми ҳазорсолаи классикӣ ва осори шифоҳии халқи тоҷик дошта, маҳсули мушоҳидаҳои бардавом ва заҳмати пайвастаи эҷодӣ мебошад. Тору пуди ашъораш хеле нозук ва вусъати андешаҳояш хотирмон аст, ки инро баъди мутолиаи ин китоби тозаҷодаш хубтар эҳсос хоҳед кард.

ISBN 978-99947-2-421-5

© Нашриёти “Адиб”, 2015

**ΑΞ ΣΥΚΥΦΤΑΗ
ΤΟ ΧΑΖΟΗ**

ҚАДАМИ БАҲОР

Хандон лаби субҳи наву шаб дар ғами ҷон аст,
Ахтар ба кафи дасти фалак санги парон аст.

Оинаи хуршед шикасту ба замин рехт,
Ҷар қатраи шабнам ба замин резаи он аст.

Афтобзамин гашт кучо барфзамин буд,
Саҳрост чунин сабз ва ё мавҷи равон аст.

Эй зоғ, сари шох занӣ қоғ дигар чанд,
Бигашт замони ту замони дигарон аст.

АЗ ОН ТАРСАМ

Баҳор асту ҳаво бисёр мегирад,
Табассум дар лаби ғамдор мегирад.

Натанҳо чашми гул ғарқоби хун бошад,
Ки бар чашми тари гул хор мегирад.

Аз он тарсам дилам дар бекаси мирад,
Ки рӯзу шаб чудо аз ёр мегирад.

ТАМАННО

Ман зи гул гулдаҳанӣ меҳоҳам,
З-одамӣ хушсуханӣ меҳоҳам.

Аз ҳама зодаи ин хоку ватан
Якдилӣ, ҳамватанӣ меҳоҳам.

То гулистон нашавад хористон,
Тешаи хорканӣ меҳоҳам.

Дил зи номардии мардон хун аст,
Мардии шерзане меҳоҳам.

Н-ояд аз рӯҳи заиф ҳифзи ватан,
Рустамӣ, пилтанӣ меҳоҳам.

РОЗИ МУРҒОН

Мурғон ба боғ ғулғулаи тоза сар кунанд,
Шояд ба ҳам ҳикояти ранчи сафар кунанд.

Дар чонамози сабзи табиат кашида саф,
Андар рукуд рафтаву сар зери пар кунанд.

Ғурбаткашидаанду зи ғурбатрасидагон
Ин гарму сарддидаҳо моро хабар кунанд.

ЭЙ ҲАМВАТАН

Эй ҳамватан, бо ҳамватан ноошно будан бас аст,
Шохоби як дарёстем, аз ҳам чудо будан бас аст.

Душман рабуда нони мо, душман рабуда хони мо,
Душман ба қасди чони мо, ғофил чу мо будан бас аст.

Бо ҳамдигар овехтан, хуни бародар рехтан,
Хоки ватанро бехтан, дар мочаро будан бас аст.

Гардад чудо чон аз бадан.

Не чон ба чо монад на тан,
Қасди хиёнат бо худӣ, душманвафо будан бас аст.

Дастии худатро бўса кун, муздурии нокас накун,
Аз тухмаи озодай, шоҳӣ гадо будан бас аст.

ТАВБА

Чун жарф ба аҳволи худу май нигаристам,
Шармам зи Худо омаду аз соғари дастам.

Ман дӯст гумон карда будам дӯстнаморо,
Бо одати тоҷикии бегонапарастам.

Аз дидаи хунбори қадах фаҳм накардам,
Кай,

Бо кӣ,

Кучо будаму бо кӣ бинишастам.

ДАРЕҒ

Дар сина дигар оташи пешина намондаст,
Ҷуз дудаду гард аз алави сина намондаст.

Дил хонаи бесоҳиби вайроншудавор аст,
Дар он дару тирезаву оина намондаст.

Бар меҳру муҳаббат чӣ шуду сидку вафо чӣ,
Ёриву вафодории дерина намондаст.

Дар луғати тафсирии фарҳанги замона
Як вожа ба ғайри ҳасаду кина намондаст.

ИШҚИ ЗАМИНӢ

Дар зулфи тилоии малак шонаи мо нест,
Мо хокмаконеи, фалак хонаи мо нест.

Мафтунӣ арӯсии арӯсони заминем,
Аз ҳур макун қисса, ки афсонаи мо нест.

Нозукдили нозуксухани нозхироме
Ҳамчун санами тоҷики дурдонаи мо нест.

Афтоби биёбон зада буд Қайси арабро,
Девонаи хот аст, ки девонаи мо нест.

Аз ҳалқаи ташвиқ макун силсилабандӣ,
Дар банд наафтем, ки завлонаи мо нест.

Лаззатталаби лаззати нобуда чароӣ,
Чист он, ки дар ин манзили қононаи мо нест.

ХАЁЛИ ШАБ

Бо дили пораи чун хоки Хуросон имшаб
Сари андеша кашидам ба гиребон имшаб.

Манзилу гӯшаи обод надидам ҷое,
Деҳаву шаҳри дилам лонаи дуздон имшаб.

Ганчи умеду ҳавасҳом ба ғорат рафта,
Хуни дил, лахти чигар лукмаи гургон имшаб.

Дар сари мурдаи Сӯҳроб гиристам то рӯз,
Нола кардам ба ғами Рустами Дастон имшаб.

Рӯ ба даргоҳи Худо гиряву зорӣ кардам,
К-аз парешонӣ раҳон қавми парешон имшаб.

МАРО ЧҶӢ

Ба мушки боди саҳар хуш кунам димоғамро,
Кунам зи файзи саҳар файзбор боғамро.

Зи чӯби донаи гӯгирди субҳ дар гирам,
Дубора зинда кунам мурдаи чароғамро.

Ба ашки шодии шабнам, ки занги ғуссазудост,
Барам зи оина гарду ғубори доғамро.

Ғарибмур нашавам, гар суроғи ман дорӣ,
Бичӯ зи сабзаи хоки Ватан суроғамро.

ШИНОСИ НОШИНОС

Чӣ қадар ту ношиносӣ,
Чӣ қадар ту ошноӣ,
Ту чӣ сон балои ҷонӣ, ки чу дӯст менамой.

Ту ки аҳримантаборӣ,
Ту, ки деғу дадқаторӣ
Ба диёри дил чӣ ой,
Ба диёри рӯшноӣ.

Ба Худо, ғами сабилӣ, зи ту хиратар надидам,
Ки зи дар биронамат гар, зи тиреза медарой.

ШАББОДАИ ҲУЗН

Шаббодаи шӯх ин саҳар маҳзуни маҳзун меравад,
Нокарда гулҳоро назар аз боғ берун меравад.

Шохи ниҳолон намзада чун пири қоматхамзада,
Аз барги гул ғам мечакад, аз чашми гул хун меравад.

Мушти надомат бар сарам, шӯри қиёмат бар сарам,
Бар хушкии лаб ашк чун дарё ба ҳомун меравад.

Дил мекунад фарёд бас, фарёди бефарёдрас,
Печида дуди ҳасратам то сақфи гардун меравад.

Дунё бубинам рӯву тағ, одам ба одам гургу сағ,
Ёраб, чафои бандае бар бандае чун меравад?!

БҶИ ЁР

Агар аз лутф ранче мақашӣ андар суроғи ман,
Зи файзи мақдамат гул мекунад майдони боғи ман.

Хушам, гар мекушад ҳамчун чароғам субҳи рӯи ту,
Шаби мӯи ту рӯшан мекунад аз нав чароғи ман.

Зи гулзори табассум ғунчае бахшӣ, Худо шоҳид,
Муаттар мешавад мисли димоғи гул димоғи ман.

МОҶАРОИ ЗИНДАГӢ

Пурмочарост ин қадар дунёи зиндагӣ,
Дарди сар аст ин ҳама ғавғои зиндагӣ.

Хуни дил аст меваи боғи расидааш,
Заҳру зақум хӯрдани ғамҳои зиндагӣ.

Бозии фанд кардану хӯрдан фиребҳост,
Бурд асту бохт ин ҳама савдои зиндагӣ.

Хушбоварон ба чидани гулҳош фандхӯр,
Сӯзанзанист хандаи гулҳои зиндагӣ.

Овораанд, эй басо мардони содахӯ,
Хори кулӯлавор ба сахрои зиндагӣ.

ТУЛҶИ СУБҲ

Тулӯи субҳи рухат, баски субҳоҳанг аст,
Кунад кушода чу гул ҳар кучо дили танг аст.

Саре, ки сар наниҳад бар қудуми ту сар нест,
Диле, ки об нашуд аз карашмаат, санг аст.

Китоби ишқи туро ҳар кӣ хонду азбар кард,
Дар ин замони чаҳолат каси бафарҳанг аст.

Мадех ба боди ҳавас гӯшаи сарандозат,
Гуле, ки ҳамнафаси бод шуд, пур аз чанг аст.

ХУДО ЁРАТ

*Барои дӯсти гиромиям,
профессор Аламхон Кӯчаров*

Нишони тири қазо шуд дилат, Худо ёрат,
Зи дард обу адо шуд дилат, Худо ёрат.

Давои дарди туро чуз Худо кӣ медонад,
Ки рӯ бараҳми Худо шуд дилат, Худо ёрат.

Ба рӯи китфи падар турбати писар куҳ аст,
Шикастабори бало шуд дилат, Худо ёрат.

Дареғи меваи умрат, ки рехт нопухта,
Чу шохи кундачудо шуд дилат, Худо ёрат.

НОЗИ ҲАЁТ

Ҳар рӯз ба ташвиши дигар мешавад оғоз,
Чанҷоли ману ғусса зи сар мешавад оғоз.

Гул кардану пажмурдани боғи дили мо чист?
Лабханди гул аз дидаи тар мешавад оғоз.

Эй шамъ, ба шаб аз чӣ биларзиву бигирӣ?
Куштори ту чун вақти саҳар мешавад оғоз.

Мушкилгузар аст ағбаи роҳи гузари умр,
Аз хавфу хатар фатҳу зафар мешавад оғоз.

Дур аз ватано, ёди Ватан, хонаву дар кун,
Ишқи Ватан аз хонаву дар мешавад оғоз.

ЧАҲОЛАТ БИН

Қобиливу ҳобилӣ оғоз шуд аз сар, бин,
Дар қисмати як манзил куштори бародар бин.

Бин салтанати омӣ, худхоҳиву худкомӣ,
Дороии нодон бин, донои каландар бин.

Бо пора шуда мансаб, бо пора шуда мактаб,
Бечора шуда мардум, даврони ситамгар бин.

Мулло зи шариат дур, сӯфӣ зи тариқат дур,
Ваъзаш зи ҳақиқат дур, воизии кофар бин.

Мазҳаб шуда хунрезӣ, мансаб шуда хунрезӣ,
Сад кизб ба ҳар ҳизбе, девонаи чарпар бин.

Мардум шуда овора, мардум шуда бечора,
Сардории бесар бин, озодаи чокар бин.

Ё Раб, зи дари лутфат уммеди даво дорам,
Ё чораи дардам кун, ё чораи дигар бин.

ДИЛИ ҲАЙРОН

Ин дил, ки ҳайрони худ аст,
 Сар дар гиребони худ аст.
 Саргаштаи сахрои ғам
 Боди биёбони худ аст.

Дар сина тӯфон аст аз ӯ,
 Дар чанги тӯфони худ аст.
 Дастогиребон бо фалак,
 Гоҳе ба домони худ аст.

Гаҳ дурдошоми ғаме,
 Гаҳ заҳрнӯшони худ аст.
 Гаҳ пуртакигӯ¹, рӯхарош,
 Гаҳ сатрпӯшони худ аст.

Гаҳ дӯстхӯву дӯстрӯ,
 Гаҳ душмани чони худ аст.
 Аз чахраҳони дигарон,
 Дар чоҳу зиндони худ аст.

Дар олами имонфурӯш
 Маҳкам дар имони худ аст.
 Бо сӯхтан гардад сафед,
 Ин дил, ки чакдони худ аст.

¹ Пуртакигӯ – касе, ки суханро дар рӯи одам мегӯяд

ХУДСҶЗ

Хусни ту баҳору рӯи ту лолаи тар,
Зулфи ту парастуест, дорад пар-пар.

Гар буд кабутари сиях, мегуфтам
Абрӯи туро шабеҳи боли кафтар.

Чун чукрии региест чоки пистон
Бомаззаву хушгвору туршибашакар.

Оғӯши ту оташ асту ман худсӯзам,
Худсӯзӣ кунам туро бигирам дар бар.

ГУЗАШТУ НАГЗАШТ

Як шаб гузашту ғам не,
Борон гузашту нам не,

Як субҳи хушпай омад,
Он ёри хушқадам не.

Дуди димоғ кам шуд,
Ин дудаи алам не.

Ғам бо гузаштани умр
Зам мешавад, ки кам не.

Ҳар нақши по шавад кӯр,
Нақши паи қалам не.

Дунё ҳама дигар шуд,
Ин пинаки Аҷам не.

НАМЕҒУНҶАД

Чу дони ашк хирман гашт, дар доман намеғунҷад,
Фаровон ҳосили ғам шуд, ки дар хирман намеғунҷад.

Ба ранги обмӯрӣ пур шудааст он кадр гӯши дил,
Ки оби панд дар он як сари сӯзан намеғунҷад.

Зи кафшери бало он гуна дарду дил ба ҳам часпид,
Ки дигар дар миён як мӯй мову ман намеғунҷад.

САДОИ ШИКАСТАНИ ҲАР ДИЛ

Дили пок аз кудуратҳо чилои дигаре дорад,
Ҳавои баъди боронҳо сафои дигаре дорад.

Дар он оташ, ки афрӯзад чаҳонсӯзе, ҳудаш сӯзад,
Балои ҷони кас будан балои дигаре дорад.

Фиреби бозии зулфи арӯси зиндагӣ кам хӯр,
Ки ин домантари хушрӯ ҳавои дигаре дорад.

Ҳама аз дард менолад, вале ҳар кас ба таври худ,
Шикасти шишаи ҳар дил садои дигаре дорад.

ОТАШАФРЎЗ

Дарди ишқи ту зи дил истода бо тан мезанад,
Паҳлавонӣ бин, ки тифле бо Таҳамтан мезанад.

Ҳар азобе мекашад дил, кори чашм асту вале
Дил намебинад зи чашму таъна бар ман мезанад.

Моҳи хирманкарда шуд аз сояи ғам чашми ман,
Мезанад борон даме, ки моҳ хирман мезанад.

Ҳайратии чашми ту ҳастам, ки пушти панчараст,
Боз ӯ бар корвони дил чу раҳзан мезанад.

Ҳар замон бо оби дида оташи ғам мекушам,
Бар алови мурда ишқат боз доман мезанад.

ДИГАР ДОРАД

Ҳаё дар рӯи хубон рангу пардози дигар дорад,
Лабони бастаи гул пардаи рози дигар дорад.

Тапишҳои дили пур аз муҳаббат давлате будаст,
Ба худ печидани ҳар мавҷ оғози дигар дорад.

Қабули Ҳақ намегардад дуо гар лукма нопок аст,
Нафас чун пок бошад сеҳру эҷози дигар дорад.

Ба пушти чодари гулдӯзии мардумфиреби худ,
Арӯси зиндагӣ ҳар рӯз як нози дигар дорад.

НАОМАД

Ту рафтиву дигар баҳорам наомад,
Ҳамон гулшукуфти канорам наомад.

Қарори дили бекарори манастӣ,
Ту, ки барнагаштӣ, қарорам наомад.

Чунонам хуморӣ, чунонам хуморӣ,
Ки майхора гаштам, хуморам наомад.

Гузаштаст дардам зи дармонпизишкӣ,
Ки доруву дармон ба корам наомад.

НАМЕШАВАД

Шуд канда кӯки чашмаму дар во намешавад,
Як соя аз даричаам пайдо намешавад.

Ин ношиноси ин қадар бар дил шинос кист,
Бе мо ба мост, диданаш аммо намешавад.

Ҷон медиҳам ба мақдамаш чун шамъ пеши субҳ,
Аз офтоби шамъкуш имо намешавад.

Худро ба хоб мезанам дар хоб бинамаш,
Хобам сароб мешавад, руъё намешавад.

АҶАБ ҲОЛЕ

Ба дарди нафс ҳама, бингарам, гирифтор аст,
Табиби дард бувад вақту вақт бемор аст.

Гулӯву роҳи нафас аз зукоми нафс ба ранҷ
Ва дард дарди асаркардаи хатарбор аст.

Баҳои дил ба замин зад, касаш набардорад,
Хариди меҳру муҳаббат фақат ба дулор аст.

Ҳичоби шарму ҳаё чун хазон таги по шуд,
Ва боғпарвари гул гулфурӯши бозор аст.

Қабои тозаи ҳоҷй яке ба ботин нест,
Забони воизу мулло душоха чун мор аст.

Харе, ки нухтаи заррин ба сар кунад, доност,
Ҳакими куҳнақабо ҳамчу хоки раҳ хор аст.

Мақому чоҳ шуда ҳамчу роҳ пасту баланд,
Бародариву баробаршавӣ ба гуфтор аст.

ҚАЛАМИ МО

Аз пушти шикам ашк нарезад қалами мо,
Хорӣ накашад аз паи дунон қадами мо.

Бо бешу ками хеш бисозему нанолем,
Андешаи бешу ками халқ аст ғами мо.

Дар пушти даре дар тамаъи ризқ нашиштем,
Аз обилаи даст бувад ризқи ками мо.

БОЯД

Дами хурӯчи фиғон бо тарона бояд зист,
Дар асри тиру камон ошиқона бояд зист.

Ба кини хуни Сиёвуш чу шоҳ Кайхусрав,
Барои нанги Ватан рустамона бояд зист.

Чу марги шамъ агар марги ту саҳархез аст,
Чу шамъи сӯхтадилҳое шабона бояд зист.

Нагӯ баҳори сабз шукуфтан дигар намеояд,
Ба завқи сабз шудан ҳамчу дона бояд зист.

Барои зистану бо мароми дил зистан
Баҳона нест агар, бебаҳона бояд зист.

**ХАНДАИ
БАҲОРИ БИЁБОН**

БАРОДАРИ МАН

Барои бародарам Валимуҳаммад

Эй сояи давлати сари ман,
Маҳбуби ба ҷон баробари ман,
Шаҳболам, агар ту шаҳпари ман,
Пушту қанатам, бародари ман.

Дидори ту чашми рӯшани ман,
Меҳри ту баҳору гулшани ман,
Эй маънии зинда будани ман,
Пушту қанатам, бародари ман.

Бе ту чӣ бувад ҳаёт?
Гарде,
Бе ту чӣ бувад нишот?
Дарде,
Эй қуввати дил ба гарму сардӣ,
Пушту қанатам, бародари ман.

То ҳаст ҷаҳон, худо, ту бошӣ,
Бо бахти ҷавон, худо, ту бошӣ,
Доим дар амон, худо, ту бошӣ,
Эй сояи давлати сари ман,
Пушту қанатам, бародари ман.

ТУ ҲАМОН ҲАСТӢ, КИ БУДӢ

Рӯзгоре пушти сар шуд,
Рӯзхое беасар шуд,
Будаҳо нобуд гаштанд,
Зиндагӣ рӯи дигар шуд.
Аз баҳорон хору хас монд,
Мурғи дил мурду қафас монд,
Лонаи хаспӯши кумрӣ
Дар сари шохи ҳавас монд,
Лек дар ёди ману дил
Гулфишон будиву мондӣ.

ВАҲДАТ

Гашт рӯшан гӯиё чашмони куҳ,
Чашма шуд тавлид аз домони куҳ.
Поку тоза ҳамчунон ризки ҳалол,
Ҳамчу чашми бегунаҳ поку зулол.
Чашмаи чун тифл шӯху беқарор,
Чашмаи гирёну хандон тифлвор.
Дар сукути кӯҳ чун овои нав,
Дар чаҳони кӯҳна чун дунёи нав.
Доманаш покиза аз гарду ғубор,
Соғари саршори айши рӯзгор.
Дар канори сабзи модар метапид,
Ҳамчу тифли шӯху бесар медавид.
Бо давидан, бо тапидан чон гирифт,
Нотавон буд, қуввату дармон гирифт.
Ишқи дарё дар дилаш чун чо гирифт,
Ҳамчу Мачнун роҳ бар сахро гирифт.

Чашма буд, мехост, дарёе шавад,
Зарра буд, мехост, дунёе шавад.
(Ҳаркиро чун чашма бошад азми сахт,
Бар муроди дил расад бар тахту бахт).
Мисли дарё хост бошад зӯрманд,
Барканад аз роҳи худ ҳар садду банд.
Ташнагии ташнагонро бишканад,
Хастагии хастачонро бишканад.
Даштҳои мурдари чун чон шавад,
Бар дили бирёнашон дармон шавад.
Чон бубахшад бар тани ҳар шӯразор,
Реги сӯзонро кунад хуррамбахор.
(Ҳайфи умре сарф бар хобе шавад,
Чашма монд аз чӯш мурдобе шавад.)
Дар либоси сабза тобад сабзгун,
Дар раги ҳар нахл чӯшад ранги хун.
Роҳ аммо аз миёни санг буд,
Аз чару чӯ, зовҳои танг буд.
Бандҳо меҳӯрд дар роҳи сафар,
Ранҷҳо мебурд дар роҳи сафар.
Гаҳ ба по, гоҳе ба сар мекофт роҳ,
Аз ҳисори кӯху чар мекофт роҳ.
(Зиндагӣ як умр сарсонӣ будаст,
Зиндагӣ деворгардонӣ будаст.)
Хаставу беҳол аз шебу фароз,
Монда аз пову пар аз роҳи дароз,
Тӯдаи партоб роҳашро бубаст,
Шамбару чиркоб роҳашро бубаст.
Дасту по зад, дасту пояш во нашуд,
Пок мондан бо сари танҳо нашуд.
Домани покаш ба чирк олуда шуд,
Шишаи табъаш сияҳ аз дуда шуд.

Дид чун холи гирифтори худ,
Чашмаҳоро хонд бар ёрии худ.
Чашмаҳо – фарзандҳои куҳсор,
Зодағони обу хоки як диёр,
Омаданд аз ҳар тараф, якҷо шуданд,
Чашмаҳо якҷо шуда, дарё шуданд.
Чашмаҳо, ки ҳастии дарёстанд,
Нотавон бошанд, то танҳостанд.
Чашмаҳо якҷоя дарё мешаванд,
Чашмаҳо бо ҳам тавоно мешаванд.
Дар ҷаҳони пурбалову пурфасод
Чораву роҳи наҷот аст иттиҳод.
Қавми беваҳдат парешон мешавад,
Мушкилӣ аз ваҳдат осон мешавад.

НАФРИН БА ИФРОТӢ

Хезам,
Аз каштали ифротии худкуш гирам,
Каш-кашонаш бубарам бар сари гӯри шуҳадо,
То бубинад, ки ҷӣ армони шаҳид аст ба хок,
Ҷӣ ҷавонӣ, ки ба пири нарасидаст ин ҷо.
Бубарам то ба дари таърихаш
Ба дили сӯхта аз оташи ғам
Ба мазори Сӯҳроб,
Ба мазори Рустам.
Кашамаш бар сари гӯри Зардушт,
Ки варо кинаи ин ноаҳл кушт,
То бипурсам, ки аё дӯстфурӯш,
Арраи дасти Заҳокӣ то кай?
То бигӯям, ки аё дорокуш,
Тоҷи афканда ба хокӣ то кай?

То бипурсам, ки ватан суфраи сагканда чарост?
 Қавми озода чунин бандаи харбанда чарост?
 То бидонад, ки чӣ кардаст зи ғафлат бар худ,
 То нигоҳе бикунад аз дари раҳмат бар худ,
 Ё ба нафрат бар худ.

ЭЙ НИГОҲАТ САБРСҮЗ

Пардаи сози қудумат дилхурӯш,
 Оташи нози нигоҳат сабрсӯз.
 Ҳалқаи гесӯи ту гирдоби ноз,
 Ахтари чашми аловат шабфурӯз.
 Хандаат лабхандаи садбарги сурх,
 Бар танат пирохани шарми ту танг.
 Дар хичолат барги гул аз барги гӯш,
 Сурхии рӯ бо сафедияш ба чанг.
 Ганчи бодовард бошад ишқи ту,
 Хусравам, аз ишқи ту доростам,
 Офтобӣ, сояи ҳасти туям,
 Бо ту ҳастам, бе ту нопадостам.

АЛАВМОНИ ДҶЗАХ

Эй дар гуноҳ ғарқ,
 Мӯҳри гуноҳ бар лаби ҳар беғунаҳ назан,
 Эй аҳриманнаҷод,
 Мардум зи раҳ назан.
 Чун хар ба бори зар
 Бо халлаҷӯби хоҷаи бегона медавӣ.
 Аз нашъае, ки мекашӣ аз душмани ватан
 Девона мешавӣ.

Эй дин ниқоби ту,
«Канз-ул-Хусайн»-и ҷодувон бошад китоби ту.
Дорӣ мурод бардағӣ бо номи бандағӣ,
Бо номи Ҳақ ба ноҳақӣ рафтаи хитоби ту.
Гӯӣ, шаҳид мешавам дар роҳи дини ҳақ,
Аммо ҳароммур шавӣ чун мурдани ҳаре.
Донам, аловмон шавӣ дар дӯзахи абад,
Бас бегуноҳкуш тӯӣ, бадтар зи кофарӣ.

БИГЗАР

Аз ин мову манӣ бигзар,
Зи кину душманӣ бигзар.
Чу рӯҳат нури хурмуздист,
Аз ин оҳарманӣ бигзар.
Ба рӯи зинаи қисмат
Яке пасту яке болотарем, охир.
Ҳама бозингари як сахнаем имрӯз,
Ҳама дар пеши чашми доварем, охир.
Як инсонем,
Хокием,
Агарчанде, ки аз ҳар модарем, охир
Ҳама раҳӣ,
Ҳама меҳмон
Дар ин меҳмонсарои чапдарем, охир.

МАСЪУЛИЯТ

Дар ҳисоби фоизи суду зиён
Зери бори қарзи вичдон мондаем.
Мушти хоке аз замин бигрифтаем,
Хонаи ҷонро гаравгон мондаем.

Сангро бо чӯб гардон кардаем,
Ин замон мавчи зичавлонмондаем.
Оби моро раҳ ба раҳ дуздиданд,
Чун Арал аз шӯру исён мондаем.
Кардаем озод ноозодро,
Худ даруни чоҳу зиндон мондаем.
Мо китоби ҳикмати нохондаем,
Номаи дар санг пинҳонмондаем.
Тоҷикему Тоҷикистонем мо,
Тоҷбони тоҷдорон мондаем.
Дар миёни чор куҳи сарбаланд,
Қалъадори қасри Эрон мондаем.

ТАКРОРИ АФСОНА

Ҳар шаб, ки шаб сар мешавад,
Чашми ҳаво тар мешавад,
Чун кӯдаки гулчин зи кӯҳ
Исторае ҷар мешавад,
Афсона дигар мешавад.

Аз рӯ ба рӯ, аз мағзи кӯҳ,
Чун аз бадан пурнур рӯҳ
Маҳтоб берун мешавад,
Афсона афсун мешавад,
Афсона дигар мешавад.

Тифлии масти ширбоз,
Тифлии ман мадҳуши шаб,
Дадаш ба нӯги гӯши шаб,
Андар даҳан пистони моҳ

Хоб аст дар оғӯши шаб.
Дар хотироти кӯдакӣ
Афсона аз сар мешавад,
Афсона дигар мешавад.

ВАТАН

Дар тирароҳи зиндагӣ,
Равшан чароғи бахти ман,
Бо ёди ту гул мекунад,
Гулзори боғи бахти ман.
Эй чону тан,
Эй чону тан.
Модар, Ватан,
Модар, Ватан.

Донам, ки ранчурӣ, зи ғам,
Фарёду зорӣ мекунам,
Чун модари пирам туро
Бемордорӣ мекунам.
Эй чону тан,
Эй чону тан.
Модар, Ватан,
Модар, Ватан.

Онам, ки дар шодию ғам,
Аз ту намегардам ҷудо.
Мероси аждодам, Ватан,
Умеди қавми ориё.
Эй чону тан,
Эй чону тан.
Модар, Ватан,
Модар, Ватан.

ЧАШМИ МАҲЗУН

Чашми маҳзун сангборон мекунад,
Себи сурхи боғи рухсори туро.
Нест аз дуздии дуздон огаҳӣ
Боғбони нимбедори туро.
Саф кашида мижжаҳоят чун сипоҳ,
Амр чун бошад сипаҳдори туро?
Аз ту ояд чони озодон ба лаб,
Лутф пиндоранд озори туро.

ИН ШАБИ ТАНҲОӢ

Ин шаби танҳой,
Ки яхи порисаам мижжаи ашколуд аст,
Хонаам кӯчаи сард,
Синаам пурдуд аст,
Ба умеди қадами наврӯзам,
Ки кунад гарм дили сарди зимистони маро,
Бидиҳад чони дигар
Гулбуни армони маро.

МЕҲМОНИ НОХОНДА

Як дарди ношинос
Чандест дар диёри дилам подшо шудааст.
Ин турки подабон
Дар касри сабзи синаи ман кадхудо шудааст,
Хобам гуреза шуд.

ПАС АЗ МАН

Пас аз ман ҳам ягон озода меояд,
Ки бовар мекунад бар ишк,
Ки бовар мекунад бар сидк,
Ба инсонҳо,
Ба паймонҳо,
Ба кори ҳақ,
Барори ҳақ
Ва токат мекунад бар бурдаи нони ҳалоли худ
Ва механдад
Ва мегирад
Ва месӯзад,
Ва месозад
Ва мезияд
Ва то зиндаст,
Чароғи хонаи некӣ намемирад.

ОЛАМ ДИГАР ШУДАСТ

Олам дигар шудааст,
Одам дигар шудааст.
Дил бо дили дигар бегонатар шудааст.
Лабхандҳо дурӯғ,
Савгандҳо дурӯғ,
Бар содабоварон
Бовар хатар шудааст.
Зардоврӯ хазон,
Сардовхӯ баҳор,
Дунё ҳаристар
Бар симу зар шудааст.
Ин раҳ паридааст,
Он раҳ паридааст,
Роҳи умедҳо пурчӯю чар шудааст.

ЭЙ ЗИНДА БУДАНРО БАҲОНА

Сабзаи раҳ
Мекашад аз сангу битон сар,
Бори дигар
То кунад дар шабнами субҳат таҳорат,
То шавад аз фарраи субҳи ту бофар,
Эй Ватан,
Эй зинда буданро баҳона.

ДАЪВАТ

Девори сиёсатҳо
Бояд зи миён барканд,
Завлонаи мазҳабро
Аз пой равон барканд.
Бояд, ки ба ҳам чӯшид
Чун қатра ба як дарё,
Бояд, ки ба ҳам рӯид
Чун сабза ба як сахро.
Бояд зи миён бардошт
Бегонақаториро,
Бояд, ки ба ҳам овард
Ин балху бухориро.
Бояд, ки Хуросонро
Эҳёи дигар бахшем,
Авранги таги поро
Дорои дигар бахшем.
То ки накунад дигар
Сӯҳробкушӣ Рустам.
То ин ки нагирад ҳеч
Таҳмина дигар мотам.

ДУШВОР, БОЯД ЗИСТАН

Осон набошад ҳамчу гул
Бо хор якҷо зистан.
Мушкилтар аз он аст лек
Танҳои танҳо зистан.
Дар сардмоҳи дардҳо
Зистан ба умеди баҳор,

Бо ҷангу ҷӯши зиндагӣ
Ҳар рӯз кардан корзор.
Дар карбалои яъсо,
Ки рег бирён мешавад,
Бо он умеди зистан,
Як рӯз борон мешавад.

ШУКРИ ХУДО, КИ ЗИСТАМ

Ҳар саҳар бо субҳ якҷо хестам,
Гоҳ хандидам, гаҳе бигристам.
Ошиқӣ кардам, кашидам ранчи ишқ,
Зистам, шукри Худо, ки зистам.

Дар баҳор аз боғ гул бӯидаам,
Ҳамчу сабза дар замин рӯидаам,
Бо насим аз таҳти дил рақсидаам,
Зистам, шукри Худо, ки зистам.

Аз алам гоҳе қалам бигрифтаам,
Аз қалам гоҳе алам бигрифтаам,
Аз дили хуншор хун туф кардаам,
Зистам, шукри Худо, ки зистам.

Заҳми теша дар бадан сабзидаам,
Шуста дар хун пираҳан сабзидаам,
Реша дар хоки Ватан сабзидаам,
Зистам, шукри Худо, ки зистам.

БИШУКУФ, ГУЛ

Бишукуф, гул,
Бишукуф, гул,
Бишукуф,
Ба ҳама назокату ҳусн,
Чу ҳанӯз фурсате ҳаст,
Ки тавон даме шукуфтан,
Чу ҳанӯз ғайрате ҳаст
Ба тану ба решаи ту
Зи барои сабз будан.
Бишукуф, гул,
Бишукуф, гул,
Бишукуф!

ДАР ФАВТИ ШОКИРИ ҚОДИР

Навои лаҳзаи эъҷоз мурда,
Суруди дар хати парвоз мурда.
Гузашти Шокири Қодир чӣ бошад?
Сукуте, ки дар он сад роз мурда.

Фиғон чун аз дили бетоб мекард,
Дили санги фалакро об мекард.
Ба ёди нағмаи нав буд беҳоб,
Ба фикри пардаи нав хоб мекард.

Чу гӯши думбура гӯши фалакро
Ба ангушти маҳорат тоб меод.
Садояш чун навои рӯди куҳӣ
Биёбонро паёми об меод.

ШАБУ ДУНЁ

Осмон чароғон шуд,
Дар замин шаби тор аст.
Дар фалак чӣ гап бошад,
Дар чаҳон чӣ бозор аст?!

Ашку хун чу дарё шуд,
Шӯру шарру куштор аст.
Каҳкашон танобу моҳ
Сарбадори бар дор аст.

УҚОБ

Нимсеру нимгушна
Бар фалакҳо мезанад пар,
Кухҳоро мекунад тай,
Даштҳоро мезанад пай.
Мӯрро дар санг бинад,
Чашмҳои дурбинаш,
Ҳар қадам дар қасди ҷонаш
Душманони дар каминаш.
Рӯзияш душворёб аст,
Зиндагияш пуразоб аст.
Нашканад аммо викараш,
Аз ҳаёти хеш шод аст,
Ки уқоб аст,
Мурғи озод аст.

АЙ ЧАШМАИ БАҲОР

Чун тифл бекарор,
Дар хандаҳои нозукат оҳанги рӯзгор,
Медидамат, ки бо чӣ фараҳ чӯш мезадӣ.
Зебо будӣ чӣ қадр
Чун гӯшвори чакраро бар гӯш мезадӣ,
Вақте баҳор мурд,
Оё дили баҳор будӣ, гаштай хамӯш.
Эй чашмаи баҳор,
Шав зиндаву бичӯш!

ЁДИ ЧАВОНИ

Зи пушти корвони орзубори чавониям,
Ки байни регзори пурбалои зиндагӣ гум шуд,
Дигар гарде намехезад,
Ки донам корвони рафта дар роҳ аст.

Танӯрак мезанад танҳо ҳавои хотироти талх,
Ки гӯй оташистон аст.
Ва ёдам дар биёбони суроғи корвон сарсону гирён аст.

Агар бар гӯши ҷони ташнаам шавшуви обе мерасад,
Як фанди хобе ҳаст,
Дарё не,
Саробе ҳаст.

МАН ОМАДАМ, КИ...

Ашкам,
Зи чашми дарди фалакҳо чакидаам
Бар чехраи ҳазини замини чу рӯи пир.
Ё дар гулӯи ташнаи регаш фурӯ равам,
Ё дар камони азм нишинам чу яккатир.

Умри маро барои густастан надодаанд,
Кафшери дилшикаста чу кафшергар кунам.
Ҳаргиз маро барои харобӣ назодаанд,
Ман омадам, ки зиндагиро зиндатар кунам!

АГАР

Ба ҳар шохоб,
Ба ҳар чӯе,
Ба ҳар сӯе,
Ба ҳар кӯе
Агар дарё шавад қисмат,

Ба ҳар амре
Агар дарё кунад тоат,
Дигар дарё чу дарё нест.

Ба ҳар ҳизбу ба ҳар мансаб,
Ба ҳар чоҳу ба ҳар мансаб,
Ба ҳар деҳу ба ҳар кӯча
Агар миллат шавад қисмат,
Дигар миллат тавоно нест.

АФСОНАИ ТИФЛӢ

Тифл будам,
Шаб ба зери осмони деҳа мехуфтам,
Осмонро мекашидам бар сарам чун курпаи таркӣ¹,
Бо ситора роз мегуфтам.
Ҳар ситора
Рост бар чашмам ниғаҳ мекард.
Ҳар ситора
Муҳраи чашмии дастам буд,
Ки маро аз чаши бадчашмон панаҳ мекард.
Ҳар ситора
Рӯи суффа дар барам мехуфт,
Қиссаам мехонд,
Аллаам мегуфт.
Беғаму тифлона мехуфтам,
Ман дар он афсона мехуфтам.
Афсона охир шуд,
Ёфт анҷому чӣ анҷоми ғамангезе
Доштаст афсонаи тифлӣ.

БО АМРИ ТАҚДИР

Тақдир чунон хост, ки дар деҳа бимонам,
Дар ҳалқаи аввом чу шамъе ба мазоре.
Чун аҳли кубуранд, надонанду надоранд
Бар нури ману сӯзи мани сӯхта коре.

¹ Таркӣ – куроқӣ, курпа ё болиште, ки аз порчаҳои матоҳои гуногун сохта мешавад

Худро бидихам гоҳ ба ин фанд тасалло,
 К-аз ҳукми қазову қадар аз чӣ ба фиғонам.
 Худ ин шарафам бас, ки қалам карда чу машғал
 Рӯшангари чапкӯчаи тори дигаронам.
 Қои гила он нест, ки манро нашиносанд,
 Хизрам, ки миёни ҳама аз чашм ниҳонам.
 Қои гила ин қост, ки як рӯз бимирам
 Дар ҳасрати бедории ин қавму натонам.
 Бедор-ш бубинам.

ЯК ШАБИ ТАНҲОӢ

Шаб асту ин қадар бо ман
 Нигоҳи ахтарон сард аст.
 Чу як ҳамхонаи ночӯр,
 Дили ин осмон сард аст.
 Чӣ ғавғохост дунёро,
 Садои ошное нест.
 Рафиқам як шаби гунг аст,
 Ки сад пурсиш, садое нест.

ГУЛБУН, ФИРЕБИ БЌСАИ ХУРШЕДРО НАХЌР

Гулбун,
 Фиреби бӯсаи хуршедро нахӯр.
 Бовар макун ба пич-пичи шаббодаҳои ғар.
 Рӯзе хазон расад,
 Бо ту шавад муомилаи офтоб сард,
 Бо ту шавад муносибати бод сардтар.
 Пушти туро кӣ гарм бигирад чу пуштгир?
 Баъди баҳори пир.

Гулбун,
Фиреби бўсаи хуршедро нахӯр,
Хушта ба сар бигир?

ҶАВОБИ НОЧОРӢ

Дӯш дар хоби шабам модари гирён омад,
Модари ғамзадаи буридапистон омад,
Рӯканон, мӯйканон бо дили бирён омад.
Гуфт:
– Кушторгаҳе кард заминрову фасод
Он, ки аз сачдаи ӯ нафрати шайтон омад.
Чӣ шавад ҳоли замин, ҳоли замон, ҳоли ҷаҳон,
Пеши ин ҷаҳлу ҳамоқат, ки чу тӯфон омад?
Ба бузургии Худованд тасаллиш додам.

НАФАСИ ШУМИ ХАЗОН

Гарм буд маҳфили мурғон 3-ин пеш,
Базм буд,
Базми пур аз ҷӯшу хурӯш.
Рақс буд,
Рақси банози шавбод,
Лаби гул бўсахару бўсафурӯш.
Ток бар гардани болои сафедор ин ҷо.
Даст андохта буд,
Хилвате дошт гулу хор дар ин гӯшаи амн,
Оташу об ба ҳам сохта буд.
Ҳолиё менигарам қалби ҳаво
Ба ҳама сард шудааст,
Ранги гул зард шудааст,
Барги гул гард шудааст.

Зинда гардондани ҳар бору миридан ба чӣ рӯст,
 Фаҳм нокарда таги фалсафаи доварро,
 Дилхунукона зада бўса лаби соғарро,
 Мекунам пок ба мушт айнаки чашми тарро.

ШАҲРИ МУРДА

Ман аз ин ғусса дилтангам,
 Ки дар ин шаҳри зулмонӣ
 Касе дар фикри рӯшан кардани шамъу чароғе нест.
 Ҳама дар бистари хобанд,
 Хоби мурдаи ғафлат.
 Паре дорӣ, намечунбад,
 Нафас чун дар димоғе нест.
 Фақат шаббода бедор аст,
 Ки байни кӯчаҳои мурда мегардад,
 Ки шояд кӯчагарде,
 Шаҳрбони зиндае бошад,
 Ки аз он метавон аз ҳоли шаҳри мурда пурсон шуд.
 Намеёбад ва менолад:
 – Худоё,
 Ин қадар ин шаҳр вайрону шабаш тор аст,
 Ки мекулхад ҳавояш
 Гӯиё, ки силбемор аст.

ТАХТИ САНГИН

Санг гашта санг,
 Санг гашта нанг,
 Санг гашта сафҳаи дар хун тари таърих,
 Санг гашта вақту сулҳу чанг,
 Ҳар катиба ҳамчунон ожанг.

Дӯш агар як шаҳри ҷангӣ буд,
Шаҳри мардони бананге буд.
Шаҳри пур аз шӯру савдо буд,
Пур зи уммеду хавасҳо буд,
Шаҳри имрӯз,
Шаҳри фардо буд.

Тахти ҷодукарда шуд тахташ,
Бахти вожункарда шуд бахташ,
Зиндагӣ ин ҷо ҳама якборагӣ шуд санг,
Шаҳри сангӣ шуд.

Дар катибаҳои сангияш хакоки
Кардааст ин ҳарфҳоро барфу борон:
«Ин ҷаҳонро мекунад ободу вайрон
Дастӣ одам,
Ҷаҳли инсон».

АЁ СОҚИ!

Май аз маҳбас баромад,
Фитна сар кард,
Нагӯям, соқиё, дар маҳбасаш кун.
Яке ҳушёр агар имшаб намонад,
Гунаҳгорам агар гӯям:
Басаш кун.

АФСОНАИ ФАРДО

Бихоб, эй кӯдаки уммед,
Барот афсона мегӯям,
Яке афсонаи зебо,
Яке афсонаи фардои чун рӯё.
Аз он фардо,
Ки он чо одам одамро нахоҳад хӯрд.
Ки он чо одаме бар одаме душман нахоҳад буд
Ва кас он чо зи дасти нафси бад ҳаргиз нахоҳад мурд.
Дар он фардо, к-аз он афсона мегӯям,
Адоват нест,
Ҳамоқат нест,
Ғорат нест.
Ва чизи боиси шарму хичолат нест.
Адолат ҳаст,
Шоҳи мутлақи он чост,
Ки ҳукмаш бар ҳама чорист.
Муҳаббат ҳаст,
Масъули нигахдории ободист.
Бихоб, эй кӯдаки уммед,
Дар он фардо,
Дар он фардои орӣ аз фиребу фанд,
Дар он афсонаи зебо, ки мегӯям,
Ту хоҳӣ зист,
Хушбахтона хоҳӣ зист,
Ки он чо як Замин,
Як Офтобу як Худо доранд.
Ҳама бо ҳам,
Ҳама яктан,
Ҳама як дил,
Дили дардошно доранд.

ХОБИ ГУРЕЗОН

Хоби пайканда,
Ҳамчу хешованди доро
Камсуроғӣ,
Камнамой,
Ҳар қадар мехонамат,
Бар хонаи чашмам намеой.
Пеш,
Шабҳои чавонӣ,
Ки каси доротарин будам.
Шишта бар тахти ҳавасҳо
Ман шаҳаншоҳи замин будам.
Мунтазири ёр будам,
Дар сарам буд тоҷи Маҳтоб.
Борҳо мерондамат аз чашм,
Чун бало меомадӣ, эй хоб!
Хоби бефарёд.

ГАРДИ ОИНА

Гардолуда шуд оинаи хотир зи хазон,
Ба чӣ покаш созам?
Маҳдӣ¹ зиндашуда хуни баноҳақ резад,
Чун ҳалокаш созам?
Натапад набзи таманнои дилам,
Таги хокаш созам.
Танг шуд роҳи нафас,
Танг гиребони ғамам,
Беҳ, ки чокаш созам.

¹ Маҳдӣ – ривоятест, ки Имом Маҳдӣ аз нав ба дунё омада, ҷаҳонро аз беадолатиҳо пок мекунад. Баъзеҳо худро Имом Маҳдӣ эълон карда ҷавонони содаро ба гурӯҳҳои ифротӣ ва мақсадҳои ғаразноки худ истифода мебаранд.

ЗАРДУШТ

Замон чун манзили оҳарманон торик,
Чаҳон чун хонаи тарёкиён курдуд,
Ҳақиқат дар гумонҳои ғалат гумгӯр,
Макон дар ҳоваи пиндорҳо махдуд,
Ки марде ногаҳон чун офтоби нурбор омад,
Хазони некроёнро баҳор омад,
Силоҳи ростӣ, пиндори некаш растагор омад,
Ба фармони Худо пайғамбари парвардигор омад.
Заминро кард рӯшан партави фарри худоияш,
Чаҳонро кард бедуд обчини рӯшноияш,
Қачиро ростӣ бахшид оини раҳоияш,
Ба гумроҳон чароғи раҳнамо шуд раҳнамоияш.
Ба фармони Худо омад, ки боғамро кунад беғам,
Ба фармони Худо омад, ки оламро кунад олам,
Зи деу дад раҳонад чони одамро
Ва одамро кунад одам.

БАРГБОРОН

Баргҳо
Чун аскарони тирхӯрда,
Бар замин резанд.
Баргҳо қурбониёни чанги поизанд.
Боғ ҳамчун модари пири даҳанталхе
Рӯву мӯканда,
Осмон мотам гирифтаст,
Ашк мерезад.

КАҲКАШОН

Каҳкашон рафтанд,
Роҳашон мондаст.
Қад-қади раҳ
Коҳашон мондаст.
Ахтароне, ки хира метобанд,
Ҳасрате аз нигоҳашон мондаст.
Дар замин қиссаи ғамангезе,
Дар фалак дуди оҳашон мондаст.

АЁ БО ҲУСНИ ХУД МАҒРУР

Аё бо ҳусни худ мағрур,
Аё бо дилбарӣ машҳур,
Сару савдои дунёи туро ҳам пир хоҳад кард,
Ғами шабҳои танҳои туро дилгир хоҳад кард.

Хазон чун бар баҳори ту шабохун зад,
Ва ғам бар пардаи ёди ту нохун зад,
Маро ту ёд хоҳӣ кард.
Бароям чун хазон бар куштаи худ ашк хоҳӣ рехт,
Ашки талх,
Маро фарёд хоҳӣ кард.

МАНУ САБЗА

Ману ин сабзаи раҳ саҳт сағҷонем,
Зи сангу қир месабзем.
Ва мечӯшему мерӯем,
Ба рағми кӯрбинихои ин тақдир месабзем.

Ба қасди маргбору тирборонҳо
 Зи байни шиғбофи тир месабзем,
 Ки мехоҳем
 Зимистони Ватанро сабз гардонем
 Ва домони Ватанро сабз гардонем.

ИН ҚАДАР ШИРИН БИХАНДӢ

Ин қадар ширин бихандӣ,
 Ин қадар ширин битобӣ,
 Ошноӣ, ношиносӣ,
 Кистӣ, рӯъёӣ, хобӣ?
 Аз диёри ёд оӣ,
 К-ин қадар бар дил қаринӣ.
 Ин қадар шириннамоӣ,
 Нозанинӣ, нозанинӣ.
 Рӯҳи як ишқи шаҳидӣ,
 Ёди як эҳсоси покӣ.
 Хунбаҳо мехоҳӣ аз ман,
 Хунбаҳо аз мушти хоке.

ЭӢ ҲАМВАТАН

Душман чӣ мекорад?
 Низо,
 Моро чӣ месозад?
 Чудо.
 Кишташ чӣ бор орад?
 Бало,
 Эӣ ҳамватан, бедор бош.

Ў дўстрӯ, ту дўстчӯ,
Ў хилладон, ту содахӯ,
Заҳр аст дар ҳар қанди ӯ,
Эй ҳамватан, бедор бош.

Гаҳ ёру ёвар мешавад,
Гоҳе бародар мешавад,
Мор аст, аждар мешавад,
Эй ҳамватан, бедор бош.

Иғвои мову ман кунад,
Моро ба мо душман кунад,
Коре чу Оҳарман кунад,
Эй ҳамватан, бедор бош.

Чун гард боло мешавад,
Бар дидаат чо мешавад,
Бахтат таги по мешавад,
Эй ҳамватан, бедор бош!

ГАҲ ИНУ ГАҲ ОНАМ

Бо хазон намесозам,
Бо хазон намечангам.
Як нафас баҳороин,
Як нафас хазонрангам.
Бо ҳама гаҳе ҳамдам,
Бо худам гаҳе қаҳрӣ.
Лаҳзае баймонам,
Лаҳзае манам даҳрӣ.
Дар дилам гаҳе вулқон,
Дар лабам ғамам гирён.

Нимае малакворам,
Нимаи дигар шайтон.
Кофарам, мусулмонам,
Бодӣ, хокӣ, инсонам.

ЯК ЛАҲЗА

Қаламам аз по зад,
Аламам сангин аст.
Бефараҳ илҳомам
Сари дар болин аст.
Дасти завқам хуншор,
Дафтарам рангин аст.
Зиндагӣ вазнин аст,
Ин қадар ширин аст.

НИЯТИ ТАВБА

Охири чом,
Охири мастӣ,
Охири саркашиву сарпастӣ,
Охири бор даъвии ҳастӣ,
Охири набурдани фармон,
Охири исён.

Охири чом...
Охири падруд,
Охири хезаи сабукболӣ.
Баъди ин соғар
Зиндагӣ чист?
Шишаи холӣ,

К-охирин хунаш
Аз гулӯи бурида мерезад,
В-аз замини сард
Ҳавр мехезад,
Ҳаври хуни гарм.

НОМАИ БЕСУРОҒА

Гаштӣ шабе кабутар,
Рафтӣ зи ман сари пар.
Кардӣ маро қаландар.

Аз сангпар гузаштам,
Аз хушку тар гузаштам,
Аз кӯҳу цар гузаштам.

Сӯзан шудааст асоям,
Ғалбер кафши поям,
Ёди ту раҳнамоям.

Пурсам зи офтобат,
Аз боду хоку обат,
Куштим дар азобат.

Эй камнамо, кучой,
То кай наменамой,
Фарёд аз ин чудой.

ЗИНДАГӢ

Зиндагӣ афтодану нашкастан аст,
Зиндагӣ пайвастаро нагсастан аст.
Зиндагӣ дом аст агар, домафган аст,
Кабки зирак будан асту растан аст.
Зиндагӣ деҳқону мо чун дони хом,
Бар заминмон афганад хандон шавем.
Зиндагӣ бод асту мо барги хазон,
Барканад морову саргардон шавем.
Зиндагӣ чодуву ҳам чодугар аст,
Гоҳ гармӣ, гоҳ сардӣ мекунад.
Зиндагӣ номард бо номардхост,
Зиндагӣ бо мард мардӣ мекунад.

БЕҶАВОБ

Боре, ки кашидаем аз ғам
Оё дигарон кашида бошанд?
Заҳре, ки чашидаем аз умр,
Оё дигарон чашида бошанд?
Ин роҳ, ки мо задем раҳгум,
Он раҳбаладон надида бошанд?
Фарёди бадарди ин замиро
Дар чарх магар шунида бошанд?
Он пешгузаштагон, ки рафтанд,
Ҳоло ба кучо расида бошанд?

АГАР

Дар уфуки зиндагонӣ
Гар дурахши ахтаре нест,
Шабрави гумкардароҳем,
Гар чароғи раҳбаре нест,
Зиндагӣ маъно надорад.

Бе шуои орзуе,
Бе хатое, ҷустуҷӯе,
Бе фитодан, ношикастан,
Бе хазоне, бенумӯе
Зиндагӣ маъно надорад.

АЗМ

Ман пӯстро кафонда, чун мағз мешавам сабз,
Гар дар пучоқи писта тақдир кард чоям.
Чун сабзаи сари раҳ гар кард қирпӯшам,
Ман ошиқи ҳаётам, аз санг мебароям.

НАМЕНОЛАМ

Дигар аз ғам наменолам,
Зи бешу кам наменолам,
Зи печу хам наменолам,
Зи ноодам наменолам.

Мани дарвеш механдам,
 Мани дилреш механдам,
 Ба ҳоли хеш механдам,
 Чу ношодам, наменолам.

Ҳамоқатро намебинам,
 Чаҳолатро намебинам,
 Хиёнатро намебинам,
 Зи ноодам наменолам.

Ману дигар забонбозӣ,
 Ману дигар замонсозӣ,
 Замону ман зи ҳам розӣ,
 Аз ин мотам наменолам.

ИСТИҚЛОЛИЯТ

Кӯдаки гаҳвора исён мекунад,
 То кушояд дасту пой хешро.
 Ишқи озодӣ ба майдон мекашад
 Бандаи аз бандагӣ дилрешро.
 Рӯҳи инсон-нури истиқлолро
 Банд кардан роҳи дарё бастан аст.
 То ҷаҳон будасту то бошад ҷаҳон
 Кори дарё бандро бигсастан аст.
 Тоҷики озоди истиқлолхоҳ
 Гуфт истиқлолу сар бар дор дод.
 Ҷони ширин доду озодӣ харид,
 Сар ба дор аз баҳри нангу ор дод.
 Аз Фаридуну Каюмарсу Ҳушанг
 То ба Рустам ҷанги истиқлол буд.

Гурзи душманафгани Соми далер,
Баҳри истиклол разми Зол буд.
Испатомону муқаннаъҳо басте
Андар ин раҳ чони ширин бохтанд,
Оташи чомасафедонро баланд
Бо дирафши Ковиён афрохтанд.
Парчами мост он дирафши Ковиён
Парфишон дар чашни Истиклоли мо.
То абад хуршедсон тобанда бод
Чашни Истиклоли мо – иқболи мо.

БОЯД, КИ ЗИСТ, ЗИСТ

Бояд чу сабза руст
Аз байни сангу сахраву сахрои дилкабоб,
Бояд, ки қад кашид
Ҳамчун дарахт дар ҳаваси рӯи Офтоб.
Бояд, ки чашма буд,
Бояд шикаст шуҳрати сахтии сангро,
Бояд гузашт дағ-дағаи зови тангро.
Эй, ки чу оби ҳавз
Бо мурдареги монесаҳо хӯ гирифтай,
Эй монда аз тапиш
Дар чомаҳои ғӯкии худ бӯ гирифтай,
Чун дар талош маънии ҳастии зиндагист,
Бояд талош кард,
Бояд, ки зист,
Зист!

ШАБИ ЯХЧУШӢ

Хонаам сард,
 Дилам сард,
 Ҷама яхбандӣ,
 Ҷезуме нест, ки гармаш созад.
 Зиндагӣ сахт,
 Алам сахт,
 Дилам оҳани сард,
 Оташе нест, ки нармаш созад.
 Шаб сиях,
 Хона сиях,
 Парда сиях,
 Чашми умеди шабам рӯшан нест.
 Ин қадар кӯҷаи ғам торик аст,
 Ин шаби тор сазои ман нест.
 То сахар чашми умедам бар дар,
 Ки дарам ояду бикшояд субҳ.
 Сӯи ин хонаи беному нишон
 Раҳ агар гум накунад, н-ояд субҳ.

ИДОМАИ ЗИНДАГӢ

Тирамоҳу тирамоҳу тирамоҳ,
 Тира ранги боғҳои дудпӯш.
 Хира табъу хира рӯҳу тира дил,
 Зиндагӣ ранги ҳавои чӯтпӯш.

Дар канори роҳ марди ҷайрариш
 Остини чомааш бармезанад.
 Ҷамчунон ифротии масти хун
 Нахлҳои сабзро сар мезанад.

Тӯда карда баргҳои зардро,
Боди шум бо мурда бозӣ мекунад.
Кӯдаке аз барги гулҳои хазон
Хишт чинда хонасозӣ мекунад.

САВГАНД

Қасам ба танҳой,
Ки саҳт дилгир аст,
Қасам ба раҳпой,
Ки саҳт мушкил аст.
Қасам ба чашмаки дар, ки ҳамчу дидаи чор аст,
Қасам ба кӯчаи шаб, ки кас дар он наметобад,
Умед дар дили ман чун чароғи кӯча гирён аст,
Ки боз хоҳӣ гашт
Чун Офтоб бо тулӯби пурханда.

ЁДҲО ДАР ТАСВИРҲО

Расмҳо расми ҷавонии мананд,
Хотироти зиндагонии мананд.
Нусхаҳои нохушиву дилхушӣ,
Номаҳои ормонии мананд.

Аксҳо дар чорчӯби ёдҳо
Шишабанди гарду чанги рӯзгор.
Чехраҳои ошно, ношно,
Чехраҳои зард чун гулҳои хор.

Ранграфтастанду нохонстанд,
Хаткашида дафтари умри мананд.
Бал чароғи хирасӯзи равзананд,
Бар мани шабмонда чашмак мезананд.

МАРҶАДИ СӮҲРОБИ ТАРМАРГ

Пайкари хуншори Сӯҳроб,
Қисмати душвори Рустам,
Хилвати пурдеви Хушанг,
Кайюмарсободи пурғам,
Эй Хуросон,
Эй Хуросон,
Эй Хуросон.
Синаи афтоби сӯзон,
Хонаи вайрони хуршед,
Осии фармони Яздон,
Сархӯри Дорову Чамшед,
Эй Хуросон,
Эй Хуросон,
Эй Хуросон.
Қатраи обат муқаддас,
Зарраи хокат муқаддас,
Эй қадамҷои бузургон,
Домани покат муқаддас,
Эй Хуросон,
Эй Хуросон,
Эй Хуросон.
Кош, дасти ҳам бигирад
Рустаму Исфандиёрат,
Лолаи ҳасрат нарӯяд
Кош, дигар аз баҳорат,
Эй Хуросон,
Эй Хуросон,
Эй Хуросон!

РИШТАБОРОНИ ЁД

Ёд бо риштаи борони хазон
Боз дар ҷомаи шаб
Тугмаи чашми маро медӯзад.
Дар бухории танам оташи кунд
То сахар месӯзад.
Бо садои маҳзун
Чойчӯши аламам мечӯшад.
Хоб чун хокистар
Кай дигар оташи гирёни маро мепӯшад!

ЭЙ ФАСЛИ НАВРҶЗ

Хазон бешармирӯ, бепардагӯяст,
Намефорад ба ман, эй фасли Наврӯз.
Ҳама зардинамӯ, зардоврӯянд
Арӯсони чаман, эй фасли Наврӯз.
Бишармоншон ба хусни тоҷикона
Биё атласбатан, эй фасли Наврӯз.
Ба қасди бандағони мӯди ғарбӣ,
Бикун бар тан чакан, эй фасли Наврӯз.

НАВРҶЗ ҶАҲОНӢ БУД

Ранги қадаҳи гулгун
Гул дар кафи ҳар гулбун,
Масти маю соғар шав,
Эй пир, ҷавонӣ кун,
Наврӯзи Аҷам омад.

Бо савти накисой,
Бо фарри ахурой,
Бо ойини чамшедӣ,
Бо хубиву раъной
Наврӯзи Аҷам омад.

Чашми нами Таҳмина
Дар чашми гулистонаш,
Дарду алами Рустам
Дар раъдашу боронаш,
Наврӯзи Аҷам омад.

Дар оташи наврӯзӣ
Чил кундаи ғам сӯзӣ,
Бо чилваи хушрӯй,
Бо муждаи пирӯзӣ
Наврӯзи Аҷам омад.

Наврӯз чу рамзи ишқ,
Саршори ҷавонӣ буд,
Наврӯз ҷаҳонӣ шуд,
Наврӯз ҷаҳонӣ буд.
Наврӯзи Аҷам омад.

НАВРҶЗӢ

Омад зи нав даврони гул,
Бар тахт шуд султони гул.
Пурфайз шуд сомони гул,
Наврӯз шуд,
Наврӯз шуд.

Мурғон хушовоз омада,
Бо нағмаву соз омада,
Гул ноз бар ноз омада,
Наврӯз шуд,
Наврӯз шуд.
Дехқон паи ташвиши худ,
Мурғон паи ташвиши худ,
Даврон паи ташвиши худ,
Наврӯз шуд,
Наврӯз шуд.
Гулбун қадах бардошта,
Ҳомун қадах бардошта,
Гардун қадах бардошта,
Наврӯз шуд,
Наврӯз шуд.
Шукри замон, шукри Худо,
Шукри замин, шукри само,
Эй ворисони Ориё,
Наврӯз шуд,
Наврӯз шуд!

НАВРҶЗИ АҶАМ ОМАД

Гулдомани шорағза,
Гул дар бағали сабза,
Чун дилбари пурғамза,
Наврӯзи Аҷам омад,
Хушпову қадам омад.

Гулзору чаман пургул,
Саҳрову даман пургул,
Оғуши Ватан пургул,
Наврӯзи Аҷам омад,
Хушпову қадам омад.

Бо фарраи чамшедӣ,
 Бо хандаи хуршедӣ,
 Чун тухфаи эзидӣ
 Наврӯзи Аҷам омад,
 Хушпову қадам омад.

МОДАР, БАҲОР ШУД

Модар,
 Баҳор шуд,
 Аммо дарахти хушки танам гулбасар нагашт.
 Бас рӯзҳо гузашту баче буданӣ бишуд,
 Аммо баҳори рафта дигар аз сафар нагашт.
 Модар,
 Баҳор шуд,
 Барфи сарам,ки об чу дар сояхам нашуд.
 Бе ту баҳор зеби баҳорӣ надоштаст,
 Кам шуд ҳисоби умр, вале ғусса кам нашуд.
 Модар,
 Баҳор шуд,
 Аммо аз ин баҳор
 Бӯи хуше зи долу дарахте намерасад.
 Рӯзе, ки гашт дасти ман аз доманат чудо,
 Дастам дигар ба домани бахте намерасад.

САДОЕ АЗ ҒАЙБ

Кас зи ғайб омаду шаб гуфт ба оҳанги итоб:
Кӯ, Муродӣ?
Бархез!
Сарвати умр, ки ман бар ту амонат додам,
Ба чӣ сарфаш кардӣ?
Чун муҳосиби ғалаткор ба ба девони ҳисоб
Лаҳзае чанд забон хоида,
Додам аз тарс ҷавоб:
К-эй ба инсоф қасам,
Ки ба суди худ аз он сарф накардам чизе.
Ҳиссае сарфи ҳамон хомии тифлӣ кардам,
Ҳиссаеро ба ҳавасҳои ҷавонӣ додам,
Ҳиссае баҳри ягон рӯзи мабодо боқист.
Омад овоз, ки ин банда амонатдузд аст,
Харчи беҳуда ҳамон моли амонат кардаст,
Амалаш куфрон аст,
Ҷои ӯ зиндон аст,
Дӯзахи дуздон аст.

МЕХОҶАМ

Марги мансурвор меҳоҳам,
Мояи фаҳри дор меҳоҳам.
Ваҳдати ин диёр меҳоҳам,
3-ин ватан ифтихор меҳоҳам.
Қатраҳоро сари баҳамойӣ,
Чашмаҳоро талоши дарёӣ,
Ориёнро баҳори эҳёӣ,
Эй Худо, бин чӣ кор меҳоҳам.

ДАР ЧЕХРАИ ДҶУСТ

Бода механдад ба сӯям гарму нарма,
Рӯширин ин қадар бадхоҳи ман.
Ҳоки поямро қунад душман авоф,
Об мемонад ба зери қоҳи ман.
Талх мегирям ба сони осмон,
Ҳок хандад 3-ашки абри оҳи ман.
Ҳамчунон дар достони Хайру Шар,
Ман чу Хайрам, Шар бувад ҳамроҳи ман.

ДАРЕҒИ ДУНЁ

Ҳайфи дунё,
Пур зи кин шуд,
Ғорату қуштор дин шуд,
Зиндагӣ ҳоки замин шуд,
Эй Худо,
Аз чӣ чунин шуд?

Дил ба дил чун тори ноҷӯр,
Зӯр душман шуд ба нозӯр,
Меканад одам ба худ гӯр,
Эй Худо,
Аз чӣ чунин шуд?

ЭЙ ВАТАНДОР

Асри мо асри муҳаббат нест,
Асри мо асри садоқат нест,
Асри мо асри адолат нест,
Асри раҳмат нест.

Асри мо асри хиёнатҳост,
Асри мо асри адоватҳост,
Асри муҳточи табобатҳост,
Асри сиҳат нест.
Асри рашк аст,
Асри ашк аст,
Асри зӯрон,
Асри кӯрон,
Асри чанг аст,
Асри нанг аст,
Асри қир аст,
Асри тир аст,
Асри ғафлат нест,
Бош бедор,
Эй ватандор!

НИГАРОНИ

Чароғе хира месӯзад,
Чароғи хираи хира.
Чӣ дилгиру нафассӯз аст,
Ҳавои тираи тира.
Хаёлам, сайри гул дорад,
Ба гулзори чамоли ту.
Чу бода талху ширин аст,
Хумори ту, хаёли ту.
Умеди зиндагибахш аст дидори маҳоли ту.

НҶШБОД

Хушо ин шаб,
 Шаби бо ҳам нишастанҳо,
 Хумори дил шикастанҳо,
 Таноби канда бастанҳо.

Хушо ин шаб,
 Ки мутриб асту соқӣ ҳасту дидор аст,
 Чаҳони шӯру шар ин қадр ором аст,
 Ҳама якдил, ҳама яктан, ҳама сархуш,
 Агар чанг аст, чанги шишаву чом аст.

Хушо ин шаб,
 Шаби бо ҳам расиданҳо,
 Шаби бо ҳам тапиданҳо,
 Гули дидор чиданҳо.
 Ва фурсатро чу шир аз синаи шодӣ макиданҳо.

ҲАНҶЗ, ЭЙ МУРҶАКОНИ ДАР ҒАМИ ЛОНА

Дараhti тоқай сабзи биёбонам,
 Ки ман бо сояи худ роз мегӯям.
 Ба ҳузни бунгаҳи барги тарохушкам
 Ҳама афсонаи оғоз мегӯям.
 Ҳанузам мешавад дар шоҳаҳоям лонатон мондан,
 Ало, эй мурғакони дар хаёли лона саргардон.
 Ҳанӯзам мешавад дар сояам бо роҳате хуфтан,
 Ало, эй ташнағони дар суроғи қатраи борон.
 Дараhti пири чонсаhti биёбонам.

ЗАБОНИ ТОЧИК

Лафзи тоҷик,
Лафзи ширини дарӣ.
Лафзи шеърӯ шеваи хунёгарӣ,
Аллаҳои шакарини модарӣ.
Зинда бошӣ,
Эй забони тоҷикӣ,

Эй забони хосу девону вазир.
Эй забони шоҳу султону амир,
Номаи шоҳону «Девони кабир».
Зинда бошӣ, эй забони тоҷикӣ,

Шукри қисмат, шукри лутфи сарнавишт.
Дар замирам донаи меҳри ту кишт,
Бо ту дорад гуфтугӯ аҳли бихишт.
Зинда бошӣ,
Эй забони тоҷикӣ,

Эй пур аз ҳикмат забони миллатам.
Ҳам нишону ҳам тавони миллатам,
Ҷои ҷони ҷони ҷони миллатам.
Зинда бошӣ,
Эй забони тоҷикӣ,

То ту ҳастӣ, зинда номи тоҷик аст.
Зиндагӣ доим ба коми тоҷик аст,
Ҳифзи ту роҳу мароми тоҷик аст.
Зинда бошӣ,
Эй забони тоҷикӣ!

ТОЧИКИСТОН – ТАХТИ МАН

Куху сахро, хоку обат бебахост,
Хандаҳои офтобат бебахост.
Чаҳ-чаҳи мурғони озоди ту хуш,
Нағмаи чангу рубобат бебахост,
Тоҷикистон,
Тоҷикистон, баҳти ман,
Кишвари ман,
Минбари ман, таҳти ман.

Кухсорат чун сари тоҷик баланд,
Оби рӯду чашмасорат ҳамчу қанд,
Чор фаслат чор рукни зиндагӣ,
Хушнавозу дилрабову дилписанд,
Тоҷикистон,
Тоҷикистон, баҳти ман,
Кишвари ман,
Минбари ман, таҳти ман.

Соҷаи боли хумоҷа парҷамат,
Файзи истиқлол файзи мақдамат,
Ту ба халқат, халқ бо ту арҷманд,
Муждаи иқбол бодо ҳар дамат,
Тоҷикистон,
Тоҷикистон, баҳти ман,
Кишвари ман,
Минбари ман, таҳти ман.

Мардхезу бешаи шерон туй,
Ормони Рустами Дастон туй,
Сафҳаи таърихи ту дарс асту панд,

Ёдгори дудаи Сомон туй,
Тоҷикистон,
Тоҷикистон, бахти ман,
Кишвари ман,
Минбари ман, тахти ман.

Эй назаргоҳи Худо, лутфи Худо,
Хонаи умеди қавми Ориё,
Осмонат офтобӣ буду бод,
Бод фардои ту пурнуру зиё,
Тоҷикистон,
Тоҷикистон, бахти ман,
Кишвари ман,
Минбари ман, тахти ман!

РОҶИ ЛАҒЖОН

Зи роҳи рост моро мебарад бар сӯи бироҳа,
Ба содақавлии мо зиндагӣ хандида-хандида.
Давидем аз паи дунёву донистем,
Ки бояд канд ин ҷо ҳар қадам санчида-санчида.
Чӣ душвор аст фатҳи куллаи мақсуд,
Ба боло меравам лағжида-лағжида.

ХАЗОНДУД

Ба кучо, ки чашмам афтад,
Гули сардбурда бинам.
Ҳама шоҳи сарбурида,
Ҳама боғи мурда бинам.

Ҳама ҷуту ҷуту ҷут аст,
Ҳама дуду дуду дуд аст,
Ҳама дидаҳо ғуборе,
Ҳама будаҳо набуд аст.

Тару хушки боғ сӯзад,
Ҷигарам чу доғ сӯзад,
Ба дилам алов резад,
Зи хазон димоғ сӯзад.

Дар алав чу барг сӯзам,
Ба ҳалоки гул бигирям.
Чу сари мазори модар,
Сари хоки гул бигирям.

Чӣ қадар хазон хунукрӯст,
Чӣ қадар ҳавои сардест.
Ҳама ранг рангзардист,
Ҳама чо нишони дардест.

БЕ ТУ, БО ЁДИ ТУ

Мисли ман роҳи чароғаш гирён
Телефон дар гӯш аст,
Мезанад бонг хурӯси саҳарӣ,
Телефон хомӯш аст,
Чӣ бало хомӯш аст.
Ба ғаму дарди фироқи ту қасам,
Бе ту тарёкии бе тарёкам.
Чӣ қадар танҳоям,
Чӣ қадар ғамнокам.

НҶШБОДИ ШАБИ ДИДОР

Барои шаб,
Шабе, ки қиссахони маҷлиси дидор
Ҳадиси ин шаби ишқу ҷавониро
Ба гӯши қаҳқашони бахт хоҳад гуфт.
Барои шаб,
Ҳамин як шаб,
Ки дар дунёи гумномиву гумроҳӣ
Туро ман ёфтам аз лутфи раббонӣ,
Шудам аз нури дидори ту нуронӣ.

Барои шаб,
Ҳамин як шаб, ки қисмат фурсати бо ҳам будан додаст,
Дар ин дунёи пурғам як дами бедарду ғам додаст,
Ки ин хира
Дами хуш будану бо ҳам будан бисёр кам додаст.

Барои шаб,
Ки ман дар қаъбаи кӯи ту ҳаҷ кардам,
Пас аз ранчи биёбонзори дуриҳо
Ба меҳробии ду абрӯи ту ҳаҷ кардам.
Мани ҳоҷӣ
Намози шуқр бигзорам ба пои ту,
Ва ин паймонаро, к-аз замзами ишқи ту лабрез аст,
Бубардорам барои ту,
Барои ту,
Барои ту.

ЭЙ МУРҒИ БАҲОРИДЎСТ

Эй дидани ту давлат,
В-эй будани ту сарват,
Эй хандаи ту лаззат,
В-эй суҳбати ту ҳикмат.

Қиммат чу нафас ишқат,
Ширин чу ҳавас ишқат.
Аз молу маноли даҳр
Морости бас ишқат.

Чашмам нами нам бе ту,
Умрам ғами ғам бе ту.
Корам ҳама раҳпой,
Сабрам ками кам бе ту.

Эй рафта зи ман, боз ой,
Эй чон, ба бадан боз ой,
Эй мурғи баҳоридўст,
Боз о, ба чаман боз ой!

**ОФТОБИ
ДИЛИ ШАБНАМ**

* * *

Як ситора,
Як ишора,
Як нигоҳи хираи нуре,
Сард ҳам бошад,
Фанд ҳам бошад,
Кош, ки дар осмони умр метобид,
То барои зиндагӣ кардан сабаб мешуд.

* * *

Чанд дар пайгаҳи чобукқаламон кӯшидем,
Бар бузургон нарасидему қаторӣ мондем.

* * *

Сабаби сиришки моро ту ҳаволаи қазо кун,
Чу магас парид ғусса, зи қазо ба чашми мо зад.

* * *

Хун ба рӯи духтари деҳқон намонд,
Ҳусни худро
Духтари деҳқон
Ба гул бахшидааст.

* * *

Хандаи базӯрханда-ст,
Ба хазон шукуфтани гул.

* * *

Сӯи ту зи ҳар сӯе
Чун чашма равон чашме,
Дарё шудай, духтар.

* * *

Хандаи гул самари решаи хоколуд аст.

* * *

Кас назад занги дарам,
Бод аз кӯча гузашт,
Хона мондасту ману дил задани танҳой.

* * *

Яхи порисаам мижгони гирён аст,
Ба ҳоли зори ман пориса мегиряд.

* * *

Чахчу наравад арғушт,
Равған надихад чархушт.
То қат нашавад ангушт,
Ҳаргиз нагардад мушт.

* * *

Субҳ бе муждаи дидор омад,
Хандаи субҳ хичолатзадааст.

* * *

Замини умрро шудгор кардам,
Цавониро дар он киштам,
Нарӯид.

* * *

Дар бозии умр, дон, ки бурдат надиханд,
Сад хӯрда бигиранду ба хурдат надиханд.

* * *

Ғаматро бо табассум куш,
Нами афтобрӯя мепарад зуд.

* * *

Ишки ту дар дили танг
Офтобест, ки дар қатраи шабнам ғунчад.

* * *

Вакте баҳор рафт,
Чун тифли норасид
Гулбун гирифта ғунчаи нашкуфтаро ба бар
Пажмурда мешавад.

* * *

Зардии чехраи хазон шоҳид,
Сарвати ройгон бало дорад.

* * *

Бачча ҳоли падар чӣ медонад,
Навда аз ранчи реша оғаҳ нест.

* * *

Бар боғбон бигӯ:
– Дар чор сӯи боғи ту дуздон нишастаанд,
Хобат ҳаром кун.

* * *

Шаб...
Чароғи раҳнамое нест,
Ин дили шабгард
Дар кучое мезанад раҳгум.

* * *

Яке гул парварад дар боғ,
Яке гул меканад аз боғ
Ва ҳарду ошиқи гулҳои хушранганд.

* * *

Ҳарчӣ дар боғ доштам, бурдам,
Бар ҳазон барги зард мемонад.

* * *

Соя агарчи сояи гул ҳаст,
Рӯсиёст.

* * *

Бисӯзӣ,
Чун чароғи барқ бояд сӯхт,
Ки аз ту дуду хокистар намонад.

* * *

Ханчари барқ ба фарқи сари шаб тез омад,
Аз ҳаво хуни сияҳ мерезад.

* * *

Чун боғбон зи боғи ҳазон умр рафтанист,
Аммо ҳанӯз ғунчаи ин дил шукуфтанист.

* * *

Субҳ дар чанги шаб омад ғолиб,
Чавшанаши хунолуд,
Ҳаста аз кӯчаи мо мегузарад.

* * *

Пухту напухт,
Меваи ин боғи умр рехт,
Боди хазон чу пиллакашон барг мезанад.

* * *

Дар мактаби замона
Ҷамдарси мо ғами мост.

* * *

Зиндагии бе ту
Дафтари пуршудаи хотираҳост.

* * *

Беғамӣ бо кӯдаки беғам гузашт,
Мову ғам мондем дар дунёи танг.

* * *

Вақте, ки қалам баёнғари ҳолам нест,
Дил дафтари санггаштаре мемонад.

* * *

Ишқи ту
Оташи хомӯшест,
Ки ҳанӯз аз таги хокистари он
Лахчае дудкунон месӯзад.

* * *

Бод аз косаи гул хӯрд шароби борон,
Қад-қади кӯча каловидаву ғавғо дорад.

* * *

Ҳоли сафед гаштани сар бингару мапурс,
Ин дегро дар оташи ғам кардаам сафед.

* * *

Эй аз ватан чудо,
Ҷони зи тан чудо,
Чун чавзи бурда зоғ,
Сабз аз чаман чудо,
Боре, ки оварӣ,
Ёбой мешавад.

* * *

Равшандилест ҳар кучо, монанди Офтоб
Дар осмони зиндагӣ овора мешавад.

* * *

То сурмаи чашмат нақунӣ хоки дари дӯст,
Бар мартабаи дӯст расидан натавонӣ.

* * *

Маъшуқа ачаб раҳм ба ҳоли дили мо кард,
Гесӯш буриду дилам аз банд раҳо кард.

* * *

Рӯт дар ёдам нест,
Ёди ту соқии ин танҳоист,
Ки ба ман бодаи ғам мебахшад.

* * *

Дар дили дарёи ман афтод акси офтоб,
Мавҷи лапишхӯрдари монад дили дар изтироб.

* * *

Ишқи пирӣ –
Охирин талвосаи оташ
Дар дами мурдан.

* * *

Дарой аз дари дил ҳамчу афтоб,
Дилам чун ях чакида мешавад об.

* * *

Чашмам, ки об бар рухи пажмурда мезанад,
Абрест дар чанозаи гул гирия мекунад.

* * *

Ҳаво мебораду меборад имшаб,
Ҳаво чун ман ягон ғам дорад имшаб.

* * *

Нахли пирам,
Чун бихушкам,
Бори охир дар бухорӣ мешукуфам.

Дар ин дили пирам чӣ ҳавасҳои зиёд аст,
Парвози баланд мекунад турна,
Ҳазон аст.

* * *

Реша дар хоки Ватан кун, то бисабзӣ чун дарахт,
Бод аз оворагардӣ хокбарсар мешавад.

* * *

Рӯи ту ошност,
Бӯи ту ошност,
Лабханди пурхиҷолати гумчӯт ошност,
Эй омада ба хоб,
Арвоҳи ланги хираи он ишқи мурдай.

* * *

Нафас дар боғ ях баста,
Сари як хас намечунбад.
Гуле дар боғ мемирад,
Зи чо як кас намечунбад,
Зимистон аст.

* * *

Дили беорзу помондаро монад,
Ки дар он ғайри хору хас нарӯяд.

* * *

Як чакра чакид аз чашм
Бар доману дарё шуд,
Як оҳ вазид аз лаб
Гармо буду сармо шуд.
Бигзашт баҳори умр,
Дил барги таги по шуд.

* * *

Ғуруби офтоби Шарк
Тулӯи дигаре дорад,
Сукути фарри чамшедӣ
Фаридунофаре дорад.
Ало, эй морбардӯшон,
Ватан оҳангаре дорад.

* * *

Ба зери сояи зулфат паноҳам дех,
Ки дар дашти кабоби зиндагонӣ сояҷое нест.

* * *

Ҳаво шудрӯст¹,
Табъи осмон хира,
Чу рӯзи тирамах рӯи дилам тира,
Намеборад.

* * *

Бисӯзонам,
Бисӯзонам,
Ки майли сӯхтан дорам.
Фурӯзонам,
Фурӯзонам,
Чароғи мурдаи дилро
Ҳанӯзам қудрати афрӯхтан дорам.

* * *

Ин қадар мечӯшад ин дил, метапад,
Оқибат ин чашма дарё мешавад.

* * *

Шасти дил кундӣ кард,
Моҳии васли ту дар дарё рафт,
Ошиқӣ хотира шуд.

¹ Шудрӯ – борони ниҳоят реза, заҳри ҳаво ҳам мегӯянд.

* * *

Мо харидори нишотем,
Зиндагӣ ғам мефурӯшад.

* * *

Сардии хонаи дил барфи зимистонворӣ,
Яхи порисаи дил мижжаи гирёнворӣ,
Дили ман гирён аст,
Дили ман бирён аст.

* * *

Касмахар шуд колаи одамгарӣ,
Одам одам мефурӯшад.

* * *

Душмании душманам аз душманист,
Душмании дӯст хайронам, ки чист?

* * *

Бархезу сари сахт ба девори Худо зан,
Ин қасрбаландон ғами бечора надоранд.

* * *

Замбӯру магас ҳарду бар косаи гул шинад,
Замбӯр асал чинад, дар коса магас ринад.

* * *

Чанги раҳи уммед нахест аз қадами субҳ,
Ин субҳ, яқин, аз раҳи боронзада ояд.

* * *

Умеди боумедон дар паси дарвоза пинҳон аст,
Калиди хонаи дилҳои дарбаста кучо бошад?

* * *

Боғбони пир
Мекашад нусхаи ҷавонияш
Бар ҳарири хок
Бо гулу сабзаву таронаву созаш
Лавҳи тасвири ӯ вале зард аст.

* * *

Ҳама пажмурдаву зардам,
Ба кишти ташна мемонам,
Ту борони баҳорам бош!

* * *

Чун накарданд аз чаҳолат чоҳилон дарки сухан,
Таънаи девонагӣ бар мардуми доно заданд.

* * *

Аз химчаи модарам панаҳ мебурдам
Бар домани модарам замони тифлӣ.
Аз химчаи зиндагӣ сари сахтамро
Қое, ки паноҳ метавон кард, кучост?

* * *

Боғ шуд подачари гову харон,
Боғбон пурхоб аст,
Кӣ паронад хобаш?

* * *

Нони хушк аст чу рӯзит, каботат надиханд,
Ризқ агар қатра бувад, косаи обат надиханд.
Қони ман, чанд бинолӣ зи азоби дунё,
Беш аз оне, ки насиб аст, азобат надиханд.

* * *

Беғамон ҳам ягон ғаме доранд,
Дасти буд будагон камӣ доранд.
Пуштдорони касфурӯш, донед,
Бекасон низ одаме доранд.

* * *

Қаламам гирия мардона кунад,
Дӯст агар хидмати хирсона кунад.
Алами миллати душманпасидар
Ба Худо, ки мара девона кунад.

* * *

Чу зоти хеш бо илми замона
Илоҳӣ, нокасон одам насозанд.

* * *

Дафтарам холии холӣ,
Хомаам арвоҳи ланг аст.
Қалби ман дунёи нотинч,
Синаам майдони ҷанг аст.

* * *

Ин барф бихезаду биояд Наврӯз,
Номардият, эй боди зимистон, монад.

* * *

Ба лабханди гули субҳат, Ватан, савганд,
Ки дар баҳори диёри ғурбатҳо
Гули муроди дили ман намехандад.

* * *

Эй чун баҳори нозанин,
Эй нозбӯ, нӯшофарин,
Эй дарди ишқат ангубин,
Бозо, ки ёдат кардаам.

* * *

Биёбонест, дар дам мекашад чун қатра дарёро,
Цигилдонест нафсаш мебарад чун танга дунёро.
Хиёнатпешае, имонфурӯше, аҳриманзоте,
Яхудовор бифрӯшад ба як дирҳам Масехоро.

* * *

Дилам танг аст,
Чунон танг аст,
Ки ғамҳои дилам дар он намеғунчанд.

* * *

Арақи боғбон шакар дорад,
Меваҳо шоҳид.

* * *

Иззатталабӣ гувоҳи баднафсист.

* * *

Бикуш нафсат,
Касе дар ҳаққи мурда бад намеғӯяд.

* * *

Мурғи ғам аз чамани сина фиғоне дорад,
Ки дар ин боғ дигар гӯшаи обод намонд.

* * *

Зи душворӣ каси номард метарсад,
Гули нозук зи боди сард метарсад.

* * *

Бар иззати нафси ман расидан натавонанд,
Куштам нафсам.

* * *

Субҳ дидам ашк дар чашмони гул,
Гуфтамаш:
Пуроб чашмонат чарост?
Гуфт:
Дорам ҳоли зоре, ки напурс,
Боғбон бо гулфурӯшон ошноост.

* * *

Бонамак бош,
Аз намак ширин шавад бодоми талх.

* * *

Умеди мо ба лутфи дигарон нест,
Гули хурӯ ба бӯи боғбон нест.

* * *

Қӯи ман беоб аст,
Чашми боғам ба умеди борон,
Осмон беабр аст.

* * *

Ҳаворо гиря мегирад,
Ғамангез аст оҳанги зимистон.

* * *

Гул,
Дареғ аз қонат,
Хор шав,
То нахӯрад гову харе осонат.

* * *

Хоки пой дигарон будан нашоёд, гарчи гард
Пушти пое мехӯрад бар дидаҳо чо мешавад.

* * *

Эй карда ба мурдаҳоби одат чун гард
То шатта намехӯри, нахезӣ аз чо.

* * *

Чун гард нашин рӯи гилеми дигарон,
Хоҳӣ, ки ба зарби калтакат н-афшонанд.

* * *

Бой аз ҳочӣ шавад шайхи араб,
Дуздро бингар, қарақчӣ мезанад.

* * *

Кушо чашми дилу аҳволи дунёро тамошо кун,
Ки ҳар барги хазон дар хок бинӣ барги гул будаст.

* * *

Ҳама мастанд,
Мани ҳушёр
Ба беқадрии ашки шиша мегирям.

* * *

Ҳар нафас, ҳар дам ғанимат,
Ҳар дами беғам ғанимат.
Сухбати ҳамдам ғанимат,
Чун нафас одам ғанимат.

* * *

Ин қадр торик аст шаб,
Рӯи шабафрӯзи ту кӯ?
Кандаст кӯки чашми дил
Мижғони дилдӯзи ту кӯ?

* * *

Яке чашм пешу яке чашм пас,
Пушаймонхаёлу алохуннафас
Барои гузашта чӣ сӯзӣ чу хас,
Гузашта гузашту гузаштасту бас.

* * *

Кас дар талаби мо набувад ғайри ғами мо,
Он ҳам, ба хаёлам, сари бегонагӣ дорад.

* * *

Вочибулқатл аст ин шаб,
Авфи он дигар маҳол аст.
Баъд аз ин, эй субҳи шабқуш,
Хуни шаб бар ту ҳалол аст.

* * *

Бод дар кӯчаи бесарпанаҳӣ сарсон аст,
Боғ аз ғуссаи бебаргии худ гирён аст.
Гул шаҳиди майдон,
Ҳама чо тӯфон аст,
Ҳама чо афгон аст.
Одам ифротии худкуш шудааст,
Осмон ларзон аст.

* * *

Соате бо боғ будан,
Аз ҳавои боғ гаштан атрогин,
Субҳро оғӯш кардан,
Нӯшбоди баргхоро ошиқона гӯш кардан,
Гӯш кардан,
Гӯш кардан,
В-аз шароби зиндагонӣ бехудона нӯш кардан,
Нӯш кардан,
Нӯш кардан
Мастие дорад надорад
Сӯфии дар ҳолати вачд.

* * *

Ишқи ту дар оташи дилу чон пухтаст,
Ин мева дар офтоби сӯзон пухтаст
Аз он ширин аст.

* * *

Бузургие чунону хоксorie чунин, модар,
Бузурги хоксоре ҳамчу ту дигар намедонам.
Худочӯям,
Худотарсам,
Мусулмонам,

Баимонам,
Туру лек аз Худои тори сар камтар намедонам.

* * *

Ашк дар дидаи гул вақти саҳар
Шояд аз шодии як рӯзи дигар зистан аст.

* * *

Аз хӯрдани ғам
Дам мекунаду намекафад, дил
Бар ишками ғафси муфтхорон монад.

* * *

Сар меравад аз соғари дил бодаи ишқат,
Соқӣ, хабарат нест,
Гунҷоиши ин хумб надорад қадаҳи дил.

* * *

Аз боди ҳавову ҳавасат дил ба замин зад,
Он мева, ки пухтаст, бирезад зи шамоле.

* * *

Нигаҳат оташрез,
Чашми ту оташбоз,
Хонаи сабри маро месӯзӣ.

* * *

Офтоби ғами дил сӯзон аст,
Сар ба ҳар соя, ки бинӣ, нахалон,
Об бар оташи дил зан, ки ҳаво сард шавад.

* * *

Ба ҳалли мушкилоти зиндагонӣ дарнамомонам,
Фалак деворгар бошад агар, деворгардонам.

* * *

Навбат расид,
Тӯшаи раҳ рӯбароҳ кун.
Дар рӯкаши табассумат ғамро паноҳ кун.
Вақте ки шишт гарди паи кандаам, бисӯз,
Бо дуди оҳ рӯи фалакро сиёҳ кун.

* * *

Шаб то ба сахар чароғи афрӯхтаам,
Аз оташи оташнафасон сӯхтаам.

* * *

Ман ошиқи ҳаётам
Бо ҳар шикасту резаш.
Бо ҷангу оштияш,
Бо ҳӯи пурситезаш.
Бо нозу нуз, ки дорад,
Бо хуфту хобу хезаш,
Ман ошиқи ҳаётам.

* * *

Дар чӯби қалам дирафш кардам номам,
Бошад, ки бубиниву маро ёд кунӣ.

* * *

Зери поят афганад чун гард боди эҳтиёҷ,
Бод осон меканад аз шох барги зардро.

* * *

Корвонкуш бувад ситораи рӯзам,
Корвони умедҳоямро,
Раҳзани ноумедӣ хоҳад зад.

* * *

Соғар талоқ дод маро кори чап бубин,
Зан медиҳад талоқ дар ин давр мардро.

* * *

Модар, ту будӣ сояи давлат ба сари ман,
Рафтиву дигар сарвати ман нолаву оҳ аст.
Баъди сари ту ханда дигар дар лаби гул нест,
Олам ҳама мотамзадаи чомасиёҳ аст.

* * *

Чаҳони сангдилон кӯри гирия хоҳад шуд,
Ҳадиси дарди Ватанро агар китоб кунам.

* * *

Ғунча лаб во кард,
Донистам, ки гарде доштаст.
Ҳар лаби чумбида ҳам дидам, ки дарде дошт.

* * *

Шуд офтоб ҷонишини шамъу шамъ мурд,
Хуш умри шамъ, баъди сараш офтоб монд.

* * *

Вориси шамъи мурда агар офтоб нест,
Дунё шавад хароб.

* * *

Бигзарад сӯзи алови вичдон,
Доғи эҳсоси гунаҳ мемонад.

* * *

Чудоихоҳии ёрон ба чонам зад,
Миёни чашмҳо ҳам тахти девор аст.

* * *

Пос доред марзи кишварро:
Гар намебуд дар миён девор,
Чашм мехӯрд чашми дигарро.

* * *

Маймун шудааст одами маймунзод,
Эй кошки, боз маймун одам мешуд.

* * *

Субҳ хандида ба дар омаду гул гирён шуд,
Гиряи шодии дидор муборак бошад!

* * *

Баҳоре, ки чунин хушрангу хушбӯст,
Зи пистони зимистон шир хӯрдаст.

* * *

Хонашарик кардай, дил, ғами ношиносро,
Ҳаққи намак чӣ мекунӣ ин ғами носипосро.

* * *

Ҳурмати мурдаи зимистонро бидоред,
Вақти тавлиди баҳор сари фарзанд рафтаст.

* * *

Зидагӣ саманди чавмаст аст,
Зин ба пушту лагом дар дастам
Медавам аз пушташ.

* * *

Марг мурдан нест,
Мурда-мурда зистан марг аст.

* * *

Нашав сархам,
Дарахти хамзада осонбаро бошад.

* * *

Дар миёни ҳазор хор хандидан
Кори гул бошад.

* * *

Синаам девори дудаҳӯрдааст,
Модарам кӯ, ки кунад бо шохчорӯбаш сафед.

* * *

Чавонӣ нардбоне буд.
Бо он ба боми умр баромадам.
Нардбонро гирифтанд.
Ғами фаромадан доғи дилам шуд.

* * *

Пур аз афтодану бархостан будаст
Раҳе, ки мебарад бар қуллаи мақсад.

* * *

Зиндагӣ табъи дилам нест,
Ҳамчунон бо як зани нофор
Ман ба он ҳамхобаам ночор.

* * *

Фақат чашми банам дорад зимистон,
Кӣ медонад чӣ ғам дорад зимистон.

* * *

Ин мулк қадамчост,
Дар он вачабе кӯ, ки бузурге нанишаст.
Бабок қадам накан, ки хуншор шавад пот,
Ин хок пур аз шишаи дилҳои шикастаст.

* * *

Марг
Охири саҳнаи фоҷиаи зиндагист.

* * *

Ба сабри шиша тан додам,
Дили пурхун,
Даҳони баста дорад.

* * *

Ватанчудой дард аст,
Ватангадой марг.

* * *

Гардунакашон аҷаб чавонмардонанд,
Миннат накашанду бори мардум бикашанд.

* * *

Беватан
Решаи аз хок бурунро монад,
Марги он тадричист.

* * *

Субҳ пайғомрасони шарафи дидор аст,
Ки лабаш пурхандаст.
Хандаи хушхабарон зебандаст.

* * *

Дар тавозуъ кӯш,
Решаи хоксор гулбасар аст.

* * *

Кӯ яке таҳҷой,
То бипурсам, ки дар ин шаҳри ғариб
Манзили як дили бедард кучост.

* * *

Дар таб дили бистарии ман месӯзад,
Пурсидани бемор савоб аст,
Биё.

* * *

Кам нагир оҳи заифонро,
Ќангал аз як донаи гӯгирд месӯзад.

* * *

Гар набошад марг,
Мешавад беқадр одам ҳамчу нон дар давраи серй.

* * *

Зи ғам нагрёз,
Ки сағ шерак шавад,
Чун раҳгузар рӯ бар гузрез орад.

* * *

Ҳама аз ишқ суҳан мегӯянд:
Шоири оташи завқаш мурда,
Бетароват суҳанаш ҳамчу гули пажмурда,
Муфлиси дар ҳаваси сарвати ишқ,
Омии беҳабар аз ҳикмати ишқ,
Бенасибе, ки насибаш накунад давлати ишқ.
Ишқ бадном шудааст.

* * *

Эй сабзаи баҳор,
Аз хоки сабзаҳои дигар сар кашадаӣ.
Аз худ нарав,
Зи хоки ту ҳам сабза меамад.

* * *

Ҳайфи он саъй, ки боис ба такомул нашавад,
Вой,
Агар ғунҷаи уммеда диле гул нашавад.

* * *

Ишқат ба болини дилам
Шӯри қиёмат мекунад,
Беморбинӣ омадаст,
Аз марғ суҳбат мекунад.

* * *

Зиндагии нухтакан чун аспи маст
Гардани бас шаҳсаворонро шикаст.
Ин қадар фаҳмидаам, ки зиндагӣ
Уфтодан, ношикастан будааст,

* * *

Азме зи паи банди чигил кандан кун,
Аз кишти умед хоки худ гулшан кун.
Пурбин нарасад ба он чӣ дилбин бирасад,
Аз чашм наноз, чашми дил рӯшан кун.

* * *

Бе ту раҳгум мезанам, гум мешавам,
Аз бисоти умр маҳрум мешавам.
Кори дил бо туст, бе ту, ҷони ҷон,
Ман ба марги сакта маҳкум мешавам.

* * *

Ман аз мурдан наметарсам,
Зи нози марг метарсам.

* * *

Барги сарнавда нашав,
Дур аз кунда биафтӣ чу, хазонат бирасад.

* * *

Гарчи дигар боғбон ёдаш нахоҳад кард,
Гарчи мурғон доғдил рафтанд аз оғӯшаш,
Гарчи дигар ҳеҷ кас сангаш нахоҳад зад,
Мевадузди раҳгузар карда фаромӯшаш,
Дар дили боғи хазондида
Орзуи бори дигар гулбасар гаштан намемирад.

* * *

Дари ту занҷир аст,
Хоби ту мурдақатор.
Субҳ аз пушти дари бастаи ту,
Бигзарад меҳмонвор.

* * *

Зиндагӣ дар зиндагӣ моро фақат ғам медиҳад,
Корфармо музди марди корро кам медиҳад.
Ҳиллаи деҳқонии деҳқони тақдир аст марг,
Чун замин аз зикр монад, соҳибаш дам медиҳад.

* * *

Ҳама созӣ,
Ҳама нозӣ,
Ту илҳомӣ,
Ту инъомӣ,
Муаммой,
Ҳама розӣ,
Таманнои дили мой.

* * *

Дар дафтари хотироти умрам
Ҳар сафҳаи пуршуда дареғ аст.

* * *

Хок шуд барги зи шох афтода,
Мешавӣ хор, зи мансаб афтӣ.

* * *

Ҳазорон нонхӯрак дар гирди хонаш,
Надорад дӯст мансабдору доро.

* * *

Аз ғайр нанолам,
Чун риши худам рӯи маро кард сиёҳ.

* * *

Зимистон мурд,
Сарандози сафедаш бар сари кухе
Ба ранги латгаи чӯби мазоре монд.
Чу фарзанде, ки монад аз зани пире
Пас аз марги зимистон ҳам баҳоре монд.

* * *

Аз сӯхтан аст нурбории чароғ,
То ранчи зимистон накашад, гул накунад боғ.

* * *

Духтаам дарзи қалбамро,
Қои сӯзан монд.

* * *

Манат парвардаам,эй гул,
Ҳамоғушат чаро хор аст?

* * *

Даъвии мардонагӣ расво кунад номардро,
Мокиён вақте кунад фарёд, маргаш мерасад.

* * *

На ҳар кӣ мерасад осон ба боми бахт,
Аз ин зина каси бисёр афтодаст.

* * *

Бо дида набинамат аҷаб нест,
Оина чаҳоннамо набошад.

* * *

Напиндорам, ки доро ғам надорад,
Хазон дорост, лекин рангзард аст.

* * *

Оина бурид дасти оинашиканро,
Рустам зи Шағод қасди худ мегирад.

* * *

Чашми тамаъ аз сарвати бегона бикан,
Ҳар мева ба пои кундааш меафтад.

* * *

Бе дару равзана бастанд дари хонаи хок,
Бачча беруни дару оча дарун мегирад.

* * *

Латгаи пеши гадо шаъни ба хок афкандаст,
Тангаи дасти гадо чашми ҳақорат бошад.

* * *

Дех маро дар сояи зулфат паноҳ аз сӯзи ишқ,
Соя кобанд одамон, чун тез бошад Офтоб.

* * *

Ҳамчу нони даври серӣ хор кардӣ ишқи ман,
Дар зимистон мерасӣ рӯзе ба қадри Офтоб.

* * *

Аз баҳри Худо, бас кун, юсуфчамолиро,
К-ин ишқи зулайхой ангуштнамоям кард.

* * *

Боғ ҳамчун занони ғарбпараст
Зард кардаст ранги мӯяшро.
Гул ба ҳар боди раҳгузар додаст
Исмати покиҳои бӯяшро.
Осмони гирех дар абрӯ,
Кӯчаҳоро ба ашк мешӯяд.

* * *

Медавам аз пушти кори зиндагӣ,
Ришта аз думболи сӯзан медавад.

* * *

Дорӣ сухане агар чаро хомӯшӣ,
Тилло ба даруни хок санге бошад.

* * *

Аз чаман гулро ба хористон кашад
Барвазад ҳар ҷо, ки боди эҳтиёҷ.

* * *

Манъам макун аз ҳаловати дидорат,
Бар манъшуда ҳарис бошад одам.

* * *

Дастам нарасад ба меваи шохи баланд,
Бо хӯрдани афсӯс даҳан тар нашавад.

* * *

Дилро бисӯхт ишқату оҳанги чон кунад,
Ин мурғи лонасӯз хароб ошён кунад.

* * *

Худоё, зардаҷӯшам кард, охир,
Турушрӯии ёрони турушрӯ.

* * *

Сар аз гиребони андеша бадар кардаму дидам:
Дунё ҳамон дунёст, ки буд. Одамон дигар шудаанд.
Ҳаристар ба моли дунёву душмантар ба ҳам.

* * *

Табар дар даст ба боғ даромадам.
Ларза дар тани дарахтон афтод.
Гӯш ба гӯшакии баргҳо додам, ки мегуфтанд:
Вой ба ҳоли боғ, агар боғбон ҳезумзан шавад.

* * *

Болои сояи рӯсиёҳи гул пой мондам.
Гул ларзиду ашқаш поямро тафов кард.
Нолишаш ба нолиши бод печиду гуфт:
– Маёзораш. Агарчи рӯсиёст, сояи ман аст.

* * *

Баҳси боғбону гул сари хунбаҳои гул буд.
Гул рӯша ба ашк мешусту механдид.
Надонистам, ба ҳоли худ механдид ва ё ба кори дунё.

* * *

Беватан решаи аз хок берун аст.
Чон канда-чон канда, мехушқад.

* * *

Офтоб аз куҳ чар шуд,
Лолаи хунаш дамид аз санги хора.
Осмон ранги замин шуд,
Осмони беситора.
Чун замине, ки муқимонаш ба ҳамдаргир,
Бе Худову пир.

* * *

Сарандози сарат чун абри нуронӣ,
На механдӣ,
На метобӣ,
Ту хуршеди зимистонӣ.

* * *

Бодаи дастам
Бодаи фурсат.
Мезанад бонги хатар соат:
– Зуд нӯшаш кун.
Даст меларзад,
Дастии ногиро.
Бода меафтад,
Мешавад як кӯлмаки ҳасрат.

* * *

Ғамабро алла мегӯям,
Ки дар гаҳвораи сина барад хобаш.
Намехобад,
Чу гӯшаш пур зи фарёди мададхоҳист.

* * *

Дар дафтари баҳор хатое намеравад,
Қолаб шикастан аст дарозии рӯзу шаб.

* * *

Дасти дереғ мезанӣ фардо ба сар, ғамам,
К-он ғамвафои мардро беҳуда куштаам.

* * *

Осмони айнакӣ бо айнаки зарди ситора
Мекунад холи заминро чун тамошобин назора.
Дар замин тақдирхоро бузқашон буз мекашанд.

* * *

Хат занад рӯзе қаламзан номи мо аз зиндагӣ,
Дар китоби зиндагӣ сатри хато афтодаем.

* * *

Кӯтоҳ кард мисраи шому дароз рӯз,
Шеъри сафед менависад баҳор ҳам.

* * *

Дар хазон, ки боғ шуд бе бору барг,
Соя тарки боғи урён мекунад.
Хешии дунё ба молу мансаб аст.

* * *

Хазон омад,
Гурезонанд мурғони ватандор,
Ватан мемонаду чанги зимистон.

* * *

Дар ин даврони бозорӣ
Намебинӣ зарар аз дилхаридорӣ,
Харидори дили ман бош.

* * *

Ғаме, ки аз гулӯи ман гирифтаст,
Илоҳӣ, аз гулӯи дил нагирад.

* * *

Сабзаи раҳ
Мекашад аз банди битон сар
Бори дигар то кунад бо шабнами субҳат таҳорат,
То шавад аз партави субҳи ту бофар,
Эй Ватан,
Эй зинда буданро баҳона.

Арӯси баҳор

Пироҳанаш сафед,
Таҳпӯшу раҳти хоби зимистонааш сафед
Дар хоб буд замин.
Бо муждаи баҳор,
Бедор шуд зи хоб.
Бар тан кашид куртаи гудӯзиаш чаман,
Бар сар бубаст докаи гулбасти офтоб,
Худро арӯс кард.

* * *

Қалби яхпӯш офтобӣ гашт боз
Боғи ҳуснат кӯст¹, гулпӯшаш кунам.

¹ Кӯст – дар кучост, кучост.

* * *

Дунёст чун харгӯши нар
Навзоди худро мехӯрад.

* * *

Гиреҳи банди абрӯяш гувоҳ аст,
Ки дарё ҳам ғаме дар сина дорад.

Баргард

Мурғи ватангурез,
Боз о,
Баҳор шуд.
Тарсат буд аз хазон,
Рӯ бар фирор шуд,
Дар боғ ошёнаат чун чашми интизор
Дар интизори туст.

* * *

Борони наборидаи абри оҳам,
Дар дидаи кӯри осмон мечархам.

* * *

Диле шодоб аз ишқи Ватан нест,
Биёбон аст.

* * *

Эй абр,
Пеши шуълаи хуршедро нагир,
Мо ҳам шукуфтаем ба умеди офтоб.

* * *

Боди мууродро
Дар ҳамдилӣ бикоб,
Чуз хун нақишт дасти балопарвари нифок.

* * *

Дарди сар шуд умри ғамбемори ман,
Дер кардӣ, марг,
Дармонаш бикун.

* * *

Оташи лолаи биёбонам,
Қалби ман лахчаи сияҳсӯз аст.

* * *

Дараhti тоқай сабзи биёбонам,
Надорам ҳамдаме чуз сояи худ.

* * *

Аз чоки гиребони гули лола аён аст,
Дар пардаи ҳар ханда ягон доғ ниҳон аст.

* * *

Ғаматро дар замини сина парвардам,
Дилам боғи шукуфон шуд.

* * *

Зеби ман дорӣ, арӯси бахт,
Ҳайф,
Ёри нокасон бошӣ.

Парвози риштабанд

Растам зи банди нафс,
Аз бандагӣ нашуд.
Аз худ гурехтам,
Аз зиндагӣ нашуд.
Мурғам ба пой риштаву парвоз мекунам.

* * *

Ғам чун саги мурда бӯ гирифтаст,
Дар хоки дилам чӣ гуна гӯраш созам.

* * *

Чашмҳоям чароғи роҳи туст,
Мекунад пеши потро рӯшан,
Раҳ ғалат кардай, намеой.

* * *

Кӯрхат карда будам,
Суд накард.
Хотири гумшудаамро имшаб
Галлагурони аламҳо хӯрданд.

* * *

Оина мегӯяд:
Муи сафед қосиди марг аст,
Ман зи панди оина меранҷам.

* * *

Паранда аз хазон тарсиду тарки ошёнаш кард,
Биёмад,
Лонаи бесоҳибашро зоғ аз худ кард.

Худо,
Дар ҳасрати рӯи Ватан мирад ватанбзор!

* * *

Пас аз баҳор гирия талхи хазон чарост?
Шояд хазон ба ғафлати мо гирия мекунад.

* * *

Ҳар чӣ аз мост бидъаташ хонанд,
Куфри бегонаро мусулмонӣ.
Вой аз дасти чаҳли инсонӣ.

* * *

Ба рӯи ғам чунон бо дард хандидам,
Ки ғамро талхакаф кардам.

* * *

Мисли мо миллати дар ғафлат нест,
Ҳама чо даъвии куфру дин аст,
Ҳеч кас дар ғами ин миллат нест.

* * *

Дилам нилӯфари дард аст,
Байни об механдад.

* * *

Ин боғи замон магар надорад соя,
Ҳар чой, ки меравем, дар Офтобем.

* * *

Кист он, ки накунад фикри шикам,
Мӯр аз пушти шикам сарсон аст.

* * *

Ташнаи лутфам,
Нигоҳи сарди туро чун яхоб менӯшам.

* * *

Ҷаҳони ҳақ чунон афсонамахлут аст,
Ки ҳақ бо ноҳақӣ гӯй дугониканд.

* * *

Дар сафоли дили ман
Ҳамчунон ояти Қуръони шариф
Ояти номи туро кард қазо ҳаққоӣ,
Дар дилам мемонӣ.

* * *

Дил аз хориқашиҳо хоркаш шуд,
Баҳори боғи ғурбат гул надорад.

* * *

Ин марг чӣ моли хушхариде бошад,
Мардум ҳама мекунанд навбатпой.

* * *

Муҳити олами андешаи дил пурсавдост,
Кӯ ягон гӯшаи хилват, ки бароҳат бошем?

* * *

Рӯз шуд,
Пашшаҳои кӯр пинҳон мешаванд
Чун ба шабҳои сиёҳ
Хуни мардум хӯрдаанд.

* * *

Дар деги сиёҳи зиндагӣ чӯшида
Чун шир сафеду пок мондан мушкил.

* * *

Дил ба чанголи ғами ҳоли ҷаҳон афтодааст,
Барги гул дар панҷаи боди хазон афтодааст.

* * *

Ку марди шикастанафс ҳамчун соҳил,
Дарё ба бағал дораду лаб тар накунад.

* * *

Зиндагӣ раҳгузари бедард аст,
Ки ба афтодани мо механдад.

* * *

Ба дилам кашмакаши дунё зад,
Хилвати як дами ором кучоҷост?

* * *

Диламро санги дасти ғам шикастааст,
Шикастабанди дил дуларпарааст аст,
Тихидастам.

* * *

Фалак дар зери рони мард
Саманди чоравзор аст.
Бимон бечоранолиро,
Фалак бечораозор аст.

* * *

Оғӯши печаконаи ёрони захрпеч
Бӯғӣ кунад маро.

* * *

Насим ин субҳдам бар гул чӣ мегӯяд,
Ки гулро ханда мегирад?

* * *

Зиндагӣ аз худаш маро ронад,
Чӯчаҳои ятимро монам.

* * *

Чу дегат ҳамнишини дуд бинам,
Наметарсӣ магар аз рӯсиёҳӣ?

Кадбонуҳои чанг

Кадбонуҳои чанг,
То кай ба оби чирки бало шустушӯ кунед?
Ин даҳр,
Ин замин,
Ин деги чоргӯша пур аз оби дида шуд,
Онро пурӯ кунед.

* * *

Мабар аз хотират, ёри ҳавасчӯш,
Ки печак мекушад гулро дар оғӯш.

Боди дузд

Дузди пухтааст ин бод,
Дар боғ меदारояд,
Бӯи гул мекунад ғорат,
Кас зи дуздиаш гумонбар нест.

* * *

Туро бо рӯи хуршеди чу зоданд,
Ба ман чашми сияҳайнак бидоданд.

* * *

Осмонро гирифт хуни рӯз,
Рӯсиёхаш кард.

* * *

Зиндагӣ бечорапарвар нест,
Чорагар бошед.

* * *

Барои зиндагӣ кардан баҳона бояд чувт,
Барои худкушӣ кардан баҳона бисёр аст.

* * *

Бе ҳавас,
Бе орзу,
Бе завқ,
Зиндагӣ як пири дилмурдаст.

* * *

Дарозтарин шабе,ки бесубҳ аст
Шаби бе туст.

* * *

Китоби сурхи замона кучост, бинвисам,
Дар ӯ каломи муҳаббат чу мурғи миранда.

* * *

Гуноҳи кӯдакон аз рӯи хомист,
Гуноҳи пир аз рӯи чӣ бошад?

* * *

Комак занӣ ба хоб, ки ризқат диҳад худо,
Тифле ба хоб синаи модар намемакад.

* * *

Бадҳоҳи қавми худ
Тифлест шири синаи модар макидааст,
Онро газидааст.

* * *

Шикастан,
Пора кардан метавонӣ,
Бирав,
Пайванд карданро биёмӯз.

* * *

Сӯхтам,
Соя меҷӯям,
Зиндагонӣ дарахти бебарг аст.

* * *

Дил ба хайри кас накардам хуш,
Тухфаи дӯст миннатолад аст.

* * *

Аз хонаи дил ба кӯча рондам ғамро,
Меҳмони нахонда буд,
Хубаш кардам.

* * *

Ба чӣ умед тавон ширин кард
Даҳани шӯрамро,
Зиндагӣ бел ба дастам додаст,
Меканам гӯрамро.

* * *

Тамоми оқибатҳоро сабаб ҳаст,
Ачалро пушки¹ буз танҳо баҳонаст.

* * *

Як умр фалак заду фалак гӯш надод,
Як бор фалак варо заду хокаш кард.

Фарзандони ноаҳл

Замин дар бистари марг аст,
Фарзандони ноаҳлаш
Брои иртишаш кашталканӣ доранд.

¹ Пушк – саргин, порӯ.

Шармат бод!

Зиндагӣ,
Шармат бод,
Ки чу мулло ба сари қисмати як пешнамоз
Мекуни бо ман чанг.

* * *

Боди рухбоз, бишарм,
Пардаи иффати гулро надарон,
Гул шавад даст ба даст.

Моҳи бесатршуда

Ранги рӯяш зард,
Дар сараш чодари сабзи барге,
Моҳи бесатршуда
Бо нигоҳи маҳзун
Ба кучо менигарад сарду карахт.

* * *

Гуле бо орзуи сабз
Миёни чангали оташгирифта бо нумӯи сабз
Рӯида
Забони сурхи оташро
Ба лабханде, ки писхандест, мебандад.

* * *

Чашмҳои осмон сунъист,
Медурахшад,
Намебинад
Бенизомии назми дунёро.

* * *

Инсоф бубояд аз замин омӯхтан
Як дона бигираду ҳазорат бидиҳад.

* * *

Рӯ занад охир ҳақиқат,
Ноҳақӣ расво шавад,
Нур чун боло барояд
Соя зери по шавад.

* * *

Бар замин монад дили одам,
Ҳар қадар нармаш кунӣ, он кадр ҳосилвар шавад.

* * *

Эй гул,
Ба ҳазлбозии бод ин қадар наханд,
Рангат, ки зард мешавад,
Аз бод мешавад.

* * *

Айби даҳани бози ту бошад, эй гул,
Ҳар бод расад, бӯи туро медуздад.

* * *

Дар аҷобатҳои олам ақл ҳайрон мешавад,
Гурбае гар рӯ бишӯяд,
Барфу борон мешавад.

* * *

Не доси дарав бошаду не донаву кишт,
Дилгир намешаванд мардум ба бихишт?

* * *

Магар пирӣ зимистон нест,
Чу пирӣ мерасад, одам биларзад.

Қисмат

Сӯҳробкуш ту кардай Рустам,
Шағдро ту кардай номард.
Бадтар аз он чӣ мекунӣ, қисмат,
Дигар, бигӯ, чӣ метавонӣ кард?

* * *

Мурғи ғам аз чамани сина фиғоне дорад,
Ки дар ин боғ дигар лонаи обод намонд.

* * *

Лавҳи мазорҳо ҳама сарбастаномаҳост,
К-аз охират ба мардуми дунё навиштаанд.

* * *

Кушо чашми дилу ахволи дунёро тамошо кун,
Ки ҳар барги хазон дар хок бинӣ, барги гул будаст.

* * *

Бӯсаи ошиқона мехоҳад
Даҳани хандашнои гул.

* * *

Дер кардам,
Навбатам дар навбати шодӣ гузашт.

* * *

Ҳар най, ки зи гӯри беватан мерӯяд,
Лабрез зи нолаҳои беовоз аст.

* * *

Зи балои хазон шавад баста
Даҳани хандашнои гул.

* * *

Шаб чароғи ахтаронро кушт,
Гап – гапи омад-омади рӯз аст.

* * *

Ба ҳам бошед,
Шароб аз иттиҳоди обу оташ мардафган шуд.

* * *

Агар дар соғари тангаш бирезӣ
Нагардад зард ранги сурхи бода.

* * *

Зиндагӣ афтодан асту хестан,
Дар умеду ноумедӣ зистан.

* * *

Гӯянд, ки давлат аст дидори рафиқ
Кӯ дӯст ки бинамаш, бадавлат бошам.

* * *

Тифле, ки наёфт синаи модарро,
Аз ҳасрати сина мемакад ангушташ.

Хичолати маҳтоб

Бе ҳичоби шаб,
Дар бари рӯяш паи дандони иффатсӯз.
Моҳтобе, ки дигар дар рӯш нуре нест,
Мекунад абрӯпаронӣ дар миёни рӯз.

* * *

Кардай чун ҳочиён, эй сар, либоси тан сафед,
Харчи ҳачро аз ҳисоби умри ман дуздай.

* * *

Хандида чу шиша кист сар мебозад,
То як дили ғамрасида хуррам созад?

* * *

Рӯят бинамо, ки рӯз гардад шаби ман,
Як ханда намоӣ, то бихандад лаби ман.

* * *

Аё фориғдилони шоми ишрат,
Пасидармондагонро ҳам бипурсед.

* * *

Моро ба дари раҳмати ту рӯи ниёз аст,
Бар рӯи ғарибе дари уммед чӣ бандӣ?!

* * *

Дар сари дастони модар тифл бахти модар аст,
Нахл эмин аз табар бошад агар, боровар аст.

* * *

Аз оташи офтоби кулфат,
Дар сояи зулфи ту панаҳ мечӯям.

* * *

Палаки дар раҳи дуздон дорам,
Ман аз он хоби палакбон дорам.

* * *

Зинда шуд боз замини мурда,
Гиряи абри баҳор аз шодист.

* * *

Шодии дунё надорад эътибор
Хандаи гул хона рӯшан кардан аст.

* * *

Офтоби тез дорад осмони зиндагӣ,
Ташна мемиранд ҳар ҷо раҳравони зиндагӣ.

* * *

Зардии ранги хазонро дидаву фаҳмидаам,
Ҳар кӣ хуни ғайри ҳақ резад, набинад рӯзи хуш.

* * *

Эй зимистон,
Пири такводор,
Домани челаки сафедатро
Аз замин бардор,
Ин замин дигар намозӣ нест.

Магар намемирӣ?

Ба бегунаҳии гулҳои бегуноҳи боғ,
 Ки тифли маъсуманд
 Хазон, бигӯ, ки дили санги ту намесӯзад?
 Кафанфурӯши замон, бигӯ, зи сони барф пагоҳ
 Барои чун туи бекафан кафан намедӯзад?
 Ту ҳам, ки мурданий,
 Цовидон нахоҳӣ монд.

* * *

Дил ашки чакидаи шаби борон аст
 Аз порисаи хонаи ту мерезад.

Вақте баҳор рафт

Вақте баҳор рафт,
 Вақте ки боғ чун зани аз баҳр монда шуд,
 Вақте, ки баргҳо
 Аз шохаҳо чу селай мурғони ронда шуд,
 Вақте дили ҳаво
 Аз боғ шуд хунук,
 Вақте даҳони гул
 Чун нӯли зоғ шуд хунук,
 Ту он хазони ишқи маро ёд мекунӣ.

Боғбонии хазон

Баҳори боғпарвар рафт,
 Хазонро боғбон кардаст.
 Худоё,
 Раҳми гурги гушна меояд
 Ба ҳоли гул.

* * *

Хазон чун пири дилмурдаст,
Ба ин абрӯгирахқарда
Чи гуна метавонам дарди дил кардан?

* * *

Осмон сияхпӯш аст,
Шарқ дар хуни офтоб тар аст.

* * *

Хоҳӣ нарасад чашми бадат, чун тӯмор
Дар чилд дилам бидӯзу дар гардан кун.

* * *

Чӣ оромист санги сарди соҳилро,
Намебинад тапиданҳои дарёро.

Лабханди талх

Рангпуркида,
Баргпажмурда,
Не чу як зинда,
Не чу як мурда
Лаҳзаҳои охиринаи умри худ садбарг
Бар чӣ механдад?

Шабе, к-аз ман набуд

Шабам имшаб
Шаби пурсиру савдо буд,
Шаби пуршӯру ғавғо буд,
Шаби ман буд,
Вале дар фикри дунё буд.

Меҳмони субҳ

Кӯчаҳоро об зан, борон,
Мунтазири омади меҳмони боқадрам,
Яъне, субҳ,
Субҳи хушпою паи умеди оромӣ
Дар ҷаҳони пур зи ҷангу ҷӯш.

* * *

Дар кучо будӣ шаби борон,
Хонаатро сел зад, эй хоб.

Аё модар

Туро дар хоб мебинам,
Сарандозе ба сар дорӣ чу нури субҳ,
Ба рӯи кулчаат дуғоб мемолӣ.
Парафшон мӯи ту рӯи танӯри субҳ,
Кучое меравӣ,
Шояд ба меҳонӣ.
Аё модар,
Чаро дар хонаи фарзанди муштоқат намомонӣ?

* * *

Оби сарде ба сари оташи ишқӣ,
Эй васл,
З-он туро меҳоҳам,
Ки маро нест дигар ҷуръати оташбозӣ.

ЧОРБАҒИ ХАЁЛ

Ҳушёр манам ва ё ки девона манам,
Бегонаи хешу хеши бегона манам.
Мардум задаанд хайма дар Зухраву Мох,
Побанди ҳамон қиссаву афсона манам.

Онон, ки зи нав тахти хилофат хоҳанд,
Ашки наву хуни наву офат хоҳанд.
Дар сояи дуди оҳи бирёнчигарон,
Паҳлу задаву хоби бароҳат хоҳанд.

Бигзашт баҳораму самар пайдо нест,
Аз донаи хирманам асар пайдо нест.
Бар шебу фарози зиндагӣ менигарам,
Раҳ асту нишони раҳгузар пайдо нест.

То субҳ намедамад, дили мо сӯзад,
Дар оташи андешаи дунё сӯзад.
Мардум ҳама чуфт-чуфт дар мачлиси унс,
Бечора чароғ тоқу танҳо сӯзад.

Хуршед баромад, на чароғ асту на мох,
Дар маънии кулл мову ман охир шуд.
Гуфтанд: Бикун васфи Ватан, гуфтамшон:
Дар номи Ватан ҳарфу сухан охир шуд.

Хории Ватан бикаш, ки роҳат он аст,
Бахроми ғариб¹ чокари Хоқон аст.
Ҳар сахтии умр дар Ватан осон аст,
Гул дар сари санг рӯяду хандон аст.

Нонат надихад, агар ки пират накунад,
Обат надихад, ҷудо зи шират накунад.
То дар тағи чоғи ғуссаат наншонад,
Ин чарх ба мисри бахт мират накунад.

Ғамро ба ҳазор роҳ бурдем, нашуд,
Бар сабр зи ғам паноҳ бурдем, нашуд.
Аз дасти шароб ҳам наёмад коре,
Дар хумби шароб ғӯта хурдем, нашуд.

Дорем чу абр чашми нам аз ғами ту,
Кардем ба ҷони худ ситам аз ғами ту.
Таърихи туро, Ватан, ба хун бинвиштем,
То ҳол чакад хун зи қалам аз ғами ту.

Эй дил, ба қачон нашин, имонат сӯзад,
Устоди дурӯғзан дурӯғ омӯзад.
Чун оина пок бош, то ки хуршед,
Дар ту бишавад аксу туро афрӯзад.

¹ Ишора ба Бахроми Чӯбина, ки аз Хусрав ба Хоқони Чин паноҳ бурда буд.

Бо кандани гул ҳусни чаман кам нашавад,
Бо кам задане қадри сухан кам нашавад.
Ҳарчанд барад ватангурезе бо худ,
Хоке зи Ватан, хоки Ватан кам нашавад.

Дар лавҳи хаёл тарҳи рӯи ту намонд,
Дар бӯи умед рангу бӯи ту намонд.
Дар пуштаи сабзи орзухези дилам
Ҷуз лолаи доғи орзуи ту намонд.

Монанди ҳавои навбаҳорӣ, эй зан,
Гаҳ ханда куниву гаҳ биборӣ, эй зан.
Азбаски гулӣ ту хор дорӣ, эй зан,
Ту нусхаи асли рӯзгорӣ, эй зан.

Як лутф зи ёр мешавад, ё ки не,
Як бӯсу канор мешавад, ё ки не ?
Як умри худо барфу зимистон дидем,
Як рӯз баҳор мешавад, ё ки не?

Чашмам чу Сарези пур зи обе бошад,
Банди дили ман банди харобе бошад.
Эй ишқ, дар ин тағоби Даши пата¹
Манзил накунӣ агар, савобе бошад.

Ин қадр шиноси ношиносӣ, дунё,
Аз мақри туам нест халосӣ, дунё.
Аз пушт бубинамат базебӣ, аз пеш
Бинам, зани пири хушлибосӣ, дунё.

¹ Номи маҳал дар соҳили дарёи Панҷ.

Чизе, ки аз он баҳори хандон мондаст,
Як мушти хасу барги парешон мондаст.
З-он дил, ки зи ишқи ту аловистон буд,
Хокистари чун барфи зимистон мондаст.

Ҳар ноз, ки мекунӣ, ба чон бардорем,
Аз амри ту як қадам бурун нагзорем.
Ҳар қор, ки мекунӣ ба мо, ҳақ дорӣ,
Мо ҳам ба ягон чиз, Худо, ҳақ дорем?

Хорам кардӣ, ҳаёт, хорам кардӣ,
Эй қисмати гандазот, хорам кардӣ.
Аз бодаи доғу дард мастам кардӣ,
Дар ҳасрати як нишот хорам кардӣ.

Дорем чунон диле, ки кӯдакворем,
Бинем, ки оташест, гул пиндорем.
Мо мардуми дӯстхоҳи душмандорем,
Душман бидихад захр, шакар ангорем.

Оғӯш ба ҳар касе кушодем, бас аст,
Гӯру кафанӣ ба ҳар кӣ додем, бас аст.
Дар лонаи гург гӯсфандӣ кардем,
Чун пӯст ба чанги сағ фитодем, бас аст.

Бе раҳбаладе миёни раҳ мемонӣ,
Бе бодгаре чу дон ба қаҳ мемонӣ.
Гар лутфу инояти худоят набувад,
Юсуф ки шавӣ, даруни чаҳ мемонӣ.

Андӯҳи ту ҳеч раҳм бар ман накунад,
Коре, ки кунад дӯст, душман накунад.
Як ғуссаи ношинос дар хонаи дил
Меҳмон шудаасту фикри рафтан накунад.

Ту чашмаву ман ташнаву обам надихӣ,
Аз рӯди умед чуз саробам надихӣ.
Не роҳати зиндагӣ бубинам, не ту,
Хобат набарад, агар азобам надихӣ.

Зардоб дилам чу нори сармобурда,
Лабханди лабам чу ғунчаи пажмурда.
Аз тухми ҳавас майсаи тар сар накашад,
Кай сабз шавад донаи метакхурда.

Шаҳрест танам, ки чон ғариб аст дар он,
Аз ҳаққу ҳуқуқ бенасиб аст дар он.
Беморсароест мусофирозор,
Ҳамшира ғаму ачал табиб аст дар он.

Чукрисифативу чатри гул афрӯзӣ,
Туршибашакар будан зи кӣ омӯзӣ?
Дандони нигоҳи ошиқон кунд кунӣ,
Лабҳои намакчашандаро месӯзӣ.

Эй ғамзабанози ноз дар нози ту хуш,
Пушидарухии роз дар рози ту хуш.
Нози ту хуш асту соз дар сози ту хуш,
Қумрибанавои савту овози ту хуш.

Эҳсони касе, Ватан, чу эҳсони ту нест,
Имон набарад касе дар имони ту нест.
Мурда-ст тане, ки чон-ш бар чони ту нест,
Дар хок барам саре, ки қурбони ту нест.

Тамоми шаб фиғонам дар лабам сӯхт,
Табам дар тан, танам андар табам сӯхт.
Аз он оташ, ки ғам дар чони ман зад,
Чунон шаб даргирифтам, ки шабам сӯхт.

Ҳарчанд на кишти шуразорӣ, эй кишт,
Як донаи серу пур надорӣ, эй кишт.
Аз чӯи чабин ба серӣ обат додам,
Чун риши муғул чӣ тор-торӣ, эй кишт?

То тири ачал ба синаи ман нарасад,
Як гард ба душманам зи меҳан нарасад.
Хоҳам нахалад ба пои душман хораш,
То ҳамчу ғанимате ба душман нарасад.

Ҳар ҳукм, к-аз он маҳкамаи доди ту рафт,
Адл аст, ки бар бандаву озоди ту рафт.
Дар қисмати мо нафс навишттиву магар,
Улуфтаи нафс-ризқ аз ёди ту рафт?

Дар мазраи дил, ки шӯрнам афзояд,
Уммед насабзаду алам афзояд.
Баъди сари ман қиммати ғам афзояд,
Чун қиммати ҳарчи гашт кам, афзояд.

Чашми дари ман роҳи туро мепояд,
Чашми тари ман роҳи туро мепояд.
Оғӯши ман аз баҳори ту пургул буд,
Пеши бари ман роҳи туро мепояд.

Камризқ дилам ба ризки вофир нарасад.
Кори дили бечора ба тадбир нарасад.
Ин ғам чӣ бало ғам аст, аз рӯзи азал
Дунё ҳама ғам хӯрад, ба охир нарасад.

Шӯр аст агар сиришки мо, маъзур аст,
Обе, ки зи шӯразор ояд, шӯр аст.
Аз шӯразамин будаст хоки одам,
Пурсед зи Азроил, ки ӯ маъмур аст.

Сар то сари майдони сухан паймудем,
Чун нӯги қалам ба ҳар қадам фарсудем.
Кас як дирама намехарад дар Хатлон,
Оби дари хонаем, лойолудем.

Як рӯз гузаштаасту аз шаб посе,
Чун мӯй шуда танам, ғамат алмосе.
Як рӯзи чудоият чунон пирам кард,
Тарсам, ки биоиву маро нашносӣ.

Ҳар шаб ба алам гирия кунам беовоз,
Монанди қалам гирия кунам беовоз.
Ҳар субҳ чу гул куртаи ғам пора кунам,
Чашмам пури нам, гирия кунам беовоз.

Растан зи ғами ту кай муяссар гардад,
Дар бозии ишқ муҳра аз сар гардад.
Дар хонаи дил лонаи нав монд ғамат,
Ҳар мурғ ба лонаи худаш баргардад.

Бечора дилам зи дарду таб месӯзад,
Ин кундаи тармазза ачаб месӯзад.
Аз чашм зи бас гули алав мерезад,
Рухсор алав гирифтӯ лаб месӯзад.

Ҳар кас ба китоби қайди ҳастӣ,
Чизе бинависаду равад пас.
Монад зи дарахт тухму мева,
Аз хору гиёҳ тӯдаи хас.

Чу дунёро ягон парвои мо нест,
Ғами дунё дигар савдои мо нест.
Накун бологузар ғамро дигар, дил,
Ки ғам бегонааст, аз ҷои мо нест.

Чу занчири тамаъ дар пои мо нест,
Кашидан бори миннат рои мо нест.
Ба нархи шаъни инсонӣ харидан,
Бисоти умр дар савдои мо нест.

Дам ба дам аз паи савдои дигар меафтӣ,
Назар аз дӯст накан, ки зи назар меафтӣ.
Осмонро ба фуқат хат бикашӣ, оғаҳ бош,
Аз замин канда шавад пот, ба сар меафтӣ.

Бод осуда дилат аз ғами дунё ҳама шаб,
Бод хандон лаби ту чун гули хандон ҳама рӯз.
Дилбари файзқадам, по ба биёбон биниҳӣ,
Гул кунад реғи биёбон чу чаман дар Наврӯз.

Заҳҳоки араб, ки мор буд, мағзи ту хӯрд,
Аз Рум табиби қалби решат нарасид.
Додӣ ҳамаро ба турку румиву араб,
Аз кӯсаи турк тори ришат нарасид.

Соғарам холист, саршораш кунед,
Соқиам хоб аст, бедораш кунед.
Ҷамватанҳо, дар гулистони Ватан,
Хор бисёр аст, беҳораш кунед.

Гӯшагири кунчи дунёӣ, биё,
Беҳабар аз ҳасрати мой, биё.
Тугмаи дар гашт чашми интизор,
Рафтаӣ то кай намеоӣ, биё.

Ман бода ба рӯзи марғи дай хоҳам хӯрд,
Ҳолӣ нахӯрам шароб, кай хоҳам хӯрд?
З-ин пеш зи дурии ту ғам мехӯрдам.
Имрӯз ба шодии ту май хоҳам хӯрд.

Ин қадр чу моҳи камнамоӣ, духтар,
Шаб рӯз шуду наменамоӣ, духтар.
Як донаи умеди дилам сар накашид,
Наврӯзи манӣ, чаро наоӣ, духтар.

Як синаи саҳрои кабодам доданд,
Аз косаи чашмҳом обам доданд.
Симчӯби сари роҳ шудам, кас нагузашт,
Ёрони гурезпо азобам доданд.

Заҳми тани захмии Ватан дар тани ман,
Қарзи Ватану Худост дар гардани ман.
Як чон ба кӣ мерасад, Худоё, онро,
Ҳам дӯст зи ман хоҳаду ҳам душмани ман.

Аз боғу баҳор рангу бӯ мемонад,
Чизе, ки намонд, орзу мемонад.
Ёрон, сабаби шодии ёрон бошед,
Ғам мегузарад, дидаву рӯ мемонад.

Як занг зи сӯи ёр кай меояд?
Як бӯи хуши диёр кай меояд?
Як умри худо барфу замистон дидам,
Бар кишвари дил баҳор кай меояд?

Бигзашт баҳор, рангу бӯи ту надошт,
Шаб гашт сафед, хусни мӯи ту надошт.
Як соли дарози ғамчудой ин дил
Як рӯз набуд, ки орзуи ту надошт.

Ин боди хазон, ки доду бедод кунад,
Дар ёди гулу баҳор фарёд кунад.
Аз ман, ки нишастаам асири пирӣ,
Дар шаҳри чавониям касе ёд кунад ?

Тақдир набаст дасту пой ману ту,
Кас дом намонд аз барои ману ту.
Дар хилвати мурдаҳобии мо будаст,
Бигрифта камин дарду балои ману ту.

Нопок шудааст луқмаҳои ману ту,
Мақбули Худо нашуд дуои ману ту.
Аз мо, ки Худои мо набошад розӣ,
Як рӯз Худо диҳад ҷазои ману ту.

Дурдонаи ҷон, ҷудой заб душвор аст,
Дил ташнаву ҷон гушнаву чашмам чор аст.
Гуфтам, ки хишова буд шавад, меоям,
Афсӯс хишоваи нахуд бисёр аст.

Озод касест, нафс асираш накунад,
Аз ишқи Ватан ҷудой сераш накунад.
Монандаи хони меҳргон пурфайз аст
Рӯҳе, ки хазон ҳавсалапираш накунад.

Ҷут асту ғубору селборон имшаб,
Чашми ману чашми абр ҳамсон имшаб.
Аз ҷумлаи ёрони қадимӣ бо ман
Ғам мондаву хотири парешон имшаб.

Ҷумбидалаби чехра чу гул афрӯхта,
Монанди баҳор рангу бӯ андӯхта.
Мурғи дили ҳеч кас чу мурғи дили ман
Бар донаи холи ту мабод омӯхта.

Нохӯрда ба хони зиндагӣ шом манам,
Афтода ба бӯи дона дар дом манам.
Нони ба танӯри тезалав пухтасифат
Рӯсӯз шудам, вале дарунхом манам.

З-омезиши чӯ рӯди равон бояд сохт,
З-омезиши зарраҳо чаҳон бояд сохт.
Бар касди замонаи ҷудоиандоз
Аз ҳаммаҳалон ҳамватанон бояд сохт.

Мо лукмаи хоми аждаҳои асрем,
Бозичаи бозии балои асрем.
Чун об ҷудо-ҷудо ба ҳар ҷӯй равон,
Хушкида ба дашти карбалои асрем.

Шаҳномаи Мансур бимонд аз Мансур,
Аз Темури ланг устухоне дар гӯр.
Бе ному нишон намешавад чизе гум,
Аз дуд сиёҳӣ монад, аз оташ нур.

Ҳар рӯз шавад падид шайтони дигар,
Бо дини дигар, мазҳабу имони дигар.
Олам шуда пурфасоду одам фосид,
Аз лои дигар бисоз инсони дигар.

Ин қадр кучо шитоб дорад дунё,
Як ҳоли пуризитироб дорад дунё.
Аз фиску фучури зиндагӣ дилмонда,
Андешаи инқилоб дорад дунё.

Садбарги сафеди синачок аст дилам,
 Ангури пуроби хомток аст дилам.
 Чун чашма миёни регу хок аст дилам,
 Бо ин ҳама чашмавор пок аст дилам.

Ё Раб, чӣ замони хукбашӯрандозист¹,
 Бозии ҳаёт мушу гурбабозист.
 Ҳақ ноҳақу кофарӣ шуда диндорӣ,
 Гуянд замон замони азнавсозист.

Дар илми ҳаёт нотамомем ҳанӯз,
 Дон гуфтаву афтода ба домем ҳанӯз.
 Дар оташи тезалови дунё пухтем,
 Рӯсӯз шудему мағзхомем ҳанӯз.

Пурхун чигарам анори хандонворӣ,
 Пурсӯз дилам алови чакдонворӣ.
 Як ғуссаи ношинос меҳмони ман аст,
 Чон металабад барои меҳмондорӣ.

Бо белу каланди тез дар деҳқонӣ
 Бисёр хароб кардаам хонаи мӯр.
 То мӯр қасоси худ ситонад, як рӯз
 Донам, ки хароб мекунад хонаи гӯр.

Сард аст ҳавои зиндагӣ, гармаш кун,
 Санг аст дили ҳаммаҳалон, нармаш кун.
 Бар рӯи ту медавад, Худоё, банда-т,
 Ё банда нагир, ё ки бошармаш кун.

¹ Хукбашӯрандозӣ – нотинчкунӣ, фитнаангезӣ.

Ин қадр чу моҳи камнамой, эй дӯст,
Ман зори туям ту дар кучой, эй дӯст.
Ту донаи киштаи таманнои манӣ,
Чун майса чаро намебарой, эй дӯст?

Як синаи саҳрои каболам доданд,
Як дил, дили аз дард харобам доданд.
Як мардуми бо хоби худаш саргардон,
Ғамҳои ту, эй Ватан, азобам доданд.

Аз чӯи дафтараи сухан сабз шавад,
Аз донаи ҳасратам чаман сабз шавад.
Бар гӯри тарам чӯби қалам бишнонад,
Чун реша давад аз дили ман сабз шавад.

Зардов шудааст сабзбоғи дили ман,
Кӯ дӯст, кунад пурсу суроғи дили ман.
Ҳарчанд ба хокаи ғамам мешӯям,
Аз домани дил нарафт доғи дили ман.

Аз абри чабин, ки қатраборон созам,
Сарсабз дили реғи биёбон созам.
Гар амри Худо шавад, равам, дӯзахро
Бо обилаи даст гулистон созам.

Ҳар бор, ки бар даст қалам мегирам,
Аз чархи ғарамбоз алам мегирам.
Дастам ба гиребони фалак гар нарасад,
Маҳкам зи гиребони худам мегирам.

Кардем, накардем, гунаҳ буд, савоб,
Дил, эй дили хом, мекашӣ аз чӣ азоб.
Вичдон, ба аловчӯби оташафрӯз
Ҳокистари мурдари дигар бор накоб.

Зоҳири ту пухтаасту хом аст сиришт,
Не сангу на поҳса, на лоиву на хишт.
Эй монда миёни роҳ чун аърофӣ,
Ё бош ту дӯзахӣ ва ё аҳли бихишт.

Бадном зи одам аст ин бодаи пок,
Нопок зи одам аст ин домани хок.
Динаш ҳама кинаасту ҳизбаш ҳама ҷанг,
Ифротии худкуш аст ин баччаҳалок.

Ғамдор дилест, ғамгусоре хоҳад,
Бемор касест, тақядоре хоҳад.
Муҳтоҷи тасаллост дили озурда,
Афтода зи чӯби хушк ёрӣ хоҳад.

Донӣ, ки чӣ гунаасту чун аст дилам,
Чун ҷоми пур аз шароб хун аст дилам.
Лабрези муҳаббат аст, болоғузар аст,
Чун шиша тихӣ шавад, забун аст дилам.

Пурҳоб ватандор шавад, вои Ватан,
Кас дар ватанаш хор шавад, вои Ватан.
Бар ҳиллаи темуре чу сарбардорон.
Миллат, ки гирифтор шавад, вои Ватан.

Рафтӣ, ба чӣ орзу дилам шод кунам,
Дар пеши кӣ аз дасти ту фарёд кунам.
Ман ишқи туро ба боғи дил гӯронам,
То бинаму сӯзаму туро ёд кунам.

Бо душмани ҷонии Ватан ёр туй,
Эй вои Ватан агар ватандор туй.
Дар гӯр туро хоки Ватан раҳ надихад,
Пеши Ватану Худо гунаҳгор туй.

Ҳар лаҳза чу донаест аз он хирман кун,
Ҳар рӯз қаламчаест аз он гулшан кун.
З-он пеш, ки гарди хок пӯшад чашмат,
Бикшо дари дидаву дилат рӯшан кун.

То кай ба сарам ғубори ғам бод кунӣ?
З-озурдани ҷони ман дилат шод кунӣ.
Девори фитодаи Бухорои дилам,
Шӯрида ба хуни дилам обод кунӣ.

Заҳми дили ман чу рӯ гирифтаст, хушам,
Дастам ба каланд хӯ гирифтаст, хушам.
Чун решаи зери хок умеди дилам
Сарсабз шуда нумӯ гирифтаст, хушам.

Мастӣ гузарад, дарди сарат мемонад,
Чун чашми дарег соғарат мемонад.
Нозат ҳама бо давлату савлат аз чист?
Чун давлату савлат аз сарат мемонад.

Ҳар чо дили пур зи доғ месӯзаду бас,
Бесоҳиби камсуроғ месӯзаду бас.
Дар маҳфили гарми беғамон чун ғамдор
То рӯз фақат чароғ месӯзаду бас.

Сайёраи сабзи одамобод, Замин,
Гаҳвораи нози одамизод, Замин.
Эй кош, зи домани намозии ту ҳеч
Оқипадаре дигар намезод, Замин!

Ҳавои тирамаҳ нам дорад имшаб,
Дили сарди пур аз ғам дорад имшаб.
Замин аз додани хокаш пушаймон,
Фиғон аз дасти одам дорад имшаб.

Ҳавои тирамаҳ беғам набошад,
Баҳори зиндагӣ бенам набошад.
Барои зистану хушнуд зистан,
Дар ин дунё баҳона кам набошад.

Заҳм дар боғи худам аз шоҳаи пастам расад,
Зарбаҳои чонгазои асри хунмастам расад.
Оҳ, мехоҳам, ки гирам аз гиребони фалак,
Бар гиребони фалак рӯзе, агар дастам расад.

Рӯзе, ки ба ин ҳаёт хушдор шудем,
Бар ними нигоҳи гарми ӯ зор шудем.
Азбаски дар ин сарои меҳмонбезор,
Меҳмони мо дароз шуд, хор шудем.

Аз нону насиб доғу дардам доданд,
Аз ташнадилим оҳи сардам доданд.
Диданд барои дигарон месӯзам,
Хуршедсифот ранги зардам доданд.

Имшаб шаби суҳбат асту суҳбат аз ишқ,
Хуш давлати он, ки шуд бадавлат аз ишқ.
Ин хона чу гулшанест пурнакҳату бӯ,
Гул-ш аз рухи ошиқону накҳат аз ишқ.

Хумор аз чашми шаккармаст рафтаст,
Зи гесӯ ҳалқаи пайваст рафтаст.
Ҳама чун мурғи каллак сарбараҳна
Баҳори докаи гулбаст рафтаст.

Эй чашм, дар оташам, дар обам парто,
Дар деги яҳоб аз алобам парто.
То дӯст ба куштанам нагардад зомин,
Душман, ту бикуш, дар офтобам парто.

Эй сӯхтаи алови ғам ҳамчу хамир,
Ҷонат, ки дар оташ аст, шав оташгир.
Ҳар рӯз ҳазор бор мурдан то кай?
Як рӯз бизӣ чу марду мардона бимир.

Ишқи ту балову ҷон балокаш доим,
Оташ ғами туст, тан дар оташ доим.
Ин хуфтадилон ҷӣ хоби роҳат доранд,
Бедор диле дораму нохуш доим.

Нохӯрда ду бода, хӯрд бода моро,
Рӯгармии хасм фанд дода моро.
Хоке, ки ману туро хӯронад имрӯз,
Як рӯз хӯрад даҳон кушода моро,

Бечора на он, ки чаври гардун бикашад,
Бечора касест, миннати дун бикашад.
Гардунакаше, ки мекашад бори ҳама,
Бори ғами рӯзгори худ чун бикашад?

Аз сӯзи дарун чашми тарам чӯшида,
Хун дар рагу ғам дар чигарам чӯшида.
Шире, ки ба қӯдакӣ зи модар хӯрдам,
Сар меравад аз деги сарам чӯшида.

Гӯянд, ки зиндагӣ чу абру бод аст,
Шак нест дар ин сухан, ки аз устод аст.
Гуфтам: чӣ касе асири ин дунё нест,
Омад зи қадах садо, ки маст озод аст.

Тезии нигоҳи ту чу ханҷар бодо,
Чашмони аловият алавтар бодо.
Абрӯ-т, ки мекунад дарав дилҳоро,
Доси дарави ҳусни даравгар бодо.

Хӯрдам маю гарди зиндагӣ рафт? Нарафт,
Хориву азоби бандагӣ рафт? Нарафт.
Гуфтанд: хушиву нохушӣ мегузарад,
Хубӣ ку гузашт, гандагӣ рафт? Нарафт.

Чун нест муқими дашти пурчанг дилам,
Аз чист чу чашми муғули танг дилам.
Тоҷиксифат ҳазор шаҳри тарабаш
Додаст ба турки ғусса бечанг дилам.

Аёсшабест, боди Фалғар нарасад,
Бедард ба қадри дидаи тар нарасад.
Ҳарчанд сухан арӯси қадрас шудааст,
Чун духтари камбағал ба шавҳар нарасад.

Ин гул, ки баҳор дилшикораш зодаст,
Афсӯс, ки ҳамнишини хораш зодаст.
Шаҳту¹ зи дарахти беду гахвораст бед,
Бебахра чу панд кирдгораш зодаст.

Не битвонам ба хавф одат кардан,
Не рафъи балои хавфи офат кардан.
Ҳамсоия дузд дораму натвонам,
Як мижжа шабе хоби бароҳат кардан.

Азбаски азиз чоҳу мол аст ин чо,
Нодонию аблаҳӣ камол аст ин чо.
Маҳтоб чу шом меҳӯрад, мекоҳад,
Ҳар саъи камол чун завол аст ин чо.

Ин сина чу хонаасту дил мизбон аст,
Бечора дилам мудом саргардон аст.
Ноканда паи ғаме ғаме меояд,
Ин хонаи рӯи роҳ пурмеҳмон аст.

¹ Шаҳту – тобут

Мондаст дигар аз он паропар дили ман,
 Хокӣ шудаасту хокбарсар дили ман.
 Месӯзаду гармие надорад, имрӯз,
 Чакдони алавхӯр аст дигар дили ман

Гулро, ки ба оби шӯр тар мекардӣ,
 Тӯфони қиёмате, ки сар мекардӣ.
 Аз охири дунё, ки чудой аз туст,
 Эй кош, маро пеш хабар мекардӣ.

Як чашм, ки ашкдона киштан дорад,
 Чашми дигарам низ ҳамон мекорад.
 Ин коида буду ҳасту мемонад боз,
 Ҳамсоя ба ҳамсоя бахилӣ дорад.

Гуфтам: Ватанам, гуфт, ки он имон аст,
 Гуфтам ғами ӯ? Гуфт: ҳузури чон аст.
 Гуфтам ғанабе кунам, садое омад,
 Ин хонаи бахт дар раҳи дуздон аст.

Тан кӯраи оташи гуноҳ аст ханӯз,
 Сар дудбарои дуди оҳ аст ханӯз.
 Дод аз дили таркабуди¹ по дар лаби гӯр,
 Рухбозу аёру ишқхоҳ аст ханӯз.

Андеша чу аз дасти таги санг кунам,
 Чун чашми муғул чашми дилам танг кунам.
 Охир чӣ кунам, Худо ба додам нарасад,
 Зӯрам нарасад, ки бо Худо ҷанг кунам.

¹ Таркабуд – ифодаи таҳқиромез нисбат ба пири бадрафтор.

Гар чархи даравгарат кунад досдарав,
Чун дона ба хок афканад, сабз бишав.
Гар сабзбурат кунад ба монанди дарахт,
Аз ҳар раги тарбурат бикаш хадраи нав.

Бар сар зада бод, хоки Кай менолад,
Бар хории тоҷу тахти вай менолад.
Бар талхии марги Хусраву Ширинаш,
Лаб бар лаби найнавоз, най менолад.

Чун чашма диле дар талаби баҳр тапид,
Сад банд зи по кушоду то баҳр расид.
Раҳгум назанӣ ба кӯчаи сарбаста,
Ҳар хона даре дораду ҳар қулф калид.

Эй ашк, нарез, умр ҳам мерезад,
Андоваи девор зи нам мерезад.
Эй пухта, сари шох напой бисёр,
Рав, меваи хом бош, кам мерезад.

Аз хуни чигар шароб дорад дили мо,
Обилаи чун хубоб дорад дили мо.
Дар ҳучраи танг зиндасӯзаш карданд,
Як марги пур аз азоб дорад дили мо.

Аз бому дари ҳаёт ғам мерезад,
3-андешаи зиндагӣ алам мерезад,
Сахт аст чунон ғамам, ки дар хӯрдани он
Дандони шикастаи қалам мерезад.

Эй карда шиори кори худ бекорӣ,
Кори ҳама рӯзгори ту беорӣ.
То чанд ба риши падарат мепечӣ,
Чун бор биафтод, фитад сарборӣ.

Девори замонаро манам сархорӣ,
Пас чун накашам зи барфу борон хорӣ?
Эй ходими дӯзахӣ, ба иззат мебош,
Гар ман накунам гунаҳ, ту нодаркорӣ.

Дар марзи муҳаббатат кунам бедорӣ,
Осон набудааст кори кишвардорӣ.
Эй хоби фароғатат бароҳат бодо,
Девор чаро хӯрад ғами сархорӣ.

Шодӣ гузарон аст, алам такрор аст,
Беғам дили хуфтаву бағам бедор аст.
Гӯед ба наққоши азал, нек нигар,
Дар нақши адолатат ғалат бисёр аст.

Моиндари зиндагӣ ачаб фандам дод,
Озода дилеву пои дар бандам дод.
Гуфтам дами мурданам, ачаб лутфе қард,
Ин риши сафедро манаҳбандам дод.

Зи рӯи таъна гуфтам бар дили пир:
Ҷабин дар пои хубон аз чӣ соӣ?
Бигуфто: бонги хуфтан мерасад зуд,
Бихонам бомдодамро қазоӣ.

Шириндаханиву тунду тезй то кай?
Гар бахти манй, ба ман ситезй то кай?
Ман соҳили ташнаам, ту мадду чазрй,
Наздик биёиву гурезй то кай?

Аз ҳадяи тақдир алам буд маро,
Бар чои ҳама хӯрдани ғам буд маро.
Чун мардуми аввом дар ин олами ранҷ,
Эй кош, фақат ғами шикам буд маро.

Чон сӯхт, чаро хонаи чон дарнагирифт?
Шуд мурғ кабобу ошён дарнагирифт.
Азбаски насибаи азобам будаст,
Доданд ба куштанам, камон дарнагирифт.

Мардум ба мисоли мушту мо чун ангушт,
Ангушт кучову ҷанг кардан бо мушт.
Бар таънаи қавми худ забон тез макун,
Эй пуштбахалқкарда, монй бе пушт.

Аз софии дил рӯзи сияҳ овардам,
Аз бегунаҳй рӯ ба гунаҳ овардам.
Чӯбинасифат зи дасти номардии дӯст,
Аз дӯст ба душманам панаҳ овардам.

Гарчи дари хонаи туро накшоянд,
Ёрон, накунй гумон, ки бепарвоянд.
Дар зиндагиат агар суроғат накунанд,
Дар оши худоият ҳама меоянд.

Зоғе, ки ба боғ дар хазон биншинад,
Туркест, ки бар тахти Каён биншинад.
Гарде, ки зи пушти харсаворе хезад,
Бар чехраи қавми Ориён биншинад.

То дарду балои нафси пастат нарасад,
Миннат зи атои сарпарастат нарасад.
Дар арсаи зиндагӣ, ки майдондорӣ,
То рӯхи ту нашканад, шикастат нарасад.

Эй умри давон, ки рӯ ба поён дорӣ,
Дар гир занӣ сайди гурезон ворӣ:
Чони ба иморати бадан такязада,
Чун такя ба як бинои вайрон дорӣ?

Гар хок шавӣ, хоки баландӣ бошӣ,
Ё сурмаи чашми дардманде бошӣ.
Чун бед агар бор наорӣ, боре,
Эй кошки дастаи каланде бошӣ.

Ин тӯда, ки касро ба дулар бифрӯшанд,
Бо нархи ҳавас домани тар бифрӯшанд.
Карданд чунон ба касфурӯшӣ одат,
Дунёву ахирата ба хар бифрӯшанд.

Ғун карда будам ҳар он-ч мурда-мурда,
Мушон ҳамаро шабе ба ғорат бурда.
Аз муш гила намекунам, одати ўст,
Фарёд зи гурбаҳои порахӯрда.

Мӯ чун варақи сафед дар дафтари мо,
Ҳамчун гули шакздаст рӯи тари мо.
Мо пир шудему дилбарон хушқаду баст,
Ғам мушти дарег мезанад бар сари мо.

Мулло, ба манаш чун ҳаваси ҷанг ояд,
Тасбеҳ ба каф, дар бағалаш санг ояд.
Ин бандаи нафс бар мани озода,
Гӯяд, ки ту бандай, маро нанг ояд.

Шуд соҳили оби шӯр пирохани ман,
Ҷуз ашк нарехт дона дар домани ман.
Домони дравиям такидам, рафтам,
Эй бод, дигар ту дониву хирмани ман.

Раҳдидаи санчидаи кӯят чашмам,
Дар ҳавзи гулоб парда шӯяд чашмам.
Андар сари ҷӯи ашк бо расми қадим,
Хоби бади худ ба об гӯяд чашмам.

То субҳ гирифт каштали шомавро,
Андеша рабуд хобу оромавро.
Чун кӯдаки норасид аз бими ҳалок,
Дар пунба гирифтаам сари хомавро.

Ман хирмани гирди ту, агар маҳ бошӣ,
Ман ғунчаи гирён, ту сахаргаҳ бошӣ.
Чашмам чу чароғи раҳ таги борон аст,
Тарсам, ки шавад хамӯшу дар раҳ бошӣ.

Гар дастаи қамчини қазо гулкорист,
 Аз тасмаи қамчини қазо хун ҷорист.
 Моро зи қазо чу ғӯр аз панҷаи шер
 Чизе, ки начот медиҳад, ҳушёрист.

Сайёд фалокат асту ин дил сайд аст,
 Сайёд садаспаасту дар гил сайд аст.
 Бо он ҳама зиракӣ қазо сайдам кард,
 Дар чашми қазо оқилу ҷоҳил сайд аст.

То парда аз он чехраи дилкаш афтод,
 Дар хирмани Моҳтоб оташ афтод.
 Чун пир пас аз намоз пинак мерафт,
 Абре, ки бад-ин ҳоли мушавваш афтод.

Рӯзе ба хаёли рафта зистӣ, ё не?
 Ғамнома ба номи дил навистӣ, ё не?
 Дар гӯшаи бекасӣ, шаби танҳой,
 Бар мурдаи ишқи мо гиристӣ, ё не?

Лутфи ту ҳар он-ч мерасонад, бахт аст,
 Обе, ки ба пахта мечаконад, бахт аст.
 Аз дафтари доғу дарди ман дар ёдат
 Як ҳарфи дарег агар бимонад, бахт аст.

Дар хонаи хуфтагон чароға куштанд,
 Рӯшандили хоми синадоға куштанд.
 Дар хилвати шом раҳзанони зулмат
 Як раҳгузари нурсуроға куштанд.

Ин лаҳзаи шодро ба ғам ёфтаем,
Кам ёфтаем он, ки фузун кофтаем.
Дар гулшани зиндагӣ чу мағзи доне
То сабз шудем, пӯст партофтаем.

Мушти алами тагаргу борон дидаст,
Ин лола, ки гӯй чашми хунпечидаст.
Ин пуштаи кӯзпушти дунёдида,
Бисёр ба гирияҳои мо хандидаст.

Моиндари зиндагӣ аҷаб пандам дод,
Таълими гиристанӣ ба лабхандам дод.
То пеши касе зи ҷабри ӯ дам назанам,
Аз мушти гиреҳқарда гулқандам дод.

Хоре чу ба по халид, чон месӯзад.
Дил дард, ки кард, устухон месӯзад.
Мо мардуми дӯстхоҳи душмандорем,
Дар гуфтани дарди мо забон месӯзад.

Дар мактаби ишқ чун сабақ сар кардам,
Ман дарси муҳаббати ту аз бар кардам.
Куштанд чароғи шаҳр агар, боке нест,
Дилро ба чароғи ту мунаввар кардам.

Ку партави шавқ то фурӯзад дилро?
Ку оташи ишқ, то бисӯзад дилро?
Он сӯзани миҷжа куву ку риштаи меҳр,
То чок ба чок боз дӯзад дилро.

Шаб мурду нагуфт ҳеч кас вои шаб,
 Холист дигар миёни мо ҷои шаб.
 Дунёи шаба шабу Худо медонад,
 Пушида буд аз ҳама чу дунёи шаб.

Дар маҷлиси айши шаб шаробам нарасид,
 Дил гашт кабобу дилкабобам нарасид.
 Дар соҳили Панҷ, меҳнати барбодам,
 Олам тағи об монду обам нарасид.

Эй кош, бубинамат, дилам тар гардад,
 Бори алами кашида камтар гардад.
 Ҳар рӯзи Худо, ки меҳнату ташвиш аст,
 Кай роҳати зиндагӣ муяссар гардад.

Чун лона ба гулзори дигар хоҳӣ кард,
 Аз гулшани дил маро бадар хоҳӣ кард.
 Аз дидани ман агар ҳазар хоҳӣ кард,
 Аз кӯчаи ёди ман гузар хоҳӣ кард.

Чашми банами нахуфтаат розе дошт,
 Дар соя гули шукуфтаат розе дошт.
 Чумбидани лаб¹, гираҳ ба абрӯ заданат,
 Рози сухани нагуфтаат розе дошт.

Шаб ҷома сиёҳ кард аз мотами рӯз,
 Бечора чароғ сӯхт шаб аз ғами рӯз.
 Субҳ омаду хайма зад ва гуфт аз ин пас,
 Мо вориси мутлақем дар олами рӯз.

¹ Чумбидан – аз рӯи нозу итоб ғунча кардани лаб.

Баъди сари шаб мурдачароге монад.
Доғи сияҳи дуда ба роге монад.
Ранчида суханҳои парешон гӯяд,
Аз сӯхтадил дуди димоге монад.

Чун гарм шавад, нарм шавад оҳани қач,
Қай рост ба мо шавад дили душмани қач.
Бечорагии хасм фиребат надихад,
Шамшер хӯрад хуну кунад гардани қач.

Кулбори гарон ба дӯш аз бори гуноҳ,
Ҷонсахтии мо бубину нотахтии роҳ.
Шустем матои умр дар оби ҳаё,
Қардем сафед оқибат мӯи сиёҳ.

Гулғунча будему ҳамчу гул чок шудем,
Чун косаи гирдбод нопок шудем.
Дидем, ҷӣ мекунанд бо шохаву бор,
Аз чашм ниҳон чу реша дар хок шудем.

Бо дарду ғаме, ки додай, шукрона,
Бо бешу каме, ки додай, шукрона.
Аз моли ҷаҳон барои дандонқобӣ,
Чун ҳас қаламе, ки додай, шукрона.

Гул қард зи хун саҳифи номаи мо,
Бо пой шикаста меравад хомаи мо.
Чун гург зи пушти сайд хун лесида,
Думболагир аст ҳасми худкомаи мо.

Чун майсаи худрӯй нумӯе дорем,
Дар шабнами субҳ шӯстушӯе дорем.
Мангар, ки чӣ гунаем гардолуда,
Бингар, ки чӣ гуна рангу бӯе дорем.

Ҳар шох дар ин боғи гулафшон бошад,
Китфест, ки гоҳи гирия ларзон бошад.
Ин хок мазори кӯхнаи ҳамворест,
Ҳар барг кафи дасти дуохон бошад.

Инҳо, ки зимоми давр бигрифта базӯр,
Дар мотами дигарон кунанд ишрату сур.
Ҳоло ба кучо равему фардо ба кучо?
Эй вои касе, ки меравад аз паи кӯр.

Шабмонда шудем дар шаби чун шаби гӯр,
Не ак-аки сағ зи дуру не чашмаки нур.
Аз баҳри савоб, кӣ фурӯзад шамъе,
Ку дасти асокаше, ки моем чу кӯр.

Месӯзаму ёд кас зи доғам накунад,
Парвона гузар сӯи чароғам накунад.
Чун боғи хазонрасидаи матрукам,
Мӯру малаху мор суроғам накунад.

Ғам як нафасам тоқаву танҳо нагузошт,
Як гӯша барои беғамӣ ҷо нагузошт.
Бо ин ғами рӯхарош созам ночор,
Кас бар сари сояи худаш по нагузошт.

Баддидаи осмон чаро Чамшед аст?
Мехраш ҳама бар Заҳок бошад доим.
Дехқон, ки дарахти зиндагӣ сабз аз ўст,
Чун реша даруни хок бошад доим.

Эй дил, зи чароғи ишқ рӯшан бошӣ,
Эй қон, зи баҳори ишқ гулшан бошӣ.
Ман чилла нишастаам чу дар гӯшаи ёд,
Эй ғам, чӣ ғамат расид, бо ман бошӣ?

Чашмони ту офат асту офатзада ман,
Ҳичрони ту ғурбат асту ғурбатзада ман.
Наздиктар аз манат мағӯ ҳаст, ки нест,
Бегона чаро қарибу ҳичратзада ман.

Нав гаштани мавчи рӯд аз костан аст,
Ороста гулситон зи перостан аст.
Фарёд макун, ки пешпой хӯрдам,
Афтодани мо чу машқи бархостан аст.

Савдои ҳаётро хироче бошад,
Ғамҳои замонаро илоче бошад.
Теғе, ки қазо кашид, беҳикмат нест,
Мӯро ба дукорд эҳтиёче бошад.

Рӯзе, ки ба шаб расид, нопайдо шуд,
Шодӣ, ки ба ғам кашид, вовайло шуд.
То соя чудо нагашт аз домани субҳ,
Шаб мурд агар, рӯзи дигар эҳе шуд.

Ин субҳ саҳифаест нокарда сиёҳ,
Дар ӯ начакад кош, ки як доғи гуноҳ.
Чун чашми гуселанда банам дидаи гул,
Ин рӯз мусофирест, рӯ карда ба роҳ.

Дер асту замини ман накиштаст ҳанӯз,
Чун дафтари шеъри нонавиштаст ҳанӯз.
Чашмам ба ғубори тирамоҳ, пиндорам,
Гарди қаҳи хирманам нашиштаст ҳанӯз.

Имшаб, ки ҳаво рӯи дарам гирён аст,
Барги лаби ман барги таги борон аст.
Дар кӯлмаки кӯчаҳои сарбастаи шаб,
Чашми бараҳам ҳубоби саргардон аст.

Бо ҳам ману ту, чароғ, то кай сӯзем,
Бо синаи пур зи доғ то кай сӯзем?
Як шаб ғами ҳаршаба, ки одат кардаст,
Моро бикунад суроғ, мо кай сӯзем?

Гулпарварию бурун зи боғат карданд,
Бедоғ диле дориву доғат карданд.
Худсӯзии шабҳои туро кай донанд,
Онон, ки чунин сияҳчароғат карданд.

Чун дид чӣ кардааст тақдир ба гул,
Додаст фалак чӣ дояи пир ба гул,
Аз чоки гиребони сияҳ берун кард
Пистон-ш сапеда, ки диҳад шир ба гул.

Имрӯз хазон чӣ баргбезон кардаст,
Парвезани хуршеда авезон кардаст.
Ёрони маро ҳавои сармоии давр
Мурғони баҳории гурезон кардааст.

Дар рӯи замин роҳ хати ожанг аст.
Домони замин зи хуни ман гулранг аст.
Ман шоҳаи навбарам, шикастам сари гул,
Дар кундаи ман нишони захми санг аст.

Ку субҳ дамад, синаи шаб чок кунад?
Шодӣ гузаре бар дили ғамнок кунад.
Ку панҷаи офтоб аз чехраи гул
Ашки алами шабонаро пок кунад?

Дар кашмакаши ҳаёт бас кост дилам,
Бисёр зи по фитоду бархост дилам.
Гӯям, нафасе рост кунам, менигарам,
Зистам на бад-он гуна, ки мехост дилам.

Бологузар аст ғайр дар хонаи ту,
Бадхоҳ савор бар сари шонаи ту.
То рӯҳи ту аз банди ғуломӣ нараҳад,
Пуршок бувад мудом пешонаи ту.

Дар гӯшаи бекасӣ ба ғам мегирям,
Бисёр ба дарду бо алам мегирям.
Печида зи сӯзи дард то рӯз чу дуд,
Чун шамъ ба холи худ худам мегирям.

Ин нома, ки бо ашки чудой кардам,
Бо нома дили шикаста рой кардам.
Аз сахтии зиндагӣ ҳикоят чӣ кунам,
Рафтам дари душманам, гадой кардам.

Душман накунад он чӣ ба ман кард ҳаёт,
Овора маро ба ҳар ватан кард ҳаёт.
Н-аз рафтани умр мӯи ман гашт сафед,
Як мурдаи зиндаро кафан кард ҳаёт.

Ин субҳ, ки мерасад, чӣ дорад дар дил,
В-он донаи ашки шаб чӣ орад ҳосил?
Чун гулбуни боғ зиндагӣ бояд кард,
Лабҳо пури хандасту пояш дар гил.

Чун гард нашав, ки печутобат бошад,
Саргаштагии дашти харобат бошад.
Покиза чу шабанами саҳар бояд зист,
Хоҳӣ, ки дурахши офтобат бошад.

Чун мӯр савори хас ба оби гузарон,
Бар раҳмати беғаме чӣ бошӣ нигарон?
Олам ҳама дар туву ту чӯй ҳама чо,
Худро бишинос, то шиноси дигарон.

Аз роҳи сафар ба чеҳра чанг овардам,
Дар сина дили зи ғусса танг овардам.
Аз шарми тихидастии худ, ёри азиз,
Дар пеши ту ранг бурда ранг овардам.

Аз лутфи туам ба дил фараҳ бошад, бас,
Аз чашти туам ними ниғаҳ бошад, бас.
Пои басафар дораму раҳтӯшаи кам,
Ишқи ту маро тӯшаи раҳ бошад, бас.

Дар ишқи ту обрӯ гирифтаст дилам,
Бо дарду ғами ту хӯ гирифтаст дилам.
Аз дида кучо равӣ чу аз дил наравӣ,
Эй сайди гуреза, бӯ гирифтаст дилам.

Ҳар зот ба зоти хеш дил мебандад,
Бегонапараст, бар ту олам хандад.
Парвардаи рӯзу рӯшноист, нигар,
Соя чу ба шаб расад, ба шаб пайвандад.

Бигрифт рақиб сангу мо шиша ба даст,
Ҳушёр будаст хасму мо ғофилу маст.
Кардем баланди роҳ ҳар мардуми паст,
Гард аз таги по чу хест, бар дида нишаст.

Ту синаи меҳру душманат ташнаи кин,
Ту ташна чу кабку душманат чашманишин.
Ту шуълаи саркашӣ, на хокистару гард,
То чанд лагадкӯб, шавӣ ҳамчу замин?!

Бар санг чу зад неши каландам, қач шуд,
Чун доси дарав қадди баландам қач шуд.
Гарчи ба таноби умр ченаш кардам,
Қоне, ки чу чӯя рост кардам, қач шуд.

Камриқ дилам ҳар он-ч мехост, нашуд,
Як лаҳзаи умр бе каму кост нашуд.
Мардум ҳама гандумора хирман карданд,
Эй доси дарав, гардани ту рост нашуд.

Дурдонаи чон, дашти кабобам бе ту,
Чун майсаи дар ҳасрати обам бе ту.
Ёбам раҳи зиндагӣ, наёбам, гап нест,
Худро, ба ту сад қасам, наёбам бе ту.

Дурдонаи чон, ту дар амон бошӣ, бас,
Фонист чаҳон, ту ҷовидон бошӣ, бас.
Як шоири муфлисам, ту дониву Худо,
Дороии ман ба ду чаҳон бошӣ, бас.

Аллоҳ, агар халифа ин сон бошад,
Ақли ҳама дар ҳукми ту ҳайрон бошад.
Иблис, ки шайтони одам дидаст,
Аз сачда накарданаш пушаймон бошад.

Не гӯш ба оху не ба ҳарфам кардӣ,
Сармозадаи дили чу барфам кардӣ.
Савдои ту хом буд, касодат кардаст,
Ман давлатиту будам, чӣ сарфам кардӣ.

Эй дӯст, чароғи ҳучбемори¹ туям,
Гирён ба сари кӯчаву бозори туям.
Фардо ба дари мазори ман чилла нашин,
Имрӯз биё, ки зиндаам, зори туям.

¹ Ҳучбемор – касе, ки бемор асту нахобида мегардад.

То чанг задам ба тори дил, чанг шикаст,
То пардаи нола хест, оҳанг шикаст.
Бар санг задам сарам магар сар шиканад,
Сар монду балои сар, вале санг шикаст.

Дил, тавсани мастӣ, на чу ёбуи саворӣ,
Бас шахдаҳанӣ, сахтсарӣ, сустмаҳорӣ.
Морову худатро ба бало мондаву монӣ,
Девонаи ҷарпар, ту сари тарс надорӣ.

Ку дасти ҳавас, ғунчаи ноқида бичинад,
Н-олуда ба ғам кист, ки олуда бубинад.
Олам ҳама ҷавлонғаҳи ташвишу ғаму дард,
Н-осуда кучо равад, ки осуда нишинад.

Эй бахтсияҳ, Худо ба ёдат нарасад,
Фарёд накун, ки кас ба додат нарасад.
Бо пову ба сар давиданат беҳудааст,
Аз ризқи Худодода зиёдат нарасад.

Чун сабзаи рӯи роҳ помолат, ишқ,
Кардаст замона, вой бар ҳолат, ишқ.
То зинда будам, ҷона ба ҷонат мондам,
Баъди сари ман чӣ мешавад ҳолат, ишқ.

Хирман пури пайхум аст, бодаш кӣ кунад,
Дар дил ғами мардум аст, шодаш кӣ кунад.
Дар зиндагиам касе ба қадрам нарасид,
То шаб намурад ҷароғ, ёдаш кӣ кунад.

Не бор, на гул, на барг мондаст маро,
Як шохи пас аз тагарг мондаст маро.
Кардем, накардем, гузашт он чӣ гузашт,
Умед ба лутфи марг мондаст маро.

Кардаст ғубори зиндагӣ бетобам,
Доруи ғами замонаро мекобам.
Фарёд, ки зиндагии қач гӯю натарс,
Оинаи қачнамошт, қач метоабам.

Оринасабе, ки ор дорад, бодо,
Бо асли худ ифтихор дорад, бодо.
Гул баҳри ҳимояи худу гулбуни худ,
Чун ханчари тез хор дорад, бодо!

Кӣ чамъ кунад қавми парешони маро,
Обод кунад гӯшаи вайрони маро.
Кист он, ки зи хоби паҳлавонӣ як рӯз,
Бедор кунад Рустами Дастиони маро.

Айби ману айби туву хайфи туву ман,
Чун суфраи сагканда шуда пора Ватан.
Чун рӯд ба чӯи дигарон рафта чудо,
Не шӯр ба сина монд, не зӯр ба тан.

Монда гули қоҳи хирманам дар сари ман,
В-ин чок чу дил дравии дар бари ман.
Ҳайрон шудаам, ки бо зимистон чӣ кунам,
Гар ходими андоз чу кӯбад дари ман.

Шохи тарабам, ки тоқабарг аст, эй дӯст,
Пасмондаи офати тагарг аст, эй дӯст.
Тан пир шавад чу дил чавон аст, чӣ бок,
Дил пир шавад, ҳаёт марг аст, эй дӯст.

Парвардаи шири поки борон ману дил,
Монем ба сабзаи биёбон ману дил.
Бозичаи дасти гирдбодем, дарег,
Монанди кулулахори ғелон ману дил.

Бархӯрд ба санг то замоне сари мо,
Бисёр қалам гирист бар дафтари мо.
Мо масти шароби осмонӣ будаем,
Душман паи он, ки бишканад соғари мо.

Гоҳам ба гумони бехудой куштанд,
Гоҳам ба забони ошноӣ куштанд.
Аз решаву аз кундаву аз шоха маро,
Карданд чудову дар чудой куштанд.

То дар паи зиндагӣ ба роҳ афтодем,
Сад бор ба чоҳи иштибоҳ афтодем.
Гуфтем дари рози фалак боз кунем,
Ду чашм бар осмон ба чоҳ афтодем.

Мон, чун лаби чашма чашми дил нам бошад,
Камбахт диле бувад, ки камғам бошад.
Бе сарвати дард мурдаву зиндаи мо
Чун мурдаи камбағал камодам бошад.

Ин барги хазон саҳифаи дафтари ғам,
Аз қиссаи мочарои маргу одам.
Дар сина муҳаббати ту хоҳем гузашт,
Хуршед дар оғӯш бимирад шабнам.

Ин дил, ки мудом хӯи саркаш дорад,
Дар хок равад, ба ғам кашокаш дорад.
Эй бод, ба хоки турбатам пой намон,
Хокистари ин алов оташ дорад.

Инҳо, ки ба сад забон фусунат созанд,
Аз хонаи офият бурунат созанд.
То шираи қони ту бинӯшанд чу май,
Чун шиша бағалкашон нагунат созанд.

Ҳарчанд ба чашми ақлу дил менигарам,
Бар олами асрори ту роҳе набарам.
Умрам чу қатораест, ман шишта дар он,
Аз шахри ҳақиқати ту шаб мегузарам.

Чун рондаи даргоҳи ту бо ҳоли табоҳ,
Аз ту ба ту мекунам шикоят, Аллоҳ.
Кӣ кард гуноҳу кӣ кашад чазри гуноҳ,
Бар адли ту офарину аз қаҳри ту оҳ.

Девору дари баланд дорӣ, чӣ кунам,
Моро ба дарун намегузорӣ, чӣ кунам.
Хоҳам, ки ба гарди ту расам, натвонам,
Ман пой пиёдаам, саворӣ, чӣ кунам.

Аз рафта баҳор мушти хоре мондаст,
Аз бод ба рӯи гул ғуборе мондаст.
Аз ишқу ҳавасҳои ҷавонӣ, ки гузашт,
Афсӯсу дареғи бешуморе мондаст.

Чандест дар ин хароба раҳ мепӯям,
Огоҳ наям, чиро чаро меҷӯям.
Ҳарчанд ғубори рохро аз рӯям
Чун гурба ба оби даҳанам мешӯям.

Баҳор омад, баҳор омад, хуш омад,
Баҳори гулҳумор омад, хуш омад.
Ғарибирафтае аз мардикорӣ
Пушаймон бар диёр омад, хуш омад.

Баҳор омад, биё бо ҳам нишинем,
Гуле аз гулшани дидор чинем.
Ҷавониро, ки фасли орзухост
Чу рӯзе бигзарад, дигар набинем.

Баҳор омад гулафшон шав, дили ман,
Чу субҳи чехрахандон шав, дили ман.
Ба хоки орзу парвардамаат ман,
Гулистон шав, гулистон шав, дили ман.

Баҳор омад, диёрам гулбасар шуд,
Ватан зеботару ободтар шуд.
Бидеҳам ҷоми шоирона, соқӣ,
Ки сози нӯшбодам шеъри тар шуд.

Диле дорӣ дили поки фаришта,
Зи раҳм обу гилат бошад сиришта.
Замини ботинат гулбоғи меҳр аст,
Матои ҳастият аз раҳм ришта.

Дилам дар дини ишқи туст, осӣ нест,
Гила аз дӯст кардан носипосӣ нест.
Зи ширинрӯиҳои дард донистам,
Ки баъди марг ҳам аз ғам халосӣ нест.

Хонаат сард шуд, дарегат дил,
Шодият дард шуд, дарегат, дил.
Дошт сурхит бо сафедият бозӣ,
Сурхият зард шуд, дарегат, дил.

Ачаб роҳест роҳи зиндагонӣ,
На анҷом аст онрову на оғоз.
Ҳазорон пешпой хӯрда дар он,
Ҳазорон пешпой меҳӯрад боз.

Ашке, ки ба дида чош кардам рӯзе
Чун пой баровард, ба рӯям бидавид.
Дарде, ки ба хонаи дилам меҳмон буд,
Он хона хароб карду чашмаш напарид.

Аз оби чабин чу қатраборон созам,
Сарсабз дили реги биёбон созам.
Нокарда Худо равам ба дӯзах онро,
Бо обилаи даст гулистон созам.

Агар сад лайлаин душман бихонад,
Ба рӯи чашму мижгонат нишонад.
Туро охир газад чун даст ёбад,
Ягон сағ аз сагии худ намонад.

Маҷӯ дунё, биё, дунё дили мост,
Пур аз ғавғо, пур аз савдо дили мост.
Зи нодории худ доро бинолад,
Ба ғамҳои худаш доро дили мост.

Бӯсаи хома ба рӯи коғаз
Аз худаш доғи сияҳ мемонад.
Дар бари рӯи сафеди ту бирав,
Аз ду сар доғи ниғаҳ мемонад.

Ба ҳар чо мулку манзил мефурӯшанд,
Табибон заҳри қотил мефурӯшанд.
Намеёбанд як шахси харидор,
Ба дӯконе агар дил мефурӯшанд.

Намедонам ризои Ҳақ чӣ бошад,
Дар он ки одам одам мефурӯшад.
Зи дӯкони замон шодӣ начӯед,
Ки ин дӯкон фақат ғам мефурӯшад.

Ҳаво меноладу мегирад имшаб,
Намедонам фалак дар мотами кист.
Ғами неку бади дунё ғами мост,
Кӣ медонад, ки дунё дар ғами чист.

Фарёд зи ҳамлаи хазонтози ачал,
Ҳайф аз гули ношукуфтаи боғи падар.
Гуфтам, ки шавӣ паямбари муждаи бахт,
Рафтиву дарего, ки шудӣ доғи падар

Чашмаи Хизр кучову нафаси Саркокул,
Хуштар аз боғи Ирам хору хаси Саркокул.
Ҳар кӣ Зам-Зам талабад, чашмаи Чинго бинад.
Каъбаро тарк кунад аз ҳаваси Саркокул.

Рангам чу хазони зардранг аз ғами ту,
Дунёи кушод гӯри танг аз ғами ту.
Монанди дарахти мевадори сари роҳ
Бар сар бихӯрам ҳазор санг аз ғами ту.

Эй чашм, чӣ мезанӣ ба рӯм об дигар,
Ин кулча чӣ мешӯй ба зардоб дигар.
Хоби сари остини моро напарон,
Эй ғуссаи зиндагӣ, бикун хоб дигар!

Олудаи гард барги гул мебинам,
Дилҳо ҳама чун чашми муғул мебинам.
Бозори калобаест айём, дар он
Колои бародарӣ ба пул мебинам.

Ҳоло, ки ба боғи гулбасар мемонам,
Гар хушк шавам, зи худ асар мемонам.
Бар Каъба ба по равам, Ватан, баргардам,
По неву ба домани ту сар мемонам.

Ин гуна, ки дард мекунад тап-тапи ман,
Тарсам, ки ачал дигар нагирад гапи ман.
Май гуфт: Ҳавои ман зи сар берун кун.
Шарташ - хапи ту гуфтаму узраш - хапи ман.

Чун мурғи шикастабол пар боз кунад,
Бар хок фитад чу азми парвоз кунад.
Мушкил ғами зиндагӣ, аз он мушкилтар:
Хоҳӣ, ки ачал расад, ачал ноз кунад.

Хоҳам накунам фикри замон, натвонам,
Андешаи умри гузарон, натвонам.
Мӯрам, ки ба зарфи шишагӣ афтодам,
Кӯшам, ки бурун шавам аз он, натвонам.

Гумном шавад касе наҷӯянд онро,
Нопок шавад гуле набӯянд онро.
Доғест ба домани дилат, покаш кун,
Чизе, ки шавад чирк бишӯянд онро.

Чун фурсати зиндагӣ нафас бошаду бас,
Кашмокаши мо кори абас бошаду бас.
Якчанд будем ошики рӯи баҳор,
Дидем баҳор хору хас бошаду бас.

Эй бандаи хокбарсари хоксиришт,
Пиндори ту қач бошаду рафтори ту зишт.
Аз рӯи замин туро Худо хоҳад ронд
Он гуна, ки ронда буд рӯзе зи биҳишт.

Мо хоки гузаштагони худ бод кунем,
Дунёи кушандаи худ обод кунем.
Арвоҳи ватанфурухтагон шод кунем,
Оқипадареро ба дуо ёд кунем.

Бахшам ҳама чизу миччаам ҳам нахӯрад,
Ин одати тоҷиким барҳам нахӯрад.
Озурдани душманам раво кай бинам,
Ман ғам бихӯрам, ки душманам ғам нахӯрад.

Бологузари маҳфили мо буд шароб,
Якчанд азизи дили мо буд шароб.
Гуфтем, кунад мушкили моро осон,
Дидем, ки худ мушкили мо буд шароб.

Он чом, ки шоирона хӯрдем, шикаст,
Ҳар бор ба ҳар баҳона хӯрдем, шикаст.
Он айш, ки ҷовидона метофт, намонд,
Савганди бародарона хӯрдем, шикаст.

Зӯраш ба баҳори дили мо чун нарасид
Аз кардаи худ хазон пушаймон шуду рафт.
З-озурдани чони ман хунук шуд дили ғам
Ҷонсахтии чон бидиду ҳайрон шуду рафт.

Ин тӯда баҳори гулбасар нашносад,
Ҷуз сабзаи сабзии дулар нашносад.
Чун парда кашидааст чашмаш аз ҷаҳл
Хайём шавад зинда агар, нашносад.

Гул нест дилам, ки бӯ кунӣ, партоӣ,
Ё об, ки дастурӯ кунӣ, партоӣ.
Дунё, ту най агар ки рухбоз, аз чист
Ҳар рӯз ҳазор шӯ кунӣ, партоӣ?

Ашки қаламам, ки бар варақ меборад,
Хунобчаест аз шафақ меборад.
Гӯй таги осмон шикоф аст ин шом,
Борон зи ҳаво чун зи табақ меборад.

Дил хост зи ман касе агар, чон додам,
Як хост агар, ҳазорчандон додам.
Монандаи Файзалӣ¹ шаб аз синаи соф,
Ман халтаи гандумам ба дуздон додам.

Наврӯз шавад, дашту даман сабз шавад,
Пироҳани кухнаи чаман сабз шавад.
Хуш бахти гуле, ки дар Ватан хок шудааст,
Хуш умри гуле, ки дар Ватан сабз шавад.

Замин майдони чанги ору нанг аст,
Замон помоли тӯфони Фаранг аст.
Хуросони бузургам пора-пора,
Миёни Рустаму Сӯҳроб чанг аст.

¹ Файзалӣ – ишора ба латифаест, ки ҳофизи шинохтаи тоҷик Файзалӣ Ҳасан халтаҳои гандумашро бо дасти худ ба китфи дуздон бор кардааст.

Худоё, дар дилам тӯфони Нӯҳ аст,
Ғамам қуҳу манам аз дудаи Нӯҳ.
Мабодо, ки дар ин тӯфон шавам ғарқ,
Қиёмат мешавад дар олами рӯҳ.

Алам дорад, алам дорад дили ман,
Намедонам, чӣ ғам дорад дили ман.
Аламҳои киро мегирад аз ман,
Чаро бар ман ситам дорад дили ман.

Ба ҳоли ғунча хору хас бигиряд,
Хазон аз тарси рӯзи пас бигиряд.
На рангу бӯ гулистонро, на зебе,
Ҳаво бар мурдаи бекас бигиряд.

Худоё, ин чаҳон оташ гирифта,
Замину осмон оташ гирифта.
Бимонад бар гули оташ ситора,
Ки коҳи Қаҳқашон оташ гирифта.

Дареғи бодае дар ҷоми мо нест,
Дареғи лаҳзае бар коми мо нест.
Бимонад чун китоби бемукова
Пас аз мо зиндагиву номи мо нест.

Чаҳон бар мурғи чӯчадор монад,
Ятимат чун кунад аз худ биронад.
Хати қисмат хати душворхон аст,
Кадомин хатшинос онро бихонад?

Хати хонои девони ҳавасҳом
Чӣ нохону паридаранг гаштаст.
Ба ғори синаам обе чакида,
Дилам ҳамчун китоби санг гаштаст.

Дарахти кирмгаз гаштӣ, тани ман,
Ки кирми дардҳо обат макида.
Ҳама паррандаҳои шӯру шавқат
Дигар аз шохи беваргат парида.

Ғаму дил ҳамчунон ҳамсоия бад
Барои ҳар гапе бо ҳам ситезанд.
Чӣ сирре бошад андар хонаи чашм,
Ки хобу ашк аз он мегурезанд.

Ҳазорон шӯру ғавғо дар дили ман,
Ҳазорон сиру савдо дар дили ман.
Ғами бечорагии худ надорам,
Ғами тақдири дунё дар дили ман.

Ҳаво сард аст имшаб, сарди сард аст,
Ҳаво ҳамчун дили пири бадард аст.
Алохонам, алохонам, алохон,¹
Хаёлам кӯдаки беҳудагард аст.

Замони ашку хун шуд ин замона,
Замони наҳсу дун шуд ин замона.
Ҳаде, ки одаму одамгарӣ дошт,
Шикаст, аз ҳад бурун шуд ин замона.

¹ Алохон – хавотир.

Аз хона баромадем, ғавғо паси пушт,
Бар роҳ даромадем, дунё паси пушт.
Аз суду зиёни зиндагӣ бубрида,
Рӯ сӯи Худо кардем, савдо паси пушт.

Пайғамбару паҳлавоннажод, аст яқин,
Ҳар субҳи диёри тоҷикон пушт ба пушт.
Чун Зол сафедсар ба дунё ояд,
Бо ханда таваллуд шавад чун Зардушт

Дар сина ғами алови чакдон дорам,
Як хотири чун абри парешон дорам.
Дилташнагии реги биёбон дорам,
Ҳарчанд ба сар барфи зимистон дорам.

Он дил, ки ягон ҳавас надорад, мурда-ст,
Ҷисме, ки даму нафас надорад, мурда-ст.
Қавме, ки дар ин ҷаҳони душман пасу пеш
Андешаи пешу пас надорад, мурда-ст.

Сармаст зи бодаи маонӣ дили мо,
Сарсабз зи ишқи зиндагонӣ дили мо.
Дар чашми ту пири дақ намояд, лекин
Шӯридасар аст чун ҷавонӣ дили мо.

Дар суҳбати хоси ту нишинад мардум,
Гап пош мадеҳ, гап бичинад мардум.
Гар пухта шавӣ, пухта кунӣ хомеро
Монанди хазон бадат бубинад мардум.

Ҳафтад баҳор рафту дар теппаи сар
Барфест зи ҳафтад зимистон монда.
Аз дафтари зиндагии ҳафтадварақ
Ҳафтад калимаи пушаймон монда.

Ҳар суду зиён, ки дида будем, гузашт,
Ҳар заҳру зақуме, ки чашидем, гузашт.
Чун мӯи дарози духтари ҳампарта
Аз зулфи умед мекашидем, гузашт.

Дур аз ватанам, напурс, чун мехушкам,
Чун решаи аз хок бурун мехушкам.
Монанди чанор бо дили хокистар
Сабзам зи буруну аз дарун мехушкам.

Умре ба миёни халқ сарсон будем,
Чун Хизр зи чашми халқ пинҳон будем.
Моро нашинохт ин замони дилкӯр,
Ҳарчанд чароғи нурборон будем.

Пурсанда, ба гӯр пурсупосам накунӣ
Аз гӯру қиёмату биҳишту аз хур.
Як умр барои дигарон мезистам,
Бигзор, барои худ бизиям дар гӯр.

Қосид биояду набахшам қонро,
Шоиста наям чокарии яздонро.
Дӯзах, ки барои чун мане сохтааст,
Номард манам, агар нахоҳам онро.

Ҳафтод баҳор рафту ҳафтод ҳазон,
Не пухта аз ин бимонду не хом аз он.
Хушку тари боғи умрро мешикананд
Дарду табу ғуссаҳо чу ҳезумшиканон.

Чун тоҷики нав намехӯрам нони ҳаром
Бо фазли ту мехӯрам қасам, бовар кун.
Аҳде, ки ба ту бубастаам чун бобом,
Инкор кунам агар, маро кофар кун.

Дар роҳ будам, ки пири ларзон омад,
Бо хотири чун барги парешон омад.
Гуфтам: – Сабаби ларзаи ту чист, бигӯ,
Гуфто, ки чӣ мепурсӣ, зимистон омад.

Дар пуштаи Саркокул дарав мекардам,
Рӯзам ба азобу ранҷ шав мекардам.
Ҳар фурсати роҳате, ки дорам имрӯз
Мешуд, ба азоби он гарав мекардам.

Бигашт баҳору гул накардӣ, эй дил,
Пармуча чу пири гурдадардӣ, эй дил.
Бигашт ҳарорати ҳаво аз панҷоҳ,
Чун ағбаи пурбарф ту сардӣ, эй дил.

Дар боғ дарой, гул начинӣ, ҳайф аст,
Чун сабза ба пой гул нашинӣ, ҳайф аст.
Ин умр барои лаззати дунёист,
Гар лаззати умрро набинӣ, ҳайф аст.

Бархез, ки субҳи чехрахандон омад,
Аз хона бурун баро, ки меҳмон омад.
Овозаи омад-омади Наврӯз аст,
Поёни шаби сарди зимистон омад.

Бар шаш тарафи умр сафаркарда манам,
Душворию роҳ пуштисаркарда манам.
Роҳе, ки чавон аз он гузаштан хоҳад,
Афтодаву хеста гузаркарда манам.

Бо кас на ки бо ғамам ситезам имшаб,
Хуни дили ғам зи дида резам имшаб.
Аз суҳбати дилгирифти ёри ноаҳл
Бар суҳбати бода мегурезам имшаб.

Мардонагие касе чу соғар накунад,
То об ба кас надод, лаб тар накунад.
Гуфтам, ки шароб нӯш, кибрат бубарад,
Ин мумсики кибрдор бовар накунад.

Дар сар ҳаваси диёри мардум дорӣ,
Аз ёру диёр мекунӣ безорӣ.
Чун бӯғи сабук чу аз Ватан канда шавӣ,
Як умр чу абр ашки ҳасрат борӣ.

Як зарра агар ҳиммату мардӣ дорӣ,
Бар гардани дигарон нашав сарборӣ.
Хоҳӣ, ки ба офият ба манзил бирасӣ,
Бояд ҳақи бори худ худат бардорӣ.

Барге, ки тамоми фасл болошин буд,
Афтода ба зери по ачаб хор шудааст.
Гӯй, ки зи мансаби баланд афтода,
Бар сактаи дил зи ғам гирифтор шудааст.

Дар дил алами нуҳуфта дорад дили ман,
Тӯфони фиғони хуфта дорад дили ман.
Охир, на аловгирӣ ой, бинишин,
Гапҳои ба ту нагуфта дорад дили ман.

Бас ханда, ки пушти парда дарде дорад,
Бас ғунча, ки лаб кушод, гарде дорад.
Афтоб, ки сӯи ҳама кас механдад,
Аз сӯзи дарун чехраи зарде дорад.

Резад арақам ҳавои боронворӣ,
Сӯзад дилакам чехраи деҳқонворӣ.
Як донаи кишткардаам сар накашид
Аз хоки дилам гандуми бирёнворӣ.

Ёр шав то дар сафар бишносамат,
Лаҳзаи хавфу хатар бишносамат.
Кистӣ, дунёи пинҳони ту чист?
Маст шав, то хубтар бишносамат.

Тақдир ба дасти туст, тадбираш кун,
Қисмат ба ту бад кунад, зи бад сераш кун.
Азми ту агар кӯдаки домангир аст,
Устод агар туй, чаҳонгираш кун.

Дар олами фитнаи чаҳолатобод
Як гӯшаи амн нест, як хотири шод.
Шаб буд дар андешаи тақдири замин,
Дар мӯи сиёҳи шаб сафедӣ афтод.

Шинам таги соя, мезанад афтобам,
Дар соҳили рӯд сабзаи беобам.
Хоҳам, ки ба болини тарам сар монам,
Ҳар пашшаи кӯр мепаронад хобам.

Моем муқими асри пурғавғое,
Бозори калобаи пур аз савдое.
Бо дӯст чӣ гуна метавон хилват кард.
Бе пашша набуду нест ин чо ҷое.

Вақте ки ба умрдӯздӣ одат кардаст,
Як рӯзи дигар зи умр ғорат кардаст.
Шаб ҳамчу занони танфурӯши кӯча
Аз баҳри фиреб сатри аврат кардаст.

Кай чашми умед бар саробе дорем,
Чун косаи чашми пур зи обе дорем.
Ҳаргиз накашем азоби танҳоиро,
Ҳамчун ғами ту чу ҷуфти хобе дорем.

Аз хок Худо чу ҳаст он рӯзаш кард,
Оташ дар ӯ афтоду чаҳонсӯзаш кард.
Маҳтоб, ки дошт шӯҳрати хушрӯй
Ин одами хуксар таҷовузаш кард.

Сармои дилат гули карахтам кардаст,
Беранг чу барги такдарахтам кардаст.
Рӯ тофтани ба қаҳру нозат як сӯ,
Чашми сияҳат сиёҳбахтам кардаст.

Хешӣ чу Ватан хеши қарибам накунад,
Дармон чу ҳавои он табибам накунад.
Дар манзили хомӯшон нагирам ором
Хоки Ватанам агар насибам накунад.

Раҳ гум накунем, раҳнамое дорем,
Аз по назанем, пешвие дорем.
Бо ин ҳама куфру бидъату шаккоқӣ
Навмед наем, чун Худое дорем.

Пурҳузн ҳавои даҳру маҳзун дили ман,
Пурхун дили соғар асту пурхун дили ман.
Не бунғаҳи бод ояду не наъраи маст,
Мурдаст тамоми шаҳр ҳамчун дили ман.

Шаб рӯз шуду чароғи раҳ гирён аст,
Бечора тамоми шаб тағи борон аст.
Месӯзаду мегиряду раҳ мепояд,
Кӣ гуфт, ки раҳпой ғами осон аст.

Умре зи сари баланд меболидем,
Аз зарбаи таърих наменалидем.
То чехраи зардамон набинад душман
Хуни дили худ ба рӯй мемолидем.

Кистам, чӣ касам, ки мекунам раҳбонӣ?
Шабмондаи раҳгумзадаи сарсоне.
Дар ин раҳу рӯ сари ягон хор намонд,
Номонда ба пой ман паи дандоне.

Чун чашма қазо ба куҳу сангам зодаст,
Роҳам зи миёни чӯю чар афтадаст.
Фарёди дили маро дар ин сангистон
Посух фақат дараҷавобак¹ додаст.

Аз умр чӣ дидаем? Дардеву ғаме.
Аз боғ чӣ чидаем? Хори аламе.
Аз холи чаҳон ҳамин қадар фаҳмидем,
Заҳҳоки араб нишаста бар тахти Ҷаме.

Ин хок, ки ҳамчу модараш медонам,
Аз чони азиз беҳтараш мехонам.
Маргам чу дарахти сабз агар тарбур кард,
Сар дар бағали муаттараш мемонам.

Пиндоштай, оқилтарин хоҳӣ шуд
Душман ба ватан ба номи дин хоҳӣ шуд.
Шоҳе, ки дар он нишастай, эй чоҳил,
Чун арра кунӣ, хоки замин хоҳӣ шуд.

Не чангу ғубори роҳи пурчангу ғубор,
Не умри дароз мӯсафедам кардаст.
Он риши ҷавон, ки рӯсиёҳам мекард,
Боқл шудасту рӯсафедам кардаст.

¹ Дараҷавобак – акси садое, ки аз куҳ мебарояд.

Дар ҳар сари хор риштаи умри ман аст,
Дар ҳар кафи хок киштаи умри ман аст.
Ҳар сангнавиштае бубинӣ дар кух,
Ғамҳои ба хун навиштаи умри ман аст.

Он кадр ҷафои зиндагӣ бар мо рафт,
К-аз чашмаи чашм хуни дил дарё рафт.
Дар лавҳи мазори ман ба хун бинависед:
Ғамдарчигари ғариб аз дунё рафт.

Ёрон ҳама бо ғами худанд овора,
Дармондаи дарди зиндагӣ, бечора.
Ғам монд фақат зи ҳамнишинони қадим,
В-ин дил, ки бувад чу чоми пора-пора.

Монандаи сабзаи раҳам пайхаста,
Сар то қадамам зери қадам бишкаста.
Бар ҳар дари умед, ки рӯ меорам,
Аз бахти бадам дари умедам баста.

Эй роҳ, кучост аввалу анҷомат,
Эй дӯст, кучост номаву пайғомат.
Чун қулчаи такалов то кай, эй дил,
Бинам таги хокистари сӯзон хомат.

Рафтиву дилам ҳазору як пора шуда,
Ҷоки дили порама кӣ дӯзад, оча.
Рӯзе, ки сарам ба болин ояд, чун шамъ,
Болои сарам дигар кӣ сӯзад, оча.

Шаб рафту саҳар омаду рӯзи ғами нав,
Махтоби сари марқади ту шом нахӯрд.
Аз донаи ашки ман умеде надамид,
Рӯҳи ту чу мурғи раста бар дом нахӯрд.

Моем палаксӯхтаи пухта базӯр,
Будем сари гул, ки чавонпир шудем.
Дар маҳкамаи чаҳон надонем чӣ сон
«Бо пой худ омадему занҷир шудем».

Аз партави рӯи ёр шомам рӯз аст,
Чашмони шарорабор зулматсӯз аст.
То ишқи ту ҳаст аз хазон нандешам,
Ҳар лаҳзаи умри ошиқӣ Наврӯз аст.

Дар боғ нишастаиву гул ҳайронат,
Бишкуфта баҳори ишқ дар чашмонат.
Харпанча задаст ҳамчу дасти ошиқ,
Хору ҳаси боғ бар лаби домонат.

Ин барги хазон, ки зери пой ману туст,
Чун номаи оғаҳӣ барои ману туст.
Мо аз паи рафтагон равонему бубин,
Чандин каси дигар аз қафои ману туст.

Дӣ ёр ба ваъдаҳо дилам хуш мекард,
Имрӯз ба дардҳо қаринам кардаст.
Хуш бод димоғи ёри бегонаи ман,
Дар хонаи худ ичорашинам кардаст.

Бас зуд гузашт беғамии ману ту,
Чун шадда гусаст ҳамдамии ману ту.
Хушдор ба ҳам будему хушҳол ба ҳам,
Кӯтоҳ будаст хуррамии ману ту.

Чандест дар ин бодияи ишқу ҳавас,
Бозичаи дасти бод ҳастем чу хас.
Шабмондаи хастаем дар дашти умед,
Не роҳ ба сӯи пеш донему на пас.

Оринасабему бо худоён хешем,
Аз насли каёнем в-аз он ҳам пешем.
Гуфтем ба бегонаву гӯем ба худ,
Мо пайкарасози қотилони хешем.

Чамшеди туро мубади нодони ту кушт,
Сухроби туро Рустами Дастони ту кушт.
Бадхоҳ, ки ғофилат ба майдон дарёфт,
Зад чағалате туро ба дастони ту кушт.

Мурғи чаманиву дар чаман белона,
Соҳибватанию беватан, бехона.
Эй қавм, туро умеди озодӣ нест,
То сачда кунӣ ба қабилаи бегона.

Буд дар лаби чӯ дасту гиребон моро,
Аз боиси об шӯру тӯфон моро.
Афтобаи дасти мурдашӯ ёд омад,
Оё, ки насиба мекунад он моро.

Рӯз аз паси рӯз бигзарад беҳуда,
Бигашт тамузу кишти ман надруда.
Пайваста мушаввашу парешон бошад,
Чун хоби палакбон дили н-осуда.

Борон бигузашту ашк дар дидаи гул,
Пурроз бувад лабони чумбидаи гул.
Монандаи чоки қалби садпораи ман,
Дарбеҳ нашавад қабои бидридаи гул.

Киштам зард асту киштзорам зард аст,
Рухсори тарам пур аз ғубору гард аст.
Ман шоири ошиқам, кунам деҳқонӣ,
Чизе, ки дарав кунам, азобу дард аст.

Бо даст канам наски баланди пушта,
Ангушти қаламгирам ба хун оғушта.
Пармуча¹ шудаест барги сабзи тарабам,
Мурғи дилаки маро замона кушта.

Дар китъаи помондаи хокаш ҳама қум,
Хун хӯрдаму чон кандаму киштам гандум.
Не майсаи тар дораму не хирмани пур,
Ман гӯшанишин шудам зи дасти мардум.

Пурсанд маро, ки бе ту ҳолам чун аст,
Аз доираи гумони кас берун аст.
Монандаи тарбузи расида моем,
Берун ҳама сабзаму дарун пурхун аст.

¹ Пармуча – пажмурда.

Ободии хонаи дилам, Дурдона,
Кошонаи дил бе ту бувад вайрона.
Бо кандани чон хушк нашуд решаи ғам,
Аз мазраи дил чун алафи бегона.

Биншастай рӯ ба рӯву чумбида ду лаб,
Аз ман ту гумони бад барӣ, нест ачаб.
Дар дидаи бадгумони хоболуда,
Гулбутта чу дузд менамояд дар шаб.

Гуфтам: Ватанам, дилам зи ғам бирён шуд,
Гуфтам: чаманам, сина аловистон шуд.
Гуфтам, ки кунам ҳикояти қисмати қавм,
Гап дар даҳанам сӯхт, чигар бирён шуд.

Чун нӯги қалам нӯги забонҳо суфтанд,
К-аз сад ҳунарат яке ба мардум гуфтанд.
Аз файзи баҳори табъи ту баҳра баранд,
Гулҳо, ки ба боғи маърифат бишкуфтанд.

Як чилваи орзуст дар сӯзиши дард,
Чашмакзании чароғ дар пардаи гард.
Бар теппаи сар задаст гар барфи сафед,
Шукрона, ки дил нагашт аз ишқи ту сард.

Гар қатра наметапад чу дил, дарё нест,
Гар зарра назад чӯш ба ҳам, дунё нест.
Гӯй, ки зи сӯзи мо чӣ суд асту зиён,
Имрӯз насӯзем агар, фардо нест.

Ё Раб, дили берахам чӣ исён дорад,
Гӯяд, ки бигӯ: бихиштӣ армон дорад?
Нодор ба ёди нони серӣ зиндаст,
Доро ба чӣ зиндааст чун нон дорад?

Калбеди дари хона надорад соя,
Не ходаи гӯр мешавад, не поя
Эй хок кашад нафси бади дунёро,
Ҳамсоя шудааст душмани ҳамсоя.

Фармуд Худои ориён пархезам,
К-аз сояи лутфи дигарон бигрезам.
Дар роҳи ҳаёт агар зи по афтодам,
Бар дасти худам така кунам, бархезам.

То кард қазо насиби мо луқмаи пок,
Чун мурғ ба нӯл дона чустем зи хок.
Бо захми каланди зиндагӣ сабз шудем,
Монанди замини кишт бо синаи чок.

Чӯем чӣ ком аз фалак беҳуда,
З-ин харбузаи мурдапалак беҳуда.
Ҳам дӯзаҳу ҳам бихишт аз мо будааст,
Тарсем зи иблису малак беҳуда.

Нопухта будем, бӯи хомӣ кардем,
Гумном шудему хасма номӣ кардем.
Шамшеру сиёсату фазилат, ҳамаро,
Додем ба душману ғулomӣ кардем.

Наздик чунон ба дарду доғем ба ҳам,
К-умре қаламу ману чароғем ба ҳам.
Дар гармиву сардиҳои солу маҳи дард,
Чун гулбуну хору нахли боғем ба ҳам.

Ҳушёрӣ баъди мастиям дарди сар аст,
Хандидани ман ҷафидани чашми тар аст.
Тарҳи ду ҷаҳон ҷӣ гуна қач сохтаанд,
Меъмор, ки мешиносамаш, боҳунар аст.

Одам, ки чу ӯ ҷону хирадбохта нест,
Гӯянд, Худои дигаре сохтанист.
Дар хидмати як Худо ба ҷое нарасид,
Худро ба балои дигар андохтанист.

Дар кори ҷаҳон тааммуле мебояд,
То кам накунад зам накунад, н-афзояд.
Моро, ки дар оташи бало пухта шудем
Як рӯз барад зи байну хоме ояд.

Ман худ ҷӣ касам, ки кас ба қадрам бирасад,
Бар кӣ бирасам, ки кас ба қадрам бирасад.
Ман чун нафасам, ки кас ба қадраш нарасад,
Не чун ҳавасам, ки кас ба қадрам бирасад.

Умед фиреб мекунад осонам,
Бо бозичае чу тифл саргардонам.
Гӯяд: ба мурод мерасӣ аз раҳи дил,
Дар роҳи кушудаи дилам сарсонам.

Садрангии мост аз фалаки сурху кабуд,
Ҳам нур зи оташ асту ҳам дудаду дуд.
Эй дӯст, биё, биё, ки бо ҳам бошем,
Дар гӯр зи ҳамдигар чудо хоҳем буд.

Аз марг нагӯ, аз ин дами ҳаст бигӯ,
Аз соқиву аз шаробу аз маст бигӯ.
Аз роҳати сабззор дар суҳбати ёр,
В-аз он чӣ Худо насиба кардаст, бигӯ.

Дороиву нодории дунё ҳама ҳеч,
Безориву бозории дунё ҳама ҳеч.
Фақри ману фаҳри туву фарқи ману ту
Пеши нафаси хории дунё ҳама ҳеч.

Э хор манам, хор манам, хор манам,
Савдозадаи гӯшаи бозор манам.
Ин мардуми бозор надонам чӣ харанд,
Вақте чу китоб беҳаридор манам.

Моем чу тоҷи тоҷдори мурда,
Яъне, ки чу зиндаи қатори мурда.
Дар боғи муроди рафтағони гулкор,
Мо хору ҳасем аз баҳори мурда.

Дар арсаи чангу чӯши берангиву ранг,
Як марди муборизем аз лашкари нанг.
Аз чашм нухуфтаем чун оташи барк,
Мо чӯши шарораем дар синаи санг.

Чинбоди ачал кулаҳ рабуд аз сари ман,
Вои сари бесоҳиби бесарвари ман.
Модар, ки ҳазор нола дар сина гузашт,
Най медамад аз гӯри тари модари ман.

Эй боди ачал, ту гулфишонам набарӣ,
Ноомада айёми хазонам набарӣ.
Чун аскари ғӯрамарг дар чанги худӣ,
Эй марг, чавон, чавон, чавонам набарӣ.

Аз шиква муроди карда ҳосил нашавад,
В-аз ашки чакида хоки мо гил нашавад.
Дар хеш тапида то ки хун туф накунад,
Як нори чафидаест дил, дил нашавад.

Васфи ту шунидаему дил бохтаем,
Рӯи ту надидаему бишнохтаем.
Афсонаи ҳар буду набуд бофтаем,
Ҳар як ба гумони худ туро сохтаем.

Гармов - зиреҳи қиммати гардани ту,
Гард асту ғубору чанг пирохани ту.
Дасти ту ба домани замин асту Худо,
Дасти ҳама мардум аст бар домани ту.

Гиребони маро мегирӣ, эй ғам,
Аҷаб бетарбия, бепирӣ, эй ғам.
Ту бо ман зиндаӣ, қадри маро дон,
Ки ман мирам, ту ҳам мемирӣ, эй ғам.

Ба гардиш косаи зардоби маҳтоб,
Қадах чашму шаробам ашки сурхоб.
Чу масту беҳудам рӯзе биёбад,
Ачал дар чоғаҳи хокам кунад хоб.

Камарбаста чу ангуштам кӣ кардаст?
Чу муштак ризқ дар муштам кӣ кардаст?
Худои мулки бахти хеш будам,
Худоё, хонадарпуштам кӣ кардаст?

Агар ӯ дилбари якто намебуд,
Ду олам ин қадар шайдо намебуд.
Чӣ хуш мебуд агар дар лаҳзаи роз,
Миёнрав дар миёни мо намебуд.

Ҳавасбозу ҳаваспарвардай, дил
Туй ҳам пардадар, ҳам пардай, дил.
Ба пиронсолагӣ дори сари ишқ,
Дарахти дар хазон гулкардай, дил.

Намеғунчад дар ин дунёи дилтанг,
Касе, ки дар дилаш дунё биғунчад.
Чу чашма, кош, сатре менавиштам,
Ки дар он маънии дарё биғунчад.

Ҳаво, имшаб тамоми шаб гиристӣ,
Алам дар дил, фиғон дар лаб гиристӣ.
Сари болини ман, эй шамъи дилсӯз,
Чу ман месӯхтам аз таб, гиристӣ.

Табассум дар лаби шаҳрӣ дуруғ аст,
Агар шират фурӯшад дон, ки дӯғ аст.
Фиреби ишқи шаҳрӣ мехӯрӣ, дил,
Чароғи ишқи шаҳрӣ бефурӯғ аст.

Ба пушти ағба бошад хонаи хур,
Баланд аст ағбаву раҳ ин қадар дур.
Надонам то кучо хоҳам расидан,
Ки ҳам раҳ нобалад, ҳам раҳбалад кӯр.

Хаёли сайд дорад марди худком,
Худаш сайд асту сайдаш донаи дом.
Худоии касеро мехӯрӣ субҳ,
Худоии туро кас мехӯрад шом.

Фалак пур шуд зи ох, охе нағунчад,
Дар ӯ арзи мададхоҳе нағунчад.
Дили тангам, дили тангам, дили танг,
Ки дар он як пари коҳе нағунчад.

Шаби борон таги борон бигирям,
Ба мисли нови новардон бигирям.
Ба ҳоли ман бигиряд мурғу моҳӣ,
Чу ман бар қавми саргардон бигирям.

Шаб асту як чароғи раҳнамо нест,
Садо дар медиҳам, акси садо нест.
Ба шаҳри бечароғи мурдаҳобон
Ба сад дар сар задам, як ғурфа во нест.

Агар об аз саробаш гил набошад,
Хасу хошок дар соҳил набошад.
Нагирад сатри аврат пеши бесатр,
Ҳичобу сатр агар дар дил набошад.

Китоби саргузаштатро бихонам,
Ҳама хуну ҳама ашку ҳама дард.
Аё инсон, аё махлуқи худхӯр,
Худо, эй кош, ки халқат намекард.

Хушиҳои ҷавонӣ барнагардад,
Ҷавонӣ, ки гузашт, аз сар нагардад.
Бинои осмон битону санг аст,
Зи оби дидаи мо тар нагардад.

Ҳаво борону борон реза-реза,
Ду чашмам чашмаки кулфи тиреза.
Илоҳо, дар дили ёри бафурча,
Алав чун дар дили ошиқ биреза.

Диламро чок зад ин ғам, ки рӯ зад,
Худовандо, дили чокам кӣ дӯзад?
Алав мерезад аз сӯзи дарунам,
Мабодо хирмани сабрам бисӯзад.

Чаро, эй ориёнии парешон,
Чу гарду чанг аз боди биёбон?
Чу аъробиву турки хаймадарпушт,
Бипурсӣ аз дари ҷӯғӣ лаби нон.

Ҳама даъвии кофиру мусулмон,
Чу бинам, ғайри найранге набошад.
Замоне хоҳаму дигар маконе,
Ки шайтон бо Худо ҷангӣ набошад.

Замину осмони худ, худ астӣ,
Амону ноамони худ, худ астӣ.
Намегирад касе пушти туро гарм,
Ягона пуштбони худ, худ астӣ.

Қасам бар ишқ, дар дунё наояд
Чу ман ошиқ, чу ман содиқ, аё моҳ.
Пас аз ман бар суроғам мебарояд,
Гул аз хоку зи шаб субҳу зи ту оҳ.

Бипурсидам зи як пири дилогоҳ,
Чунин оҳиста аз чӣ меравӣ роҳ?
Бигуфто: эй савори аспӣ дамхот,
Самандам хастаасту дар раҳам чоҳ.

Нигоҳи хастаи пири шикаста,
Гули ҳасрат зи гарди роҳ чинад.
Гузашти умр мебояд, ки одам
Тавонад ҳам раҳу ҳам чоҳ бинад.

Баҳор омад, зи ҳар сӯе садо шуд,
Шароби нораво акнун раво шуд.
Нифоқи ҳизбу мазҳаб аз миён рафт,
Мусулмон бо насоро ошно шуд.

Шуд он хушком, ман нокоми ўям,
Шуд он хушчом, ман ҳамчоми ўям.
Муродиро дигар аз ман напурсед,
Муродӣ мурд, ман ҳамноми ўям.

Сари тахти чаҳон, бинӣ, кӣ шишта,
Хабису нокасу офатпарасте.
Ту хӯрдӣ мағзи сар, инҳо сару мағз,
Ту, эй Заҳҳок, одамтар будастӣ.

Чунон сардӣ, ки сахро дар зимистон,
Гули шавқам дигар чун мешукуфад?
Чи дилхунам, чи дилхунам ту кардӣ,
Ки аз шохи танам хун мешукуфад.

Намегўям, Худоё, ину вай дех,
Маро тахту кулоҳу тоҷи Кай дех.
Шароби шишагӣ, гуфтӣ, ҳаром аст,
Худовандо, маро дар кӯза май дех.

Баҳори рафтаниро ранг зард аст,
Чудой аз Ватан бо доғу дард аст.
Ғуломиро ба озодон кӣ фармуд?
Ғарибиرو насиби мо кӣ кардаст?

Мусофирам, мусофирам, мусофир,
Чӣ дилгирам, чӣ дилгирам, чӣ дилгир.
Ба кӣ ғурбат кунам аз доғи ғурбат,
Чавонпирам, чавонпирам, чавонпир.

Ба сад зулфи ҳавас дил бастӣ, эй дил,
Аҷаб бeроҳаву чапдастӣ, эй дил.
На худро мешиносиву на моро,
Чу соҳибмансаби пулмастӣ, эй дил.

Ба ғайри дини ишқи ту, Худоё,
Қасам бар ту, дигар дине набошад.
Бихон, пайғамбаронатро бихон пас,
Ки чуз ишқи ту оине набошад.

Ҳаво сарду ҳаво сарду ҳаво сард,
Ҳама зарду ҳама зарду ҳама зард.
Ба ҳар кас рӯ ба рӯ оям, бинолад,
Фақат дарду фақат дарду фақат дард.

Худо, доро бикун нодори моро,
Бубахшо ор ҳар беори моро.
Ба мисли дори Мансур ончунон кун,
Ки аз мо фаҳр бошад дори моро.

Чӣ бинам, беғараз кас ёри кас нест,
Маро беҳтар зи ман соҳибварас¹ нест.
Хӯрад моро заминe, ки хӯронад,
Чӣ гӯям, чун замин ҳам беғараз нест.

Фаровон кун, Худо, сармояи ман,
Ки хеши ман шавад ҳамсояи ман.
Ба рӯзи сахт аз мардум чӣ нолам,
Чу шаб аз ман гурезад сояи ман.

¹ Соҳибварас – пушту паноҳ, сарпараст, пуштибон.

Хазонрангиву намдардидай, дил,
Гули вақти хазон хандидай, дил.
Дарунхолии сарди беаловӣ,
Танӯри хонаи кӯчидай, дил.

Ҳаво борону борон реза-реза,
Дилам танг аст чун чашми тиреза.
Худо, пур бекасам, ту ёри ман бош,
Ки бахти бад ба ман дорад ситеза.

Ба худ бад кардаам, бар кас накардам,
Хиёнат бар касе як хас накардам.
Ду дасти тори сар мондам, Худоё,
Сазоворам, ки фикри пас накардам.

Надонам ғусса таг дорад, надорад,
Ба мо раҳме фалак дорад, надорад.
Ҳама пушту панаҳ дорад, дили мо,
Ягон соҳибдарак дорад, надорад.

Худовандо, маро чун офаридӣ,
Диламро ҳавзи пурхун офаридӣ.
Магар кам буд шодӣ дар хазинат,
Ки шодӣ кам, ғам афзун офаридӣ.

Шаби борону дасти беди гирён
Чароғи кӯчаро дар каш гирифтаст.
Дуо кардам, ки сӯзад хонаи ғам,
Дили ғамхонаам оташ гирифтаст.

Баҳори умр рафт, омад зимистон,
Ҳавасҳо дар сари ман шӯша бастанд.
Китоби зиндагиям нотаом аст,
Қаламро бо қаламдонам шикастанд.

Гаҳе аз қисмати талхат бигирям,
Гаҳе аз донишу фазлат биболам.
Аё душманнавози ошнокуш,
Зи кини ту ва ё раҳми ту нолам.

Барои бастани мурғони озод,
Замоне одамон дом офариданд.
Бародархониҳо доманду мо сайд,
Чаро моро чунин хом офариданд?!

Зи дуду гарди оташҳои таърих
Дили моро бубояд пок кардан.
Зи хоки мо бирӯяд то гуле боз,
Гили моро бубояд пок кардан.

Биё, бо ҳамдигар печему сӯзем,
Чу пилта, то чароғеро фурӯзем.
Ба зулмат сохтан чун метавонем,
Ману ту аз нажоди поки рӯзем.

На банда-ст он, ки дорад руҳи озод,
Кашида бори андуҳи ғуломӣ.
Дар озодӣ, вале мисли ғулом аст,
Касе, ки бошадаш рӯҳи ғуломӣ.

Дареғо, одамй кӯтоҳёд аст,
Чароғи ёди ӯ дар роҳи бод аст.
Дар он чо пешпой меҳӯрад боз,
Ки сад бори дигар дар чаҳ фитодаст.

Дараҳти умри ман ҳосил надорад,
Ба ман ин зиндагонй дил надорад.
Кй ояд бар суроғам бе суроға,
Муродй хонаву манзил надорад.

Чй ҳолеву чй ҳолеву чй ҳоле,
Дили пур дораму дастони холй.
Чаро байни ману дунёст доим
Малоливу малоливу малолй?

Китобу ман – ду моли беҳаридор,
Ду гардолудаи як кунчи бозор.
Тани хушкида дорад, чашми хунбор,
Қалам, ки бо сухан дорад сару кор.

Намехоҳам ба пирй тан диҳй, дил,
Ба худ тавба, асо бар ман диҳй, дил.
Ту, ки аз тухмаи озодагонй,
Ба турки вақт чун гардан диҳй, дил!

Баҳоре рафт, бо ӯ рангу бў рафт.
Чавонй дар суроғи орзу рафт.
Ғамавро рафтаму бар об гуфтам,
Ба худ печиду ларзид оби чӯ, рафт.

Зи абрӯи гиреҳат дил гираҳ зад,
Ғам омад, боз шодиро зи раҳ зад.
Шуд ашк аз чашм бар доман гуреза,
Сипоҳи ғам ба ҷони бесипаҳ зад.

Ту боғи навбарӣ, ман боғбонат,
Ту ганҷи гавҳарӣ, ман посбонат.
Намонам раҳзани боди хазонро
Гузар кардан ба боғи гулфишонат.

Гиреҳи банди абрӯи зимистон
Нашуд аз шӯҳии борон кушода,
Биё, пушти ғами дунё нагардем,
Ки ғам чобуксавору мо пиёда.

Шамоли кӯча дорад нолиши пир,
Парешон мекунад хоби дарахтон.
Гул аз оғӯши сардат мегурезад,
Дили пирона дорӣ, эй зимистон.

Намедонам, ҳаво дар дил чӣ дорад,
На мегиряд, на мегардад кушода.
Чу шодихӯрдаи базми баҳорам,
Ба ёди гул бигирам чоми бода.

Ба сар монӣ арақчини ҳичозӣ,
Мусулмонию ту бошад маҷозӣ.
Чӣ судат мекунад ин тавбаи яъс,
Ки домони дилат набвад намозӣ.

Намонӣ, эй ғамат афсонаи дил,
Саратро бар сари девонаи дил.
Зи чашмони алаврезат бигардам,
Бирез оташ, бисӯзон хонаи дил.

Ба ғамҳо мочаро дорам, Худоё,
Сари дар сад бало дорам, Худоё.
Ду чашми чун гули вақти сахар тар,
Ду дасти дар ҳаво дорам, Худоё.

Чӣ гуна пур шавад девони дарё,
Ки ҳар чӣ менависад, мекунад пок.
Фақат як мисраи шохоб кофист,
Гувоҳи таъби ӯ бар дафтари хок.

Агарчи рӯи хонаш нон набошад,
Касе доротар аз деҳқон набошад.
Мудом ин гушнамаст аз он кунад фаҳр,
Ки бе ӯ зинда як султон набошад.

Ҳама ғам дораду чун ман надорад,
Чароғи мурдаам рӯған надорад.
Зи сӯзам об шуд оҳан, фалак не,
Диле дорад фалак, оҳан надорад.

Чаҳонсозу чаҳондорӣ, Худоё,
Хабар дорӣ зи ҳар коре, Худоё.
Ду олам аз фиғону нола пур шуд,
Чаҳони дигаре дорӣ, Худоё.

Ҳавои соф мехоҳад дили ман,
На кӯҳи Қоф мехоҳад дили ман.
Аз ин дунё барои қавми тоҷик
Каме инсоф мехоҳад дили ман.

Бар сари китфи ту подеворашон,
Қасрҳо сар бар фалак афрохтанд.
Гушнаи мардумхӯрон, эй барзгар,
Гардани доси туро қач сохтанд.

Дар китоби мочарои зиндагӣ,
Кӯдакӣ оғози ширин будааст.
Кӯдакӣ бо рангу зеби дилкашаш,
Нақши гул дар банди қамчин будааст.

Аз таҷруба ҳеч чиз ноандӯхта,
Гаштем савору аспӣ мо бенухта.
Дар оташи тези фитнаҳои таърих
Рӯсӯз шудему мағзи мо нопухта.

Ту аҳли амал най, суҳанпардозӣ,
Бо дӯст чу душману ба душман созӣ.
Не Рустаму не Қубоду не Ҷамшедӣ,
Эй ҳеч касе, ки бо қасон менозӣ.

Як умр давидему тапидем, дарего,
Наздик надидем ягон фосиларо боз.
Уштуркаши раҳгумзадаи қофилаи умр,
Бар сӯи кучо мекашад ин қофилаи боз?

Илҳому қалам, ки дӯст бо ман буданд,
Чандест, ки аз суҳбати ман бигрезанд.
Дорандаи муфлисшударо мемонам,
К-аз ӯ ҳама ёрони куҳан бигрезанд.

Пур ғичим шуд гардани шахдамзада,
Пӯст ҳамчун коғази шабнамзада.
Устухони оҳану фӯлодиям,
Химчаи аз боду борон ҳам зада.

Сард шуд оташи афрӯхтаам,
Харч шуд тоқати андӯхтаам.
Канда шуд дар раҳат, эй дерсууроғ,
Кӯки чашмони ба дар дӯхтаам.

Гар набошад чехраи шаб, офтоб
Аз чӣ тобон шуд, чу шаб шуд беҳичоб.
Роз дар роз аст ин дунёи роз,
Рӯй пиндориву мебинӣ ниқоб.

Дар диле, ки ҳавас намомондаст,
Оташе дар нафас намомондаст.
Корвон рафт, барнамегаштаст,
Бонги хузни чарас намомондаст.

Оҳи ман дуди каоб аст, дилам месӯзад,
Ашк ҳамчун намакоб аст, дилам месӯзад.
Хонаи душманам обод диҳад чом ба лутф,
Заҳр дар чоми гулоб аст, дилам месӯзад.

Ба қалам доғи ту гӯям, қаламам месӯзад,
Ба алам ёди ту гӯям, аламам месӯзад.
Ба хаёли ту, ки ҳар шаб ба аёдат ояд,
Зи ғами сина чӣ гӯям, ки ғамам месӯзад.

Зиндагӣ гуфто: балоям, дар балош андохтам,
Гуфт: тимсоли хатоям, дар хатош андохтам.
Дар шикасти нафс додам зӯри дунёро шикаст,
Зиндагӣ дар гарданам буд, зери пош андохтам.

Аз баҳори қадди сабзат чону ҳам тан гул кунад,
Остин гулрез гардад, даври доман гул кунад.
Дар зимистон гар шабе бар хотири ман бигзарӣ,
Шоҳаи бебаргу бори бахт дар ман гул кунад.

Ба борони маломат гулфурӯш арчи сазовор аст,
Харидори гул аммо дар ҳалоки гул гунаҳгор аст.
Замона аз зиёни дигарон чун суд мечӯяд,
Ба мисли моли чинӣ исмати мардум ба бозор аст.

Чун домани модарам, Ватан, домани ту
Мегираму бар роҳ қадам мемонам.
Аз шӯру шари замони пурфитнаву шӯр,
Чашмам напарад хаси ту дар мижгонам.

Нолид саҳар насим дар хилвати боғ
Аз дарбадари хеш бо дуди димоғ:
Кист он, ки дар ин замонаи пурғаму дард
Оташ ба сару ханда кунад мисли чароғ.

Рафтем ба дискатеки Наврӯз ба боғ,
Дидем, шукуфта буд ҳар гул чу чароғ.
Ногоҳ дарахти пир даст афшонда
Гуфто, ки чавониро наёбӣ ба суроғ.

Ҳар дил чу чаҳону ҳар чаҳон бо ҳар ранг,
Як даст дарозу дасти дигар таги санг.
Як хоку замину як Худову Хуршед
Дорад одам, одам ба одам душман.

Носоз ба ҳам дили чавону тани пир
Чун зиндагии шаҳи чавону зани пир.
Аз ҷанг халос кардани ин тану дил
Безор шудам, эй ба Худо, ки мани пир.

Ин барги хазон барги лаби хандон аст,
Ин хор чу рехта сафи мижгон аст.
Ҳар шоҳаи аз баргу гулу бор тижӣ
Чун дасти бурун зи хоки як армон аст.

Умрам чу китобу рӯзҳо сатри равон,
Оғоз ҷӣ гуна бину анҷом ҷӣ сон.
Хом аст ахири қиссаи қисмати ман,
Бар дафтари умри ман, қазо, нуқта намон.

Шаб пушти дарам, дилам саҳар мехоҳад.
Хокистари мурдае шарар мехоҳад.
Аз зиндагии хасис дар қаҳтии сол
Бечораи гушнамаст зар мехоҳад.

Гирдам ҳама шаб, шаб бизанад чашмонам,
Шабмондаи раҳгумзадаи сарсонам.
Имшаб ҳама ҷо чароғи мардум мурда,
Сӯи ҷӣ равам, чун бикунам, ҳайронам.

Дар кӯчаи шаб садои оҳи борон,
Дар хонаи дил чароғи дарди гирён.
Чун хун зи гулӯи абр мешорад барқ,
Ёдам чу гурезае шуда саргардон.

Чанчоли ғаму дилам чи беанҷом аст,
Чанг асту кашокаш асту сайду дом аст.
Ашк асту надомат асту меҳру кин аст,
Дил нест дилам, ҷаҳони ноором аст.

Он қадр дар ин диёр хун рехтааст,
К-ин хок ба хуну ашк омехтааст.
Ҳар нахл сафедҷомаву сурхаламест,
Ҳар мева чу сарбадори овехтааст.

Дӯстон сарчамъу соқӣ сархушу хушбӯ шароб,
Бодаи чун ашки булбул ҳамчу тобон Офтоб.
Саҳна зебо, рақс зебо, ёри арғуштӣ базеб,
Базм гарму давр амну дар наво чангу рубоб,
Эй хушо ин шаб, чу имшаб бод шабҳои дигар!

МУНДАРИЧА

Аз шукуфтан то хазон	3
Хандаи баҳори биёбон.....	33
Офтоби дили шабнам	85
Чорбарги хаёл.....	139

Алимухаммад Муродӣ

БОҒИ МУРОД
(*маҷмӯаи ашъор*)

Мухаррири ороиш *Ромиш Шералӣ*
Мухаррири саҳифабандӣ *Меҳрӣ Саидова*

Ба матбаа 06.08.2015 супорида шуд.
Чопаш 10.08.2015 ба имзо расид. Андоза 60x84 1/16.
Ҷузъи чопӣ 14,0. Адади нашр 1000 нусха.

Муассисаи нашриявӣ «Адиб»-и
Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон
734018, ш. Душанбе, кӯчаи Н.Қаробоев 17а

Дар КВД КТН «Шарқи Озод» чоп шудааст.